

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2021
VIII. volební období

Těsnopisecká zpráva o schůzi
Poslanecké sněmovny Parlamentu

Schválený pořad 100. schůze Poslanecké sněmovny

1. Návrh poslanců Radky Maxové, Františka Kopřivy, Petra Dolínka, Víta Rakušana, Jiřího Dolejše, Dominika Feriho a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 201/ - první čtení
2. Návrh poslanců Marka Výborného, Pavla Bělobrádka, Mariana Jurečky, Jana Bartoška, Pavly Golasowské, Aleše Juchelky a dalších na vydání ústavního zákona, kterým se mění usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 211/ - první čtení
3. Návrh poslanců Václava Klause, Zuzany Majerové Zahradníkové, Aleše Juchelky, Patrika Nachera, Stanislava Juránka, Radima Fialy, Iva Pojezného, Petra Pávka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění zákona č. 178/2018 Sb. /sněmovní tisk 384/ - první čtení

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA 2021
VIII. volební období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
o 100. schůzi Poslanecké sněmovny Parlamentu
konané dne 29. dubna 2021

Obsah:

Strana:

29. dubna 2021

Schůzi zahájil předseda PSP Radek Vondráček.

Usnesení schváleno (č. 1632).

Schválen pořad schůze.

Sloučená rozprava k bodům 1 a 2 /sněmovní tisk 201 a 211/

Řeč poslankyně Ivany Nevludové	6
Řeč místopředsedy PSP Tomia Okamury	8
Řeč poslance Marka Výborného	13

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč poslance Jiřího Dolejše	16
Řeč poslankyně Karly Šlechtové	17
Řeč poslance Patrika Nachera	17
Řeč poslance Marka Výborného	18
Řeč poslankyně Barbory Kořanové	18
Řeč poslance Aleše Juchelky	19
Řeč poslance Mariana Jurečky	19
Řeč poslance Marka Výborného	19
Řeč poslance Roberta Králíčka	20
Řeč poslance Patrika Nachera	20
Řeč poslance Aleše Juchelky	20
Řeč poslance Marka Bendy	21
Řeč poslankyně Heleny Válkové	21
Řeč poslankyně Marcely Melkové	21
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	23
Řeč ministra kultury ČR Lubomíra Zaorálka	23
Řeč poslance Marka Bendy	24
Řeč poslance Mariana Jurečky	25
Řeč poslance Marka Výborného	27

Řeč poslankyně Karly Šlechtové	27
Řeč poslankyně Zuzany Majerové Zahradníkové	28
Řeč poslankyně Markéty Pekarové Adamové	29
Řeč poslance Jaroslava Foldyny	30
Řeč poslance Pavla Bělobrádka	31
Řeč poslance Jana Jakoba	31

Další část schůze řídil místopředseda PSP Tomio Okamura.

Řeč poslankyně Zuzany Ožanové	32
Řeč poslance Radka Rozvorala	32
Řeč ministra kultury ČR Lubomíra Zaorálka	33
Řeč poslankyně Heleny Válkové	34
Řeč poslance Patrika Nachera	36
Řeč poslance Milana Poura	37
Řeč poslance Pavla Bělobrádka	40
Řeč poslance Františka Kopřivy	41
Řeč poslance Pavla Bělobrádka	43
Řeč poslance Tomáše Martínka	43
Řeč poslance Pavla Plzáka	45
Řeč poslance Pavla Bělobrádka	45
Řeč poslankyně Věry Kovářové	45
Řeč poslance Pavla Plzáka	46
Řeč poslance Františka Kopřivy	46
Řeč poslankyně Heleny Válkové	46
Řeč poslance Jana Skopečka	47
Řeč poslance Lubomíra Volného	47

Další část schůze řídil předseda PSP Radek Vondráček.

Řeč poslance Lubomíra Volného	50
Řeč poslance Pavla Bělobrádka	54
Řeč poslance Marka Výborného	54
Řeč poslance Marka Nováka	55
Řeč poslankyně Věry Procházkové	55

1. Návrh poslanců Radky Maxové, Františka Kopřivy, Petra Dolínka, Víta Rakušana, Jiřího Dolejše, Dominika Feriho a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony /sněmovní tisk 201/ - první čtení

Řeč poslance Martina Baxy	55
Řeč poslance Marka Výborného	56

Usnesení schváleno (č. 1633).

2. Návrh poslanců Marka Výborného, Pavla Bělobrádka, Mariana Jurečky, Jana Bartoška, Pavly Golasowské, Aleše Juchelky a dalších na vydání ústavního zákona, kterým se mění usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení

Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů /sněmovní tisk 211/ - první čtení

Usnesení schváleno (č. 1634 - 1. část, první polovina).

Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Pikala 57

Usnesení schváleno (č. 1634 - 1. část, druhá polovina, a 2. část).

3. Návrh poslanců Václava Klause, Zuzany Majerové Zahradníkové, Aleše Juchelky, Patrika Nachera, Stanislava Juránka, Radima Fialy, Iva Pojezného, Petra Pávka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění zákona č. 178/2018 Sb. /sněmovní tisk 384/ - první čtení

Řeč poslance František Navrkal	58
Řeč poslance Václava Klause	58
Řeč místopředsedy PSP Tomia Okamury	61
Řeč poslance Jaroslava Holíka	62
Řeč poslance Lubomíra Španěla	62
Řeč poslance Jiřího Kobzy	63
Řeč poslance Tomáše Martínka	65
Řeč poslance Patrika Nachera	66

Další část schůze řídil místopředseda PSP Vojtěch Filip.

Řeč poslance Tomáše Martínka	69
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Pikala	70
Řeč poslance Jana Skopečka	70
Řeč poslance Pavla Bělobrádka	71
Řeč poslance Petra Pávka	72
Řeč poslance Lubomíra Španěla	73
Řeč poslance Tomáše Martínka	73
Řeč poslance Václava Klause	73
Řeč poslance František Navrkal	74

Usnesení schváleno (č. 1635).

Řeč poslance Lukáše Černoorského	74
Řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Pikala	74
Řeč poslance Tomáše Martínka	74
Řeč poslance Františka Kopřivy	74

Závěrečná řeč místopředsedy PSP Vojtěcha Filipa

Zahájení schůze Poslanecké sněmovny
29. dubna 2021
Přítomno: 104 poslanců

(Schůze zahájena v 9.00 hodin.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, vážení členové vlády, zahajuji 100. schůzi Poslanecké sněmovny, jubilejní, a všechny vás na ní vítám.

Aby byla zaznamenána naše účast, tak jsem vás právě všechny odhlásil a poprosím vás, abyste se přihlásili svými kartami, případně mi sdělili, kdo hlasuje s kartou náhradní.

Schůzi jsem svolal podle § 51 odst. 4 našeho jednacího řádu na základě žádosti 57 poslanců. Pozvánka vám byla rozeslána v úterý 20. dubna elektronickou poštou.

Nyní bychom přistoupili k určení dvou ověřovatelů této schůze. Navrhuji, abychom určili poslance Jaroslava Holíka a poslance Františka Kopřivu. Ptám se, zda má někdo jiný návrh? Nikoho nevidím, já ještě přivolám kolegy z předsálí. (Gong. Předsedající hovoří mimo mikrofon s poslancem Stanjurou.) Tak. Už je nás dostatečný počet.

Zopakuji, že hlasujeme o osobách ověřovatelů.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro navržené ověřovatele? Kdo je proti?

Hlasování číslo 1 naší 100. schůze, přihlášeno 81 poslanců, pro 79, proti nikdo. Návrh byl přijat. Konstatuji, že jsme ověřovateli 100. schůze Poslanecké sněmovny určili poslance Jaroslava Holíka a Františka Kopřivu.

Po dohodě předsedů všech poslaneckých klubů sděluji, že do zahájení schůze nebylo potřeba se omlouvat písemně a všichni se považují za omluvené na základě právě této dohody.

Z členů vlády se omlouvají: Marie Benešová – pracovní důvody, Jakub Kulhánek – pracovní důvody, Jana Maláčová – pracovní důvody, Lubomír Metnar – pracovní důvody, Alena Schillerová – pracovní důvody, Miroslav Toman – pracovní důvody.

Dnes máme 29. dubna a narozeniny má náš kolega Ivan Jáč, takže všechno nejlepší. (Potlesk.)

Nyní bychom měli přistoupit ke stanovení pořadu 100. schůze, jehož návrh je uveden na pozvánce. Připomínám, že podle § 54 odst. 7 zákona o jednacím řádu rozhodne Sněmovna pouze o pořadu uvedeném v žádosti. Nelze navrhnout žádnou změnu ani doplnění pořadu. Rovněž tak nelze rozšiřovat schválený pořad.

Pan předseda klubu ODS mě upozornil, že není přítomen žádný člen vlády. Já mám informaci, že je na cestě. Nicméně tedy přeruším na deset minut... (Krátce hovoří s pracovníci Kanceláře PS.) Tak já pro začátek přerušu na pět minut, protože paní ministryně je na cestě, takže budeme pokračovat v 9.10 hlasováním o pořadu schůze.

(Jednání přerušeno v 9.05 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 9.11 hodin.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Máme devět... deset už uplynulo, člena vlády stále nemáme. Mám návrh dalšího postupu. V případě, že by někdo něco namítal, tak bychom samozřejmě postupovali jinak, ale... Navrhuji, abychom si nejprve také na návrh klubu Pirátů odsouhlasili program, ať víme, na čem jsme, a pak můžeme počkat na nějakého člena vlády. Zatím tu nikdo není. Jestliže nikdo nenamítá tento postup, abychom hlasovali, zda schválíme, či neschválíme program této schůze, od toho se bude odvíjet další postup. Přivolať jsem kolegy z předsálí.

Zopakují, budeme hlasovat o schválení pořadu této schůze.

Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 2. Přihlášení 94 poslanci, pro 71, proti 1. Návrh byl přijat. Konstatuji, že pořad schůze byl schválen.

Nyní přistoupíme ke dvěma bodům pořadu, ke kterým byla přerušena sloučená rozprava. A vzhledem k tomu, že zde není žádný člen vlády, musím přerušit, a tentokrát rovnou na 10 minut. Paní ministryně je zkrátka na cestě a měla by se objevit. Takže pokračujeme v 9.23 hodin.

(Jednání přerušeno v 9.13 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 9.23 hodin.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, je 9.23, můžeme pokračovat, máme přítomny dva členy vlády. Přečtu ještě několik omluv. Omlouvá se pan ministr Karel Havlíček dnes po celý jednací den z pracovních důvodů, omlouvá se pan ministr Petr Arenberger dnes z celého jednacího dne z pracovních důvodů a omlouvá se pan ministr Jan Hamáček z dnešního jednání z důvodu účasti v Senátu, také z pracovních důvodů.

Otevírám body 1 a 2, u kterých vlastně je sloučená rozprava.

Sloučená rozprava k bodům 1 a 2 /sněmovní tisk 201 a 211/

Těmito sněmovními tisky, tisky 201 a 211, jsme se opakovaně zabývali 10. března 2021 na 87. schůzi Poslanecké sněmovny, kdy jsme přerušili sloučenou obecnou rozpravu. Já poprosím, aby místa u stolku zpravodajů zaujali za navrhovatele pan poslanec František Kopřiva a pan poslanec Marek Výborný. Připomínám, že zpravodaji garančních výborů jsou poslanec Marek Novák u tisku 201 a poslankyně Věra Procházková u tisku 211.

Nyní budeme pokračovat v přerušené sloučené rozpravě. 10. března 2021 bylo přerušeno vystoupení paní poslankyně Nevludové. Přeje-li si paní poslankyně pokračovat, tak prosím, máte slovo. Ostatní poprosím o klid, a aby zaujali svá místa v sále, případně debatovali venku. Děkuji.

Poslankyně Ivana Nevludová: Děkuji za slovo, pane předsedo. Tím, že jsem minule byla přerušena z důvodu zařazení pevného bodu, tak bych si dovolila začít úplně od začátku.

Takže vážené kolegyně, vážení kolegové, já osobně ctím hodnotu manželství, které je pro mě svazkem muže a ženy, a případnou změnu této instituce na vztah dvou osob vnímám jako popření zákonů přírody a destruktivní zásah do základního stavebního kamene společnosti.

Proč je špatný nápad změnit definici manželství, která je po tisíciletí neměnná? Nové zákony nikdy neovlivňují jen ty, kterých se přímo týkají. Ovlivňují celou společnost. Chceme nadále mluvit o matce a otci, nebo rodiči číslo jedna a rodiči číslo dva? Redefinicí manželství se utváří takhle nová norma, co je zákonem uznané jako normální, bude normální ve školách, ve školách, dětských knihách a učebnicích. Zákonná norma ovlivní i jazyk, kterým se bude hovořit o členech rodiny, redefinicí manželství se zde otevírá cesta k homosexuálnímu rodičovství. Neznáme něco, jako je univerzální rodičovství. Je otcovství a je mateřství a jsou to dva rozdílné a nenahraditelné přístupy k dětem. Přijetím tohoto návrhu by tak došlo k totální destrukci dosavadního pojmu manželství a jeho naprostému odtržení od jeho základního účelu – založení rodiny ve smyslu zplození společných dětí a jejich výchovy. To, co požaduje hrstka hlasitých aktivistů, není ve skutečnosti umožnění manželství homosexuálům, ale změna definice pojmu manželství, která je založena na tom, že primárním účelem manželství bylo a je odjakživa plození a výchova dětí. Logicky tak manželství vychází ze základního biologického faktu, že rodiči dítěte mohou být pouze muž a žena.

Často slyšíme, že děti prospívají ve stejnopohlavních svazcích stejně dobře jako v rodině s otcem a matkou. Většina studií, která s těmito tvrzeními přišla, ale nepoužívala dostatečně velký reprezentativní vzorek s dostatečným počtem pozorovaných dětí. Vývojová psychologie hovoří jasně. Děti vychovávané homosexuály jsou zatíženy více vývojovým hendikepem. Nejde ale jen o děti. Zkušenosti ze zahraničí ukazují, že všude, kde bylo homosexuální manželství uzákoněno, prudce klesá svoboda slova i svoboda svědomí a zvyšuje se názorová cenzura. Prosté tvrzení, že heterosexuální rodina je pro děti lepší než jiné typy soužití, už je hodnoceno jako nenávistný výrok. V západních zemích se nevyžaduje už jen prostá tolerance homosexuálního života, ale jeho přímá podpora a veřejný souhlas. Odlišné názory jsou umlčovány, kritické příspěvky na sociálních sítích mazány, jejich autoři jsou osočováni z homofobie a nenávisti a jsou proti nim vedena soudní řízení.

Naskytá se často pokládaná otázka: proč bránit gayům a lesbám uzavírat manželství, když se polovina manželství rozpadá? I přes současnou vysokou rozvodovost je stále manželství muže a ženy považováno za stabilnější než jiné formy soužití, takže to opravdu není argumentem pro to, abychom rezignovali na ochranu manželství. Reprezentativní data ze Skandinávie ukazují významně vyšší nestabilitu homosexuálních svazků oproti těm heterosexuálním. Větší riziko rozvodovosti je často pozorováno zvláště u lesbických párů, a to i v tak tolerantních zemích, jako je Norsko a Švédsko. Za rok 2019 vstoupilo v České republice do registrovaného partnerství 345 párů a 104 párů naopak zaniklo.

I kdybychom se snažili sebevíc, nevymyslíme nic lepšího, než je manželství muže a ženy. Dostupné studie poukazují na to, že děti se vyvíjejí nejlépe, když vyrůstají se svými biologickými rodiči, kteří jsou sezdaní. Tyto děti umí navazovat zdravé vztahy, vykazují lepší výsledky ve škole a nacházejí v dospělosti často dobré pracovní uplatnění. A u rodičů se právě díky biologickému poutu výrazně zvyšuje šance, že se pro ně budou schopni obětovat. Všechny děti by tam měly mít naprosto stejné výchozí právní postavení. Pokud se v soužití dvou žen nebo v soužití dvou mužů nachází dítě, zpravidla to znamená, že tomuto dítěti bylo jedním z jeho rodičů upřeno jeho základní právo mít a znát druhého ze svých rodičů.

Proč stejnopohlavní páry nevysvobodí děti z dětských domovů a center? Děti právně volných k adopci je v České republice o stovky méně než žadatelů, je to dlouhodobý trend. Kromě toho u nás už dlouho existuje možnost osvojení i pro jednotlivce a velký zájem o tyto děti ze strany homosexuálů nenastal. Argument opuštěných dětí z dětských domovů je tak spíše zástěrkou k získání sympatií veřejnosti. Ve skutečnosti bude uzákonění homosexuálního manželství znamenat otevření možnosti náhradního neboli surrogátního mateřství jako cesty, jak se domoci dětí bez partnera druhého pohlaví. Surrogátní mateřství totiž znamená, že si pár objedná ženu, aby odnosiла dítě na zakázku a poté se ho musela vzdát.

Je pravdou, že se děti už dnes ve stejnopohlavních párech vyskytují a žijí. Děti z předchozích heterosexuálních vztahů mají dva rodiče a ze zákona mají právo se stýkat s oběma, s otcem i s matkou. Situace dítěte, které se narodilo pomocí umělého oplodnění ženě v lesbickém svazku, je opravdu složitá, ale do této situace ho s plným vědomím přivedla jeho matka, která už před samotným početím rozhodla, že dítě bude žít bez otce. To je podstatný rozdíl oproti samoživitelkám, z nichž jen asi málokterá počala dítě s vědomým úmyslem připravit jej o otce.

Zplození potomka je pro homosexuální pár velmi nesoukromá záležitost, a to zejména v případě gay párů, kdy se na zrození nového člověka podílejí až čtyři různí lidé. Anonymní dárkyně vajíčka, náhradní matka, které je do dělohy implantováno embryo oplodněné smíchaným spermatem dvou otců. A z tohoto eticky sporného procesu se narodí dítě, které neví, kdo je jeho matka, kdo je jeho otec, nezná své biologické rodiče a nebude si jisté, odkud vlastně pochází. Takové dítě doslova neví, či je.

Děti, které přijdou na svět do homosexuálního páru, nikdy nemohou být potomky obou partnerů. Bude jim vždy chybět jeden z rodičů, budou postrádat otce, nebo mámu. Snahy o uzákonění náhradního mateřství navíc přímo porušují Úmluvu o právech dítěte, která říká, že každé dítě má právo znát své rodiče a být jimi vychováváno. Tuto úmluvu ratifikovala i Česká republika a stále platí.

Jakkoliv je touha po dítěti pochopitelná, neexistuje právo na dítě. Dítě není zboží. Změna definice manželství otevírá cestu k náhradnímu mateřství, obchodu se ženami a s dětmi. Dítě není věc, kterou si můžeme pořídit za libovolných podmínek. Dítě je dar a dítě potřebuje matku a otce. Manželství pro osoby stejného pohlaví změní naši společnost, změní vnímání normality, vezme nám svobodu slova i možnost svobodné výchovy dětí.

Většina lidí v České republice si přeje mít děti v manželství, proto to považují za nejlepší nejen pro sebe, ale i pro svoje děti. To potvrzují výzkumy, že děti nejlépe prospívají se svými biologickými rodiči žijícími v manželství. Pro 86 % lidí v České republice je rodina velice důležitá. 83 % české populace nepovažuje manželství za zastaralý institut. Každá země má svůj vlastní právní řád vyhovující jejím vlastním podmínkám vycházejícím z vlastních tradic, kultury, způsobu života, který se oproti jiným státům může v mnohém lišit. Ale to není důvod se všemu přizpůsobovat. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji, paní poslankyně. A s přednostním právem se v tuto přihlásil pan místopředseda Okamura. Podle § 67 mu musím udělit slovo kdykoli, poté po dohodě vystoupí pan poslanec Výborný.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, máme před sebou návrh zákona poslanců jiných stran než SPD, který navrhuje uzákonit manželství homosexuálů. Hnutí SPD s tímto návrhem nesouhlasí a hned vysvětlím proč.

Spor o to, zda je manželství svazkem muže a ženy, anebo už ne, dnes rozděluje společnost bez ohledu na stranické preference, na věk, vzdělání, bohatství nebo inteligenci. Hnutí SPD má postoj jasný a konzistentní. Nemáme nic proti registrovanému partnerství. Nemám nic osobního ani proti homosexuálům. Ostatně můj mladší bratr je gay, mám ho moc rád, velmi často spolu komunikujeme a často se stýkáme. Ale manželství je z našeho pohledu prostě svazek muže a ženy. Jde o spor mezi tradičním vnímáním světa, mezi tradičními hodnotami. Já bych ještě dodal, je to spor mezi zdravým rozumem a pseudoliberalním nihilismem – po mně potopa. Lidské civilizace po celou dobu historie manželství kodifikují jako spojení muže a ženy, a to i v civilizacích, které homosexualitu tolerovaly, nebo, jako například antická Řecko pederastii, tedy sex mužů s mladými chlapci, dokonce preferovaly.

Důvody jsou zřejmé. Instituce manželství měla daleko zásadnější a komplexnější funkci. Zásadní přitom byly dvě: reprodukční a ekonomická. Ekonomika stála přitom i za vznikem patriarchy. Muž si jím vydobyl právo na to, aby jeho majetek dědily jeho děti. Děti jsou pro manželství klíčové. Už od raného středověku se křesťanské církve bránily například rozvodům, neblahému dědictví prostopášího Říma, ale uznávaly výjimku a tou byla neplodnost. Manželství, které nebylo schopné zplodit děti, nebylo tehdy považované za platné manželství ani mezi mužem a ženou. Tento princip platil ovšem už v časech starého Říma a platil i v desítkách jiných kultur.

Vůbec první doložený rozvedený Říman byl jistý Spurius Carvilius Ruga, který se rozešel roku 230 před naším letopočtem s manželkou. Hluboce ji miloval a vážil si jí pro její morální bezúhonnost a dobrou povahu. Carvilius Ruga nějakou dobu zastával úřad konzula a musel podle zákona přísahat, že se ožení pouze za účelem plození dětí. Jeho manželství zůstalo i po letech bezdětné. On se musel rozvést a jeho kauza se stala precedentem k rozvodu.

Manželství je po tisíce let institutem, který ve všech civilizacích ze zákona spojuje muže a ženu za účelem plození dětí. Už nejstarší zákony světa ze staré Mezopotámie kodifikují na jedné straně manželství s právy a povinnostmi obou partnerů a na druhé straně sankcionují například neplodný sex mezi muži. Není v tom žádná homofobie, žádné předsudky, ale chladný kalkul, kdy každý zákonodárce věděl, že pokud má země vzkvétat, musí v jejích základech být funkční rodiny, které plodí děti, dělníky, vojáky, učence, ale také matky.

Pokud zmiňuji historii, pak to primární není fakt, že manželství muže a ženy je fakticky jedna z nejstarších společenských institucí dějin a světa, ale fakt, že pokud tak dlouho vydrželo a přetrvalo všechna náboženství, civilizace i říše, tak je to proto, že je principiálně založeno na zdravém rozumu. Je to něco, co z principu správně funguje. Muž a žena mají děti a takovou rodinu stát prostřednictvím zákonů a své moci chrání a upřednostňuje, a to proto, že taková rodina se mu vyplácí. Každé dítě je do budoucna v dospělosti daňový poplatník, který pracuje, nebo je třeba voják, který za svou rodinu, ale i stát bojuje a umírá. Budování rodin s dětmi musíme preferovat i dnes, protože na nich závisí přežití společnosti, civilizace i národa.

Jako už mnohokrát opakuji: to, že se normální rodiny rozvádějí, a to ve vysokém procentu, není důvod k tomu, abychom normální rodinu s tátou a mámou likvidovali a postavili na roveň registrovanému partnerství, ale je to naopak důvod takovou rodinu zvýhodňovat. Chtěl jsem říci zvýhodnit ještě více, ale jednoduché počty ukazují, že ti, kdo mají děti, jsou naopak díky nákladům na jejich výchovu ekonomicky diskriminováni oproti bezdětným. A v časech, kdy potřebujeme každou slušnou a pracovitou rodinu s dětmi, tu poslanci z jiných politických stran – a budu konkrétní, je to hnutí ANO, jsou to Piráti, je to hnutí STAN, je to TOP 09 a je to KSČM – tak poslanci těchto stran přicházejí s nápadem sebrat rodinám s dětmi i ta malá, víceméně nedeklarativní zvýhodnění. Takže ještě jedno zopakují, kdo pod tím návrhem je podepsán: jsou to poslanci hnutí ANO, KSČM, ČSSD – pardon, to jsem zapomněl, ČSSD – pak je to hnutí STAN, Piráti a TOP 09. Takže přicházejí s nápadem sebrat rodinám s dětmi i ta malá, víceméně deklarativní zvýhodnění.

Všichni občané jsou si před zákonem rovni. To už platí. Takže tu nemluvíme o jakémkoliv diskriminaci kohokoli. Faktem je, že stát některé činnosti zvýhodňuje, nebo alespoň eticky povyšuje nad jiné. Zvýhodňujeme dárce krve a je to správně. A je také nespravedlivé, že zdravotní stav neumožňuje darovat každému? Ale má právo někdo, komu příroda nedovolí darovat krev, titulovat se dárce krve a případně mít stejně čestné postavení nebo výhody? Ano, je to nemilé, ale zatím ani dnes by nikoho nenapadlo prosazovat právo být čestný dárce krve každému bez ohledu na to, zda krev daruje, či ne. Ale pokud půjdeme stejným směrem, jaký tu dnes ukazují někteří poslanci z jiných stran, pak ano, i toho se asi dočkáme.

Jeden z nejhlasitějších argumentů těch, kteří tady prosazují uzákonění manželství stejnopohlavních párů, je, že chtějí adoptovat děti z dětských domovů. A že prý – a ten argument zní, ten argument zní, že prý dětem z dětských domovů bude lépe, když budou mít homosexuální rodiče, než aby zůstaly v dětském domově. Je to ta největší a nejsprostější lež, kterou jsem kdy slyšel, protože když se ptám těch aktivistů, kdo z nich tedy vyrůstal v dětském domově, zdali zažil tu osobní zkušenost, když jsem se ptal zde v Poslanecké sněmovně, kdo z vás vyrůstal v dětském domově, ti, kteří tady ten nesmysl tady říkají, tak jsem zjistil, že v podstatě asi nikdo zde v Poslanecké sněmovně z vás v dětském domově nevyrůstal – na rozdíl ode mě – a nikdo z těch aktivistů, kterých jsem se ptal, tuto zkušenost také nemá.

Je to jedna velká lež lidí, kteří nikdy v dětském domově nevyrostali. Já jsem část dětství v dětském domově vyrůstal. Ten dětský domov je tam dodnes. Je to v Maš'ově u Podbořan v Ústeckém kraji. A můžu vám říci, že kdyby mě jako malého kluka, který se nemůže bránit, a nikdo neposlouchá jeho názor, adoptoval stejnopohlavní pár, tak radši skočím z okna, protože já bych radši byl na tom pokoji pro patnáct dětí – to byly úplně jiné dětské domovy než dnes – protože jsem vždycky chtěl mít maminku a tatínka. Takže znova říkám, je to jedna z nejodpornějších a nejhnusnějších lží, že dětem z dětského domova – paušálně, že to tady říkají ti aktivisté – bude lépe, když budou mít stejnopohlavní rodiče, než v dětském domově. Není to pravda. Říkají to lidi, kteří dětský domov osobně nezažili. Já jsem neslyšel jediného z těchto aktivistů, že sám vyrůstal v dětském domově. Je to výmysl. Je to lež a já jsem toho příkladem. Nikdy bych nechtěl být adoptován stejnopohlavním párem, přestože jsem byl na pokoji pro patnáct dětí, kde jsem zažíval šikanu – bylo to i v Třinácté komnatě v České televizi. Neměl jsem tam dobré podmínky, bylo to opravdu velice dávno, bylo to za hlubokého komunismu tenkrát, bylo to v sedmdesátých letech minulého století, ale nikdy, nikdy bych nechtěl být takto adoptován.

To znamená, to, že se paušalizuje tento argument, mně připadá, že tady nějakí aktivisté dělají z malých dětí zvířátka nebo nějaké věci. Není to tak, i malé děti v dětském domově, jako jsem byl já, jsme lidi a není možné bez toho, aby se ty děti vyjádřily, aby měly možnost říct svůj názor, tak jen tak si někoho adoptovat. To není možné. Takže tuhle lež, kterou já slyším dokola, omlouvám se, že to tady opakují už potřetí, protože takhle nehoráznou lež, kterou říkají ti aktivisté, to je snad jedna z největších lží, kterou jsem kdy slyšel za svoje působení vůbec v politice. Říkají to lidi, kteří nikdy v dětském domově nebyli. Nikdy nebyli v dětském domově a opakují tuto nesmyslnou lež.

Takže toto jsem chtěl říci. A když jsem se těch aktivistů ptal – kteří za mnou chodili, už nechodí, protože vědí, že SPD nezlomí v tomto našem pevném postoji – zdali mají nějakou studii, studii dopadů, co se stane, když například dvouleté nebo tříleté adoptuje tedy stejnopohlavní pár a to dítě, když přijde v nějakém věku k rozumu – v nějakém –, najednou zjistí, že vlastně chce mít maminku a tatínka. Co se stane? Co se stane? Protože malé dítě nikdo neposlechne, neumožní mu se vyjádřit, nikde nemá zastání, jenom to cítí. Ano, to je hororová situace doslova. Jedinou situací podle mě je spáchat sebevraždu pro takové malé dítě. Jako jo.

No tak vy tady říkáte "ježiš". A říkají to právě ti, co v tom dětském domově nebyli nikdy, tak říkají "ježiši". Protože mně bez toho, abych se mohl bránit, malé dítě, kterého se nikdo, nikdo neptá na jeho názor, kdyby mě adoptovali a já bych se nemohl bránit – protože proč by se někdo ptal malého dítěte, na co by se ho ptali? – a najednou bych zjistil, že nemám maminku a tatínka a nemůžu s tím nic dělat, já bych v té dané době, já jsem nad tím mnohokrát přemýšlel, protože jsem v tom dětském domově byl, vzpomínám si na to, já bych skočil z okna prostě. To by bylo vše, co bych mohl udělat, protože bych nikde neměl zastání. Pochopitelně v dětském domově jsou lidé, kteří buď nemají rodiče, nebo mají rodiče, ale ti se

o ně nestarají, nebo v mém případě měli těžké zdravotní problémy, takže se o mě maminka nemohla starat.

Takže to je můj názor na tuhle problematiku, co se týče adopcí. A když jsem se ptal, zdali mi to někdo vyvrátí z těch aktivistů, výsledkem bylo, že přestali za mnou chodit, protože na to odpověď prostě nemají.

Co se týče druhého bodu dnešní schůze, tak je to ústavní zákon, abychom explicitně stanovili manželství jako vztah muže a ženy. Při jeho čtení mě jako první napadla myšlenka, že zoufalá doba nás nutí dělat zoufalé činy. A tak v rámci obrany základních hodnot se naprosto standardní a samozřejmé pravdy snažíme uzákonit, a to zdánlivě nejvyšším zákonem, tedy Ústavou. Jde tu například o práva občanů bránit sebe a svou zemi se zbraní v ruce, nebo tak primitivního a samozřejmého faktu, že manželství je vztah muže a ženy. Jako v případě zbraní připomínám krutý fakt, že nejsme suverénní země – zbraní, to mám na mysli to, jak jsme tady jednali, že do Ústavy implementujeme právo na to bránit se se zbraní v ruce – takže připomínám v této souvislosti krutý fakt, že nejsme suverénní země, ale fakticky porobená země, kde naše ústavní zákony nemají žádnou sílu vůči Bruselu a i nejhlopější směrnice EU má z pohledu práva vyšší moc než české zákony.

Navzdory tomu je dobře jít i touto cestou, tedy pokusit se zakotvit do naší Ústavy základní pravidla. Ne proto, že bychom právo z Bruselu jakkoliv zvrátili, to zvrátíme jenom návrhem SPD – už jsme čtrnáctkrát tady navrhli referendum o vystoupení z Evropské unie a vy jste nám to tady všichni zamítli –, ale proto, aby někteří lidé otevřeli oči a viděli skutečný stav, v jakém se naše státoprávnost nachází, a začali přemýšlet, nakolik je takový stav správný a zda není čas přemýšlet nad změnami. I suverénní Česká republika totiž může být organickou a funkční součástí evropského společenství. My v hnutí SPD jsme jediní v této Sněmovně, kdo jako celek – tedy celé hnutí včetně prostých členů i našich voličů – bezvýhradně zastáváme názor, že rodiče jsou táta a máma, že manželství je samozřejmě institucionalizovaný vztah muže a ženy a že jde o institut, který musí stát ve všech možných ohledech upřednostňovat, a to v zájmu národa, který potřebuje slušné, pracovité rodiny, které plodí a vychovávají slušné a pracovité děti.

Když se vrátím úplně na začátek, tak když to krátce shrnu: hnutí SPD je přesvědčeno, že sexuální orientace je soukromou záležitostí každého člověka a nemáme žádnou ambici řešit tady v parlamentu, kdo co dělá doma v ložnici ve svém soukromí. Ať si každý řeší své osobní vztahy dle vlastního uvážení, včetně osob z komunity LGBTI, samozřejmě s limity danými platnou legislativou. Pro sňatky osob stejného pohlaví už byl v roce 2006 vytvořen institut registrovaného partnerství – právě proto, aby se nezasahovalo do institutu manželství. To by jednoznačně mělo zůstat svazkem mezi mužem a ženou.

A znovu zdůrazňuji pro ty aktivisty a různé lidi, kteří schválně překrucují návrhy SPD a moje názory, že my ani SPD nemáme vůbec nic osobního ani proti homosexuálům. Ostatně máme je i mezi našimi členy. Ostatně můj mladší bratr je gay. Mám ho moc rád. Velmi často spolu komunikujeme a často se stýkáme. (Reakce v levé části sálu.) Proto... Jinak zase tady výkřiky některých prolhaných poslanců, já mám dva bratry, protože tady má někdo hloupé poznámky, staršího a mladšího. (Opětovné reakce v levé části sálu.) Proto hnutí SPD podpoří... Jako a to tykáni, ať si tam taky někdo odpustí. Já vám z ČSSD nebo tamhle zleva taky netykám.

Předseda PSP Radek Vondráček: Pane kolego, prosím, když tak mým prostřednictvím. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Jasně. Ale tyhle ty zoufalé výkřiky... Já už pokračuji v projevu. Já už nemluví na poslance.

Předseda PSP Radek Vondráček: Ano. Ale já si zjedná... Nemůžu připustit, abyste tu mezi sebou na sebe pokřikovali.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Já bych rád, aby na mě tamhle zleva zoufale nekřičeli. Já vím, že balancujete na hranici 5 %, tak jste zoufalí, ale já na to fakt nejsem zvědavý.

Proto hnutí SPD podpoří poslanecký návrh ústavního zákona, který zakotví manželství jako svazek muže a ženy přímo v ústavním zákoně, konkrétně v Listině základních práv a svobod. Jenom dodáváme, že v době schvalování institutu registrovaného partnerství vystupovali zástupci LGBTI komunity s vyjádřeními, že jim tato právní úprava vyhovuje. Tím se i do budoucna vyhneme zpochybňování úpravy manželství, která je nyní obsažena v občanském zákoníku.

A hnutí SPD říká jasně: rodina na prvním místě. Více informací je na RodinaPrvniMiste.cz. V této souvislosti tedy SPD naopak nepodpoří novelu občanského zákoníku, kterou tady navrhuji poslanci Pirátů, hnutí ANO, ČSSD, STAN, TOP 09 a KSČM, která jde přesně opačným směrem a hodlá rozvolnit manželství, udělat z něj manželství dvou osob, tedy jakýchkoli dvou osob. Novela navíc směřuje k osvojování dětí takovými páry. Nám i našim voličům jde o to, zachovat manželství jako exkluzivní institut, který spojuje muže a ženu, vytváří nejlepší rámec pro výchovu dětí a je základním kamenem struktury naší společnosti.

A mimochodem, jak jsem tady zaslechl někdy včera v médiích výtky homosexuálních párů v registrovaném partnerství, že nemůžou mít další společná práva. Ale přece nic nikomu nebrání, aby tady novelizoval stávající legislativu o registrovaném partnerství. Proč s tím nepřijdou? Vždyť se může rozšířit legislativa tak, abychom tady projednali, třeba když je tam nějaká starost, když onemocní, aby se mohli vzájemně navštěvovat, nebo další práva. Může to být v rámci registrovaného partnerství. Ale vidíme tady, jak se nás tady snaží někdo natlačovat do toho, že budeme v podstatě oslabovat institut manželství muže a ženy. Takže místo aby tito lidé, přestože v minulosti říkali, a všichni si na to pamatujeme, že jim úprava ohledně registrovaného partnerství vyhovuje, tak teď najednou je tady porušen slib z minulosti a tlačí se to jinam. Práva, která by chtěly stejnopohlavní páry posílit, můžeme přece řešit v rámci registrovaného partnerství. My se té diskuze rádi zúčastníme, uvidíme, co z té diskuze vzejde. Ale přece to je taky mediální, jak to ti aktivisté říkají – je to velká nepravda a je to velká manipulace, když říkají, že těch rozšířených práv můžou dosáhnout pouze, pakliže se to dá na roveň manželství. To přece není pravda a víme to tady úplně všichni. Můžeme diskutovat o rozšíření práv v rámci registrovaného partnerství. Té diskuze, jak říkám, se rádi zúčastníme, ale manželství ponechme manželstvím.

Myslím, že jsem to tady jasně vysvětlil, a nic nemáme ani proti homosexuálům. Já vím, že se tak člověk narodí, někdo tak či onak. S tím přece nikdo problém nemá. Jak říkám, mám to v nejbližší rodině a není s tím vůbec žádný problém, nijak to nevnímáme a je nám to celkem úplně jedno. Každého člověka bereme – je člověk jako každý jiný. To je přece úplně v pořádku. To nemá s těmito postoji nic společného.

A úplně na závěr musím říct, že mi taky dost vadí to, jak někteří aktivisté z LGBTI komunity to zbytečně přehánějí. Zbytečně to přehánějí. To znamená, my, kteří máme rozumný postoj k tomu a nijak se nevymezujeme, máme na to svoje názory, tak se zbytečně snaží útočit. Samozřejmě jsou to zoufalé útoky, protože nás stejně nikdo nepřesvědčí. Ale

rozumná debata bez nějaké mediální šikany, bez nějakého osočování by myslím celé záležitosti vzájemně prospěla, abychom se tomu mohli věnovat věcně, v klidu a abychom vzájemně dosáhli svých různých cílů. Děkuji za pozornost. (Potlesk z lavic SPD.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji vám. Poprosím pana poslance Výborného, připraví se paní poslankyně Melková.

Poslanec Marek Výborný: Vážený pane předsedo, vážená vládo, milé kolegyně, vážení kolegové, dovolil bych si vystoupit za předkladatele sněmovního tisku 211. Přece jenom ta debata, která byla přerušena už téměř před dvěma lety, si zaslouží, abych tento tisk znovu představil.

Na začátek chci říci za sebe a za poslanecký klub KDU-ČSL i za skupinu dalších předkladatelů zcela jasně a srozumitelně a zároveň také slušně a kultivovaně, že se stavíme na stranu stabilní rodiny postavené a definované jako táta, máma a děti. Odmítáme relativizaci hodnoty manželství a představu, že by mohlo být svazkem kohokoli. Dnešní debata je skutečně debatou hodnotovou, ideovou, není to debata politická. A znovu říkám, jde nám o to, aby to, co tvoří základ stabilní rodiny, tedy manželství – táta, máma a děti, nebylo jakýmkoli způsobem rozměňováno.

Proto jsme přišli s návrhem, který zde chci znovu uvést a představit, a to je novela Listiny základních práv a svobod, kde už dnes je jasně řečeno, že rodina a rodičovství jsou pod ochranou zákona. Ale v té situaci, která je bohužel zjevná, a je tady snaha určitých progresivistických skupin - ono to bohužel zapadá do kontextu v jistém slova smyslu kulturní války, která je zde někdy bych řekl spíše až uměle vedena, kdy je tady snaha některé hodnoty prostě relativizovat – tak se zdá, že je dobré a vhodné, aby v tom nejvyšším zákoně, tedy v ústavním pořádku České republiky, v Listině základních práv a svobod, bylo napevno stanoveno a byly vytvořeny mantinely, kdy nejenom rodina a rodičovství, kdy rodina samotná samozřejmě podléhá nějakému vývoji v čase, ale základ rodiny, který je tvořen manželstvím, aby byl pod ochranou ústavního pořádku České republiky. Proto chceme do Listiny doplnit čtyři, respektive pět slov, že nejenom rodina a rodičovství, to už je dnes, ale také "manželství jako svazek muže a ženy" jsou pod ochranou zákona.

Dovolte mi na začátek několik věcných poznámek pod čarou. Velmi mi vadí to, že jsme svědky, zvláště na sociálních sítích, často naprosto neuvěřitelných napadání, agrese, komentářů, které jsou vzdáleny na hony tomu, co jsem říkal, že debata se má vést věcně, kultivovaně a slušně a s respektem k druhému. Vzpomeňme na slova Voltaira, že "sice nikdy nebudu souhlasit s vaším názorem, ale zároveň budu hájit do krve právo na to, abyste ten názor mohli říct". A pokud dneska jsme svědky toho, že někdo se jasně vyjádří a řekne: Ano, manželství je pro mě táta, máma a děti, a takto by to mělo zůstat, tak je houfně agresivně napadán dalšími diskutujícími, a to nepovažuji za správné.

Stejně tak jako nepovažuji za správné, když je to obráceně. Když ti, kteří vysloví názor, že by pojem manželství měl být úplně rozvolněn a relativizován, když z druhé strany jsou stejně agresivně napadáni. Také je to špatně. Máme přednášet argumenty, máme hájit, a to naprosto racionálně, věcně a kultivovaně, svůj postoj a názor, ale nemáme sklouznout k agresi, která skutečně není důstojná této debaty.

Druhá poznámka. Přiznám se, že vůbec nerozumím tomu, proč skupina poslanců, a nebyli to poslanci KDU-ČSL, svolala tuto dnešní mimořádnou schůzi. Dámy a pánové, v době, kdy tady řešíme ruské agenty pobíhající po území České republiky, v době, kdy tady máme potvrzený kolosální střet zájmů premiéra této vlády, v době, kdy vedeme debatu o podpoře ze strany spojenců v našem komplikovaném vztahu s Ruskem, v době, kdy tady

máme pandemii, kterou nezvládáme, v době, kdy děti jsou uvázané doma u radiátorů už rok a nemůžou do školy, přestože zvláště na těch nižších stupních by tomu pravděpodobně ani epidemicky vůbec nic nebránilo, v době, kdy se debatuje o tom, jaké dopady budou právě na děti, které nejenže nejsou vzdělávány tou standardní prezenční formou, ale chybí jim sociální kontakty, nemohou ven do lesa se skauty a podobně, v době, kdy řešíme dopady covidu na rodiny, tak tady strávíme den debatou, která podle mého názoru by v této době samozřejmě počkala. Je to debata hodnotová a vůbec neřeší ty problémy, kterými bychom se i my jako poslanci zde měli věnovat.

Musí zde trávit čas také ministři této vlády, kteří... Pan ministr Zaorálek by se zcela jistě raději věnoval debatě o tom, jak vrátit život do kultury, která je úplně umrtvená. Máme informace o Pražském jaru a podobně, ale kultura není jenom Pražské jaro. Máme také regionální kulturu, a v tuto chvíli se věnujeme debatě, která by zcela jistě počkala. Ptám se, proč toto vrtětí psem? Skutečně to tak působí, působí to dojmem, že je potřeba něco zakrýt, něco překrýt, tak otevřeme debatu, která od roku 2019, někdy od března, byla zastavena.

Mimochodem, dámy a pánové, ta debata je sloučená: k tomu prvnímu, k novele občanského zákoníku, a k novele Listiny základních práv a svobod, o které hovořím. Kdykoli v době ještě hluboko předcovidové jste přece jako vládní poslanci měli možnost to projednávání v prvním čtení znovu zařadit do programu tak, aby zde skutečně bylo projednáváno. To, že ze Sněmovny zmizela bývalá kolegyně Maxová, která byla nositelkou toho sněmovního tisku 201, tak přece nebyl ten důvod, že ten sněmovní tisk a ta debata byly zaparkovány někde na 350. pořadí v rámci programů jednotlivých schůzí. A teď v tuto chvíli, v době, která je nejméně příhodná, tak zde naprosto bizarním způsobem tu debatu otevíráme. Přijde mi to skutečně zbytečné a ztráta času v okamžiku, kdy bychom se skutečně měli věnovat těm věcem, které jsou důležité. Především, že dneska je k tomu svolána mimořádná schůze, čili nejsme v bodu řádné schůze.

Takže tolik dvě poznámky na úvod. A nyní mi dovoluji se více věnovat tomu druhému bodu sloučené rozpravy, tedy sněmovnímu tisku 211. Je dobré si tady připomenout, co je jeho obsahem.

Cílem předkládaného návrhu novely Listiny základních práv a svobod je doplnit ochranu rodiny na úrovni ústavního pořádku zakotvenou článkem 32 hlavy čtvrté Listiny základních práv a svobod o ochranu jednoho ze základních stavebních prvků úplné rodiny, jímž je manželství muže a ženy. Potřeba poskytnout manželskému svazku muže a ženy coby jednomu ze základních kamenů společnosti zvláštní uznání a ústavní ochranu je v dnešní turbulentní době, v níž se setkáváme se všudypřítomnými snahami o relativizaci a bourání vzorů, ať již sebelépe osvědčených, aktuálnější než kdykoli dříve. Je proto nanejvýš žádoucí, aby pravou podstatu, význam a důležitost tohoto svazku reflektoval i dokument, který zakotvuje ty nejvyšší hodnoty, na nichž stojí naše společnost a náš právní řád. A tímto dokumentem je právě Listina základních práv a svobod.

Jedná se jednoznačně o debatu hodnotovou, jak už jsem řekl. Jedná se o základní prvek stabilní – stabilní – rodiny. A tady možná kratičká odbočka. Úmyslně říkám stabilní, a nikoliv tradiční, protože rodina jako taková samozřejmě měla jiné charakteristiky v 19., 18. století. My určitě nehájíme to, abychom se vraceli do doby přísné podřízenosti ženy vůči muži v rámci rodiny, ale je podstatný rozdíl mezi tím, co je rodina, a tím, co tvoří jádro té rodiny, a to je manželství. A manželství už z povahy slova samotného – vzpomínám si na tu debatu z roku 2019, kolega Patrik Nacher to tady myslím, ten obsah slova manželství rozebíral velmi správně, že už to slovo manželství v sobě obsahuje ten vztah těch dvou pohlaví, muže a ženy.

Realita bohužel nedopřává štěstí v podobě úplné rodiny a šťastného manželství úplně každému. To je realita, toho jsem si vědom. A prožívá-li rodina v dnešní době, a Českou

republiku nevyjímaje, určitou krizi a erozi, není, není úlohou státu na její podporu rezignovat, nýbrž naopak ji tím více a intenzivněji podporovat. K tomuto, k vytváření pozitivních vzorů směřuje i tato novela. Manželství muže a ženy má typicky potenciál naplnit všechny hlavní funkce rodiny, zvláště přivést na svět další generaci a vychovat ji v nenahraditelné, vzájemně nezastupitelné a komplementárně působící mateřské a otcovské lásce i vzoru. Institut manželství muže a ženy, který se v průběhu dějin mimořádným a dlouhodobým způsobem osvědčil, si zaslouhuje tu nejvyšší ochranu a úctu, a nikoliv svévolné experimenty a pokusy "vylepšit" a přetvořit jej podle momentálních trendů.

Opakovaně, opakovaně ve veřejných vystoupeních uvádíme, že manželství není právem, že jeho účelem není ošetřit vztah dvou lidí, kteří se mají rádi. Manželství není věc debaty o právech, není to otázka diskriminace a zároveň to není něco, co by mělo vytvořit formu pro láskyplný vztah dvou lidí. Prostě lásku nelze spoutat zákony. Stát nemá upravovat emocionální citové vztahy. To chci zdůraznit. Je každého svobodným rozhodnutím, s kým žije v partnerském soužití. Jestli něco my zákonodárci nemáme dělat, tak to je lézt lidem do ložnice. To vůbec není předmětem našich úvah, to nemá být předmětem našich diskusí. Manželství je jedinečné společenství muže a ženy, které má svoji nezastupitelnou hodnotu. Je to dar a poslání.

Nevedeme ani debatu o právech menšin. Vedeme debatu o hodnotách. V tomto smyslu na nikoho neútočíme. Odmítáme ta různá přízviska, která se objevují ve veřejném prostoru, o homofobech nebo něčem podobném. Skutečně není to v této rovině. I já osobně mám řadu přátel v LGBT komunitě. A nejsme v situaci, kdy bychom komukoliv upírali jakákoliv práva, protože manželství není o právech. A to i proto, že si vážíme každého člověka, respektujeme různé formy lidského soužití, jejich hodnotu. Ale hájíme manželský svazek, který je základem tradiční rodiny, a to s veškerým jejím posláním.

Mimochodem krásně tu veřejnou debatu vystihuje jeden tweet – cituji: "Jsem vdaná za muže, pořád jednoho, toho samého, už 27 let. Máme tři děti a všechny jsou naše, vlastní. Vím, jsem rebel." Tak toto vyjádření se z našeho pohledu nesmí stát v naší společnosti normou.

Zároveň je třeba připomenout, že debatu, kterou zde vedeme, nevedeme o právech dítěte. Dítě je darem, lidský život je dar a jako takový se nesmí stát předmětem ani obchodu, ani objednávky, ani žádného sociálního inženýrství, ale ani vyvzdorovaného práva. Odmítáme směřování k hédonistické společnosti, kde nikomu není upřeno vůbec nic a pod pojmem "právo na" se schovává úplně vše. Na dítě není nárok či právo, dítě je přece plodem vzájemné lásky manželů a my se hlásíme k tomu, aby to takto i zůstalo.

Současně si ale také přiznejme jednu věc, že dnešní krize rodiny skutečně není způsobena homosexuálními páry. Není způsobena těmi, kteří žijí v různých typech soužití a partnerství. Bylo by laciné a nepoctivé to na kohokoliv házet. Za tu krizi si můžeme my sami, můžou si za to manželské páry, rodiny samy svou nezodpovědností, nepéčí o vztahy v rodinách s důrazem na jistou roli nárokové mentality. Celá debata je tedy rukavicí hozenou i nám, kteří hájíme pojetí manželství a rodiny, a současně i nám zákonodárcům, abychom maximálně z různých úhlů podporovali rodinu, roli a pozici matek, stejně jako roli otců při výchově dětí.

Chtěl bych také připomenout, že ta debata nemůže sklouznout k tomu, že mám právo na manželství, to není předmětem práva. Stejně tak ne, že mám právo na dítě. V Úmluvě o právech dítěte se jasně hovoří o tom, že dítě má právo na otce a matku. Má právo na to znát svého otce i matku, a je potřeba toto znovu a jasně připomínat.

To je tedy obsahem, předmětem a zdůvodněním toho návrhu novely Listiny základních práv a svobod, kde jasně chceme říci, že manželství jako svazek muže a ženy není něco, co by

bylo přežilé, není něco, co by patřilo do 19. století, ale je hodnotou, která tvoří základ stabilní rodiny, je hodnotou, která tvoří základ naší společnosti, a mělo by to takto i zůstat.

V důvodové zprávě k tomu návrhu jsou uvedeny i zahraniční zkušenosti. Chci podotknout, že v tuto chvíli jsme posledním státem například Visegrádské čtyřky, který nemá ve svém ústavním pořádku zakotvenou ochranu manželství jako svazku muže a ženy, a našli bychom další příklady, ať už z Pobaltí, nebo například z Itálie či Chorvatska, kde jsou jasně mantinely manželství definovány i v právním systému, v právním řádu, a v tomto smyslu nejdeme svým návrhem na cestu, která by byla neprošlápaná, nebo na něco, co by nebylo standardní v mnoha evropských zemích.

Dámy a pánové, velmi bych si přál, aby ta debata zde na půdě Poslanecké sněmovny byla v tomto smyslu věcná a kultivovaná, abychom dokázali vyslechnout názory obou stran, aby podobným způsobem byla vedena i debata ve veřejném prostoru. Jenom si myslím, že bychom tento čas, v kterém se dnes nacházíme a v těchto dnech a týdnech nacházíme, měli věnovat jiným, podstatnějším tématům v tuto chvíli, než je toto téma, které evidentně takto na poslední chvíli ani Poslanecká sněmovna na konci volebního období není schopna prodiskutovat a také řádně schválit.

Na závěr mi dovolu, abych přednesl jeden procedurální návrh. Po skončení obecné rozpravy prosím o to, aby – jednak, pokud se nepletu, jsou tam návrhy na zamítnutí v prvním čtení už z té obecné rozpravy, která probíhala v roce 2018, respektive 2019, ale pokud tedy nebudou tyto dva sněmovní tisky 201 a 211 zamítnuty v prvním čtení nebo vráceny předkladatelům, ale budou posunuty k projednání ve výborech, tak si dovolím navrhnout prodloužení lhůty na projednání na 80 dnů z jednoho prostého důvodu. Jedná se o novelu občanského zákoníku. Jedná se o novelu Listiny základních práv a svobod. Tu debatu musíme vést i z hlediska práva. Jsou to zásadní normy, ať již občanský zákoník, nebo Listina základních práv a svobod, a jsem přesvědčen o tom, že na půdě ústavně-právního výboru bychom se tomu měli dostatečně věnovat, měli bychom si vyžádat expertní stanoviska i ústavních právníků. Proto si dovolím navrhnout, pokud tedy nedojde k zamítnutí, abychom hlasovali o prodloužení lhůty na 80 dnů.

Dámy a pánové, děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Hezké dopoledne, vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, členové vlády. Budeme pokračovat. Děkuji poslanci Marku Výbornému za jeho vystoupení jako jednomu z navrhovatelů tisku 211. V diskusi pokračujeme vystoupením faktických poznámek. Nyní Jiří Dolejš, poté Karla Šlechtová a na čekačce je kolegyně Melková. Pane poslanče, máte slovo k faktické poznámce.

Poslanec Jiří Dolejš: Ano, děkuji. Nejsem příznivcem velkého zdržování a zejména u tohoto bodu bych byl rád, abychom ho zbytečně nenatahovali. Ale když už tady padl dotaz, proč vůbec byla snaha tento bod dát na dnešní mimořádnou schůzi, tak odpověď je prostá. Ta iniciativa se narodila v roce 2017. Debat na toto téma bylo dost, když jsme začali první čtení. Ani dneska jsem se nedozvěděl nějaké nové argumenty. Pravdou je, že někteří se skutečně pokoušejí o hodnotovou debatu, ale ty pozice jsou prostě dané. A pokud se neposuneme v debatě, ať již bychom rozhodli o zamítnutí, nebo posunutí do druhého čtení, tak to skoro vypadá, jako že tu tečku za tímhle návrhem někdo nechce udělat. Působí to poněkud obstrukčně. Pokud se bude promýšlet nějaká delší lhůta, prosím vás, pamatujte, že je pět měsíců do voleb. Abychom tedy to druhé a třetí čtení, popřípadě nějaký návrat ze Senátu vůbec zvládli, tak myslíme skutečně na to, že skutečně je času málo. Byla by škoda, kdyby

zrovna tento bod skončil v kanálu, i když samozřejmě v kanálu skončí i celá řada poslaneckých návrhů.

Opravdu si myslím, že pozice jsou z velké části dané. Myslím si, že menšina je bojovná, většina to pozoruje s jistým údivem, protože i většinová společnost měřeno průzkumy je spíše nakloněná tomu, abychom šli touto cestou spíše těch vyspělejších zemí na západ od nás než těch na východ od nás, ale to si samozřejmě rozhodneme už tím hlasováním. Faktem je, že většina Evropské unie to tak má. Nějakou dobu to funguje, problémy tam nejsou. Děti nemusí skákat z okna, když se dozvedí, že by mohly být adoptovány. To jsou prostě věci, které se zbytečně dramatizují, a při vši toleranci k různosti názorů si myslím, že nejlépe uděláme, když dneska rozhodneme hlasováním. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní paní poslankyně Karla Šlechtová s faktickou poznámkou. Připraví se Patrik Nacher, také s faktickou poznámkou. Máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Karla Šlechtová: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, já bych také reagovala pouze faktickou poznámkou. Možná na úvod sdělím, že mnozí podporovatelé z této Sněmovny nebudou příliš vystupovat, protože jak řekl, můj předřečník, ty pozice jsou dané. Já bych ráda jenom zopakovala časování, aby zde nedocházelo ke zbytečným argumentačním faulům – odkdy tady ten zákon je, že se jedná o mimořádnou schůzi Poslanecké sněmovny, že jednáme v polovičním počtu. No, covid my jsme si nevymysleli, také chceme být zdraví, takže jenom časově. 12. 6. 2018, což jsou tři roky, byla předložena novela občanského zákoníku této Sněmovně, následně šla na vládu, aby k tomu vláda zaujala stanovisko. Já hned na úvod říkám, že souhlasné stanovisko dala první Babišova vláda. Bylo to 22. června 2018. 14. 11. 2018, což je před dvěma a půl lety, bylo první čtení, velice krátké, opět se nedokončilo. Následně si pamatujete, že 26. 3. 2019 pokračovalo první čtení. V dubnu nebo v březnu tohoto roku opět pokračovalo první čtení. Myslím, že tu není jiný zákon, kde neustále opakujeme první čtení a v podstatě všichni, co zde vystupují, opakují svá stanoviska.

My bychom velmi rádi, aby se dnes hlasovalo. Čili pozice známe, zkrátte svá vyjádření a pojdme prosím hlasovat co nejdříve. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní faktická poznámka Patrika Nachera a poté faktická poznámka pana Marka Výborného. Máte slovo k faktické poznámce.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji. Dámy a pánové, já jakkoliv – a víte, konzistentně, že já to samozřejmě nepodporuji, a už jsem ten dlouhý projev měl a dneska ho budu mít kratší, tak zároveň jsem podpořil svolání této schůze. Ten důvod je jasný. Protože tady to je skutečně dva a půl roku, máme na to nějaké názory a přijde mi fér, aby ty názory prostě vyvěřely na povrch a abychom se s tím nějakým způsobem popasovali. Takže já nesouhlasím s tím, že to probíráme zbytečně. Přijde mi to trochu od kolegy jako kritika jakoby za každou cenu. Stejně jsem to zažíval a cítil minulý týden, kdy bod, který naopak jsme kritizováni, že tady nenavrhujeme, pak navrhujeme, to byla ta zpráva Rady České televize, tak dostaneme po papuli, že jsme zase s tím přišli v této chvíli. Tady přece byl tlak na to, abychom to projednali.

To číslo má 201, 211, vidíte, jak je to hluboce v minulosti. Tak to projednáváme, tak teď zase dostaneme vynadáno, že to projednáváme zrovna v téhle době. Ona ta doba není nikdy vhodná. A to tady říkám jako člověk, který opravdu má na to nějaký jasný názor, který

vyjevil, nepodporuje to, ale zároveň abychom to už nějakým způsobem ukončili a aby všichni věděli, aby bylo fér – to je takový teď "aby bylo fér" – aby všichni věděli, na čem jsou. Nejhorší je, když tyhle společenské věci, společenské věci, normy, zahrnují někde v šuplíku. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní faktická poznámka pana poslance Výborného. Paní kolegyně Melková je připravena. Máte slovo.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, pane místopředsedo. Já si dovoluji vašim prostřednictvím zareagovat na slova kolegyně Šlechtové. Není to přece tak, že opakujeme první čtení. Je potřeba to tedy opravdu nazývat správně. První čtení pokračuje. První čtení není opakováno. A mimochodem, vy jste ta vládní koalice, která mohla kdykoliv v mezidobí od 26. března 2019, kdy bylo přerušeno – přerušeno – první čtení, tak to byl ještě rok do začátku covidové pandemie, a nešťekl pes. Nešťekl pes po tom, aby to první čtení pokračovalo. Máte samozřejmě tady naprostou většinu a ta debata mohla dávno běžet. Čili neříkejme, že tady je první čtení opakováno. Není opakováno. A asi chápete, když jsme naposledy věcně o tom návrhu diskutovali – když pominu někdy před 14 dny ty tři minuty – 26. března 2019, že asi po dvou letech, nebo více jak dvou letech, je dobré ty základní argumenty a popis toho návrhu zde zopakovat. Myslím si, že jsem nehovořil tak dlouho, že bych tady mohl být jakkoliv osočován z nějaké obstrukce. Předpokládám, že dnešní debata bude ukončena, bude nějakým způsobem hlasováno. Ale potom nazývájme věci pravými jmény. Není to opakování prvního čtení, ale jeho pokračování. A jsme na půdě Sněmovny, tak tady přece musí být zachováno právo každého z nás poslanců k těm věcem vystoupit, zvláště pokud se jedná o takto zásadní hodnotovou a ideovou debatu. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Kolegyni Melkovou požádám ještě o posečkání, protože se přihlásila paní poslankyně Kořanová, také k faktické poznámce. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Barbora Kořanová: Děkuji. Omlouvám se kolegyni Melkové. Už opravdu budu krátká.

Pane kolego Výborný, prostřednictvím pana předsedajícího, neříkáte pravdu. Paní Šlechtová to myslela určitě tak, že vy tady opakujete znovu a znovu své projevy od začátku. Takhle to bylo myšleno. A opět nemáte pravdu v tom, že my jsme se nepokoušeli to první čtení zařadit na program. My jsme se o to pokoušeli opakovaně. Ale vy jste tam vždycky vložili Bečvu, pak tady hodinu mluvíte o Dukovanech. (Poslanec Výborný u stolu zpravodajů mimo mikrofon nesouhlasí.) Je to pravda, pane Výborný. Je to pravda. Opravdu. Ano, nekřičte na mě. Děkuji. Je to pravda. Vložili jste tam Bečvu. My jsme opakovaně na to první čtení čekali.

A znovu: Kolegyně Nevludová dneska začala od začátku, vy jste znovu představil ten návrh. My obsahy těch tisků máme. My umíme číst, je to na stránkách Poslanecké sněmovny. Takže takhle to paní kolegyně Šlechtová myslela. Neříkáte pravdu. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Tak děkuji. Ale vyvolala jste další faktické poznámky, a to pana poslance Aleše Juchelky, Marina Jurečky a Marka Výborného. Kolegyně Melková má ještě volno. Máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Děkuji moc, já to možná trošičku jako rozčísnu. Samozřejmě že je tady spousta poslanců, kteří mají tady několik let své návrhy. Já mám tady v prvním čtení už tři roky návrh například na přejmenování rodičovské dovolené na rodičovskou péči a vůbec se to na první čtení nedostalo. To znamená, že já jsem ještě více jako předkladatel diskriminován oproti těm, kteří předložili tyto dva návrhy zákonů. Já jsem jedním také z nich, protože my jsme se do prvního čtení vůbec ani nedostali. A co se týká například, já nevím, paní poslankyně Nevludové, tak buďme v tom spravedliví. Víme, že ona přece začala asi minutu předtím, než byla přerušena. Stačila říct jenom tady "dobrý den, vážení poslanci, vážené poslankyně" a normálně v tom potom mohla pokračovat až právě u toho dnešního pokračujícího prvního čtení. Takže není to tak, že tady máme ty zákony nějakou chvíli. Já osobně jako předkladatel mám minimálně dva zákony, které jsem předložil v roce 2018 na pořadu a pravděpodobně se už vůbec do pořadu schůze a první čtení nedostanou. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní je faktická poznámka Mariana Jurečky, připraví se k faktické poznámce Marek Výborný. Pane předsedo, máte slovo k faktické poznámce.

Poslanec Marian Jurečka: Děkuji. Já když slyším tady kolegyni Šlechtovou, tak jako je tady teď od ní apel, ať na to rychle jdeme, ať moc dlouho to nezdržujeme a podobně, tak první věc: Dvacet minut tady čekáme, až přijdou vaši ministři. Dvacet minut tady Sněmovna stojí a čeká, až budeme moci začít jednat. Tak si udělejte napřed pořádek doma. Za posledních 14 dní je to potřetí, co takto se prodlužuje jednání Sněmovny. Ne kvůli nám, ale kvůli vašim členům vlády, kteří sem nechodí. To je první poznámka.

Druhá: Já jsem v té debatě ještě nevystoupil. Já tady čekám, Jurečka Marian je tam napsané na tabuli už dva roky. Já bych rád v té debatě vystoupil. Nebudu to prodlužovat, já jsem tady nikdy neměl obstrukční projevy. (Nesouhlasné poznámky z pléna.) Podívejte se na moje vystupování ve Sněmovně. Délka průměrná mého vystoupení je tady kolem 12 minut. Na rozdíl třeba od pana premiéra, který je tady schopen mluvit hodinu a půl, a to nám říká na billboardech, že on neblábolí. Takže prosím pěkně nechte tady racionálně proběhnout debatu. Dneska se o tom bude jednat, evidentně se o tom hlasovat bude a odpusťte si poznámky, že tady někdo něco obstruuje. To tedy fakt nejsme.

A k těm debatám o tom programu. Tak vy nás obviňujete, že my jako opozice máme většinu v téhle Sněmovně a prosazujeme tady do programu schůze věci, které vy vidíte jinak? Tak kdo tady má tu většinu? Tak nedělejte blbce z těch lidí, co to sledují, protože většinu snad tady máte jako tři strany, ne? Nebo už ne?

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní pan poslanec Výborný a poté pan poslanec Králíček. Pane poslanče, máte slovo k faktické poznámce.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, pane místopředsedo, vašim prostřednictvím ke kolegyni Kořanové.

Za prvé se vám chci omluvit, že jsem na vás tady hovořil v době vaší faktické poznámky. Omlouvám se.

Ale druhá věc, a navážu na kolegu Mariana Jurečku. Tak jak to rád říká můj ctěný kolega Patrik Nacher, jednou se to hodí, jednou se to nehodí. Tak jednou tady máme většinu,

vládní, super, a tlačíme to, stavební zákon, a jdeme do toho. A jednou se to nehodí a vykládáme, že tady nemáme většinu. Přece jako vláda jste tady v nějaké koalici s podporou KSČM, tak jste si kdykoliv ten tisk mohli zařadit. Tak tady skutečně z nás nedělejte hlupáky, že my jsme to nějakou Bečvou brzdili nebo něco podobného. Dva roky po tom neštěkl pes a myslím si, že je zbytečné se tady teď procedurálně přetahovat. Pojďme k té rozpravě, k té věcné rozpravě, ta dává smysl. Ale nevykládejte, že my jsme tady brzdili projednávání těchto dvou tisků. Prostě to není pravda.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Tak já děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní pan poslanec Králíček, poté pan poslanec Nacher. Paní kolegyně Nevludová (Melková) stále na čekačce. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Robert Králíček: Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, já bych chtěl promluvit k panu Jurečkovi prostřednictvím pana předsedajícího. Zameťte si vy před vlastním prahem nejdřív, a pak nás tady pérujte, kdy můžeme mluvit a kdy nemůžeme mluvit.

A k panu Výbornému prostřednictvím pana předsedajícího. Proboha, toto není politická věc, co tady říkáte, koalice nebo opozice. Toto je společenská věc a i v rámci jednotlivých stran jsou na to rozdílné názory. Proč do toho taháte, že si můžeme zařadit, co kdy chceme? Vždyť toto je společenské téma, ne politické. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za velmi patřičný názor. Pan kolega Patrik Nacher s faktickou poznámkou. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Děkuji. Mně to kolega Králíček vzal z úst. Já jsem chtěl říct totéž. To přece tohleto, já jsem vůbec netušil, že se dneska budeme bavit o koalici–opozice, že se dneska budeme bavit o věcech, které nesouvisí s těmi třemi předklady, které tady jsou. Tohle je typický návrh, který tříští názory i v těch poslaneckých klubech. My s kolegyní Bárou Kořanovou máme úplně opačný názor. Úplně opačný názor. A když byly konference, tak s Alešem Juchelkou jsme seděli na úplně opačné straně od Bary Kořanové. To znamená, že to není opozice–koalice. Tohle jde napříč všem kluby, nebo většinou klubů, nebo bych řekl napříč všemi velkými kluby. V těch malých klubech to třeba nějak jako dopadne jednotně, to hlasování. Takže prosím pěkně, tohleto není spor koalice–opozice. A znovu připomínám, tento bod tady byl zařazen už tuším před třemi měsíci, a jak se to furt posouvá i těmi covidy, tak na to nedošlo. Vždycky se to zařadilo. Já vím, že tam byly tři minuty, dvě minuty, pět minut, pak to byly dva body před něčím a tak dále. To znamená, že tohle je nějaké vyústění. Ale říkám, já to tady říkám jako člověk, co to nepodporuje, ale zároveň podporuji tu diskusi.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Tak já děkuji, ale vyvolal jste další faktické poznámky, a to pana kolegy Juchelky, Marka Bendy a kolegyně Kořanové. Takže paní poslankyni Nevludovou (Melkovou) uklidním, ta ještě má chvilku času. Pan kolega Aleš Juchelka. Máte slovo.

Poslanec Aleš Juchelka: Já také děkuji moc. Právě že to je pro někoho společenská věc, pro někoho je to velmi hodnotová věc. Také se domnívám, že bychom to měli třeba projednávat opravdu v plném počtu Sněmovny. Jsme tady v počtu polovičním, ale například každé úterý, kdy jsou senátní vratky, se tady setkáváme v plném počtu 200 poslanců, abychom mohli senátní vratky nějakým způsobem prosadit, nebo naopak je neprosadit. Tak u této hodnotové věci bych naopak očekával, že to třeba zařadíme v úterý po senátních

vratkách proto, abychom mohli v plném počtu Poslanecké sněmovny tu každou hodnotu, která tady byla zvolena našimi občany, prezentovat.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Mám to brát jako procedurální návrh? (Poslanec Juchelka mimo mikrofon.) Ne, jako připomínku. Dobře, už jsem se lekl.

Nyní pan poslanec Marek Benda s faktickou poznámkou a poté kolegyně Kořanová, také s faktickou poznámkou. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Marek Benda: Vážený pane místopředsedo, vážená paní ministryně, pane ministře, dámy a pánové, já jsem doufal, že dojde na můj projev, ale protože budu muset odejít za chvíli do Senátu, kde bude projednáván volební zákon, tak nevím, jestli mě nepřeskočíte těmihle faktickými poznámkami, tak jenom kratičká reakce.

Plný počet od příštího týdne už bude, taková dohoda grémia už existuje, že pojedeme normálně v plném počtu.

A druhá věc. Na co si to tady prosím pěkně všichni hrajeme? Víme, že ani jeden z těch návrhů nemá většinu v této Sněmovně. Proto nebyly projednávány, proto se nikdy nenašla většina, aby se zařadily a schválily. A teď si tady jenom tak jako hrajeme na nějakou kulturní válku. Mně to připadá směšné, absurdní v situaci, v jaké jsme celospolečensky. Ale samozřejmě jestli si část vládní koalice spolu s klubem Pirátů myslí, že je nejvhodnější čas si tady odehrát kulturní válku, pro mě za mě ať si ji odehrává.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já děkuji za čas pro faktickou poznámku. Paní kolegyně Válková s faktickou poznámkou. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji. Taky nechci zdržovat. Já jsem diskusi sledovala z jiné místnosti, protože jsem musela ještě něco při tom vyřizovat, ale bohužel se teď odkláníme od tématu. A já myslím, že až dojde na mě řada, tak řadu milých kolegyň a kolegů uklidním, protože na té vládní úrovni je teď v meziresortním připomínkovém řízení strategie LGBT+, kde se navrhuje kromě jiného v roce 2022 právě po takových důkladných diskusích, které teď probíhají, zakotvit i ten institut manželství pro stejnopohlavní páry. Je to diskuse, mají to resorty, již se také některé resorty ozývají. A to si myslím, že je ta správná cesta. Když jsme to dneska otevřeli tady, budiž, ale je třeba, abychom slyšeli všechny strany. A já se pokusím vám zase tady představit tu stranu – ale znáte mě a můj relativně konzervativní přístup, že všechno má svůj čas a je to step by step – která ovšem tady chce být také slyšena a která se právě podílela na přípravě té strategie. A myslím si, že pak by mohly některé zbytečně emocionálně vyhocené diskuse a napadání, kdo kdy měl co zařadit, odpadnout. Takže děkuji za možnost aspoň v rámci faktické poznámky se pokusit o uklidnění situace. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Tak snad k tomu uklidnění došlo, protože paní poslankyně Melková se dostala na řadu, připraví se kolega Válek. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Marcela Melková: Děkuji za slovo. Už to začalo být napínavé víc, než když mám koncert s filharmonií. Takže moc děkuji.

Pane předsedající, milé kolegyně, kolegové, dovoluji, abych se také já vyjádřila k tématu narovnání práv gayů a leseb v naší společnosti, a jak já se dívám na možnost uzavření manželství mezi nimi.

Manželství je pouto dvou lidí, kterému v naší společnosti všichni rozumíme, známe jeho smysl i symboliku. Jednoduše důvody, proč uzavíráme manželství, jsou nám jasné. Jsou mezi námi ale lidé, kamarádi, kolegové, členové rodiny, synové, dcery, kteří mají soukromé vztahy trochu jinak než my, než je všeobecně uznávaným a nepopíratelným zvykem a než je stále ještě u mnohých z nás mimo naše společenské normy. Myslím si, že právě teď ale nadešel čas, abychom těmto lidem vyslali jasný signál, nejen společnost jako celek, ale také my zákonodárci, abychom jim vzkázali: Víme o vás, že jste mezi námi, respektujeme vás, známe vaše potřeby a problémy, které nám nejsou lhostejné, a chceme vám pomoci je vyřešit. Můžete se o nás opřít, protože chceme všechny své občany podporovat a pomáhat jim. Tento náš postoj totiž může zjednodušit sebepřijetí lidí s odlišnou sexuální orientací, neboť tzv. coming out může být velmi složitým a frustrujícím obdobím.

Kladete si otázku, proč ovšem už nestačí pouhá registrace a proč LGBT komunita požaduje stejná práva, i co se týče možnosti uzavírat manželství, jako je běžné u většinové populace. Odpověď je jednoduchá. Všichni potřebujeme uznání. Uznání, že jsme plnohodnotným občanem se všemi dopady, povinnostmi i výhodami, které nám stát jako záštita zaručuje nebo umožňuje. Se sexuální orientací se nerodíme, nevybíráme si ji, nemůžeme se pro ni rozhodnout. Mohla bych vám tady vyjmenovat spoustu příběhů mých milých přátel, kolegů, hudebníků. Například dvou mých milých kolegyní pěvkyní a hudebních pedagožek, které se neváhaly sebrat a odjet do Portugalska uzavřít sňatek, kde je uzavírání manželství stejnopohlavních párů legální. Odjely i s vědomím, že tady bude tohle manželství neplatné, natolik tohle rozhodnutí být spjat s druhým bylo pro ně důležité. Mohla bych také uvést příklady lidí, kteří se ostýchají nebo mají strach se svěřit se svou odlišností nejen známým, ale také rodičům. Příklady rodičů, kteří svoje děti v tomhle případě nepřijali a ve zlém se s nimi rozešli, smutné příklady, pro které by změna zákona mohla být řešením. I tito rodiče totiž potřebují všeobecné uznání pro svoje děti, které budou společností bez podmínek přijaty.

Já tedy říkám, že manželství pro všechny je řešením. Toto rozhodnutí nás neomezí, nedehonestuje, nesníží počty heterosexuálních sňatků, nezasáhne do vysoké rozvodovosti, ale možná nás poučí, ukáže, že manželství je víc než jakási smlouva, kterou můžeme kdykoli porušit, že je to základ k vytvoření pilíře společnosti a že na něj mají právo všichni, protože ať už jsme fialoví, modří, gayové, heterosexuálové nebo lesby, všichni jsme především lidé.

A na závěr bych ještě ráda zmínila některé státy, které jsem objevila, co se týče uznání práv LGBT komunity a kde už manželství stejnopohlavních párů je legální. Tak tedy např. v Dánsku od roku 2012 je umožněno, dále Finsko od roku 2017, Francie od roku 2013, Irsko od roku 2015, Island od roku 2010, Lucembursko od roku 2014, Německo od roku 2017, Nizozemsko od roku 2001, Norsko od roku 2009. Jsou také samozřejmě státy, kde manželství stejnopohlavních párů uzákoněno ještě nebylo, a to např. v Estonsku, v Chorvatsku, v Litvě, v Lotyšsku, v Maďarsku a v dalších. Pokud by někdo z vás chtěl nahlédnout do tohoto materiálu, je k dispozici.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Melkové. Nyní s faktickou poznámkou pan poslanec Foldyna a kolega Válek se připraví. Máte slovo.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji za slovo, pane předsedající. Já jsem poslouchal velmi kultivovaný přednes paní kolegyně a jeho obsah. Dovolím si velmi krátce reagovat. Kdyby tady vystoupil křesťan, řekl by vám, dámy a pánové, co to podporujete, jednu věc: Boha nepřeperete. Když tu vystoupí ateista, tak vám řekne: Přírodu nepřeperete. A co si myslí společnost? Víte, na konci minulého režimu běhalo hodně vtipů. A většinou ty vtipy odrážely, co si myslí společnost. Já vám řeknu jeden vtip, co si říkají lidé dneska. Možná je starý. Na jedné vesnici pan doktor sedí a říká: Sestro, máme tu manžele Novákovy, zavolejte je dál! A vyplňuje jejich formulář. Přijdou Novákoví a říkají: Pane doktore, my bysme chtěli dítě! Děláme všechno, co dělat máme – jíme zdravě, nepijeme, máme styk několikrát denně a furt nemáme dítě. Pan doktor vyplňuje, vyplňuje, je mu 70 a je to starý praktik. Zvedne oči a podívá se na ně a povídá: Chlapi, neblbněte!

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Pan kolega Válek je nepřítomen, takže ho dám na konec debaty. Nyní pan ministr s přednostním právem a kolega Benda, který má odejít do Senátu, pane ministře. (Domluva o pořadí.) Dobře, tak s přednostním právem ministr kultury Lubomír Zaorálek. Máte slovo, pane ministře.

Ministr kultury ČR Lubomír Zaorálek: Děkuji. Já se omlouvám velice panu poslanci Bendovi, ale mě vyprovokovalo vystoupení, které jsem tady slyšel, protože to vystoupení bylo uvedeno slovy: Kdyby tady vystoupil křesťan. A pan poslanec říkal, co by vám řekl křesťan, kdyby vystoupil. Křesťan, to je takové velice široké vymezení, kdo je vlastně křesťan. Já jsem původem z Radslavic na Moravě, poutě hostýnské apod., tak se cítím tak nějak po předcích křesťan a bylo mi to strašně blízké. Ale jsem takový špatný křesťan, řekněme takový... Prosim? (Poslanec Výborný reaguje od stolku zpravodaje: O tom to není.) O tom to není, ale tak se taky cítím křesťanem.

Takže mě zaujala otázka: Co by vám řekl křesťan? No a uvažoval jsem o tom, jak se k tomu postavit právě z hlediska téhle kultury a tradice, kterou v sobě nějak mám, a jak se vlastně k tomu postavit, jaký si na to udělat názor. Protože to je vždycky v tomhle případě osobní. Ale mně připadá, kdybych měl odpovědět jako ten křesťan, tak si kladu otázku, jestli láska těch dvou bytostí stejného pohlaví má stejnou hodnotu jako láska těch dvou, kteří nemají stejnou hodnotu. A mně to připadá, že jestli jsem tedy křesťan, tak si nemohu myslet, že nemá stejnou hodnotu. Že má stejnou hodnotu. A že tím pádem, jestliže si myslím, že má stejnou hodnotu, tak oni jsou schopni vytvářet vztah, který já musím brát stejně vážně. Takže to je to, co mi připadá na tom důležité. A když si vezmu děti třeba a výchovu dětí, tak mi připadá, že to, co děti nejvíc mohou vidět, je to, že vidí budování partnerského vztahu a že mohou být jeho svědky, což si myslím, by mělo mít zásadní význam pro jejich život. Takže mně to připadá, že když tedy jako ten křesťan řeknu, že jejich láska má stejnou hodnotu, a nemohu si dovolit říci že ne, a to bych si opravdu netroufl, to bych si připadal, že jsem velice nekřesťanský, kdybych si to myslel, to si umím představit, že má stejnou a měla by mít stejnou, tak pak mi připadá, že i to, co nabízejí těm dětem, ten vztah, ten partnerský vztah, je něco, co má pro jejich život zásadní cenu. A pokud k tomu takto dojde a ony mají možnost žít s takovýmto vztahem před sebou, který je vybudovaným partnerským vztahem, tak je to pro ty děti úplně zásadní: ony se učí partnerství.

A pak si myslím, že prostě takhle když se podaří vytvořit domácnost, tak to je něco, čeho bych si samozřejmě cenil, pokud to tady v tomhle světě nejistém, rozbitém dokáže existovat. Takže to je to, co já pokládám za křesťanskou odpověď.

A myslím si, že tam je ještě jedna taková věc, která mě napadá, kterou bych zmínil. Podívejte, já si myslím, že v těchto debatách se většinou přeceňují otázky sexu. Protože když si představím různé dvojice, které žijí spolu, třeba starší a heterosexuální, tak jejich vztah už

často bývá, může být asexuální a má vlastně podobu něčeho, co je jiné než to, co my máme na mysli, když se zabýváme vztahem homosexuálním. A prostě připadá mi, když si představím různé variace vztahů, které existují, a partnerských, které fungují a které mají velkou cenu i pro ty lidi, co jsou kolem, tak si myslím, že ta sexualita tam není tak úplně klíčová. Jestli mi rozumíte.

Takže mně připadá, že to budování vztahu, vztahu lidí, kteří spolu dokážou žít a jsou v tom příkladem ostatním, je podle mě skoro nade vším. A pokud to někdo dokáže vytvořit, tak je to pro společnost obrovská hodnota. Takže mně to prostě vychází, že to je také ta hodnota, kterou bychom my měli také klást nade všechno. A pro mě je tohle křesťanský postoj. Když mi dokážete, že ne, budu vás napjatě poslouchat. Já jsem to jenom zkusil, jako co to je křesťanský postoj. A vy můžete namítat, já vám to nikomu nenutím.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu ministru Zaorálkovi. Nyní pan poslanec Marek Benda. Připraví se Marian Jurečka. Prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Marek Benda: Vážený pane místopředsedo, vážená paní ministryně, pane ministře, dámy a pánové, já budu muset být opravdu stručný. Nic jiného mi nezbývá, protože budu muset utéct. A mnohé již zaznělo a odeznělo.

Já mám tu výhodu, nebo nevýhodu, že jsem tady tuto debatu zažil v roce 2005, 2006 a ještě dávno předtím, když se prosazovalo registrované partnerství, které, jak si jistě všichni pak vzpomenete, nakonec prosadil tehdejší předseda sociální demokracie Jiří Paroubek za podpory svých tehdejších Marťanů, který prohlašoval, že s nimi bude hlasovat, to jest komunistů. Tehdy jim říkal Marťani. Tehdy se schválilo registrované partnerství. Ty debaty, které kolem toho probíhaly, byly velmi podobné jako dnes a všichni, kdo to prosazovali, včetně všech těch aktivistů, ujišťovali: V žádném případě se nechceme bavit o adopcích, v žádném případě se nechceme stavět na roveň manželství. My chceme mít pouze uzákoněné své vzájemné vztahy. My chceme tento respekt společnosti a chceme, abychom měli navzájem nějakým způsobem upravená práva. To bylo v roce 2006. Od té doby – a vytáhl jsem si statistiky – průměrný počet sňatků je někde mezi 43, 44 tisíci, do 57 tisíc. Průměrný počet uzavřených registrovaných partnerství je od nejnižšího čísla 177 do rekordního roku 2016 336. Někde mezi 0,39 % a 0,66 %. Není mezi gayi a lesbičkami zájem o uzavírání těchto sňatků. Těchto registrovaných partnerství. To, co se celou dobu vykládalo, jak to potřebuje pomoci značné části našeho obyvatelstva, nic takového se neodehrálo.

Já vůbec nechci zkoumat, z jakých důvodů, do těch mi vůbec nic není a je to naprosto jejich věcí. Ale jenom říkám, nejsou to žádná 4 % sňatkovosti. A to zrovna my tu sňatkovost máme poměrně nízkou a dobře víme, že téměř polovina dětí vyrůstá v rodinách, které nejsou sezdané. Rodí se v rodinách, které nejsou sezdané.

Takže já ten celý příběh, který je nám tady dnes předkládán, vůbec nepokládám za příběh o právech gayů a leseb. To je příběh kulturní války, která se odehrává dnes ve značné části Západu, která je jediným z důvodů, jak se jinak cítím býtí hlubokou součástí Západu, Evropské unie, Severoatlantické aliance a všeho dalšího, který mě vede k tomu, abych byl opatrný a říkal: nemusíme vyzkoušet každou hloupost, kterou ten Západ provede.

A já za sebe říkám, z tohoto hlediska nebudu hlasovat pro tento další krok v kulturní revoluci, který se pokouší přejmenovat nějaký tradiční institut a zatvářít se s Orwellem, že když Ministerstvo války přejmenuji na Ministerstvo lásky, že bude v zemi lépe. Já si myslím, že to tak nebude. Není to diskuze o právech gayů a leseb. Je to diskuze o tom, jaký význam má slovo manželství. A naše zkušenosti jsou tedy, že pokud začneme tímto způsobem ničit jazyk, přejmenovávat instituty a dávat jim jiný význam, že to nakonec skončí tím, že za

potenciální rasistickou urážku je dvaapůlnásobně vyšší trest, alespoň u fotbalistů, než za úmyslné kopnutí do hlavy.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Marku Bendovi. Nyní pan poslanec Marian Jurečka a připraví se pan poslanec Kopřiva. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Poslanec Marian Jurečka: Děkuji, vážený pane předsedající, paní ministryně, pane ministře, kolegyně, kolegové, když jsem přemýšlel, jak začít své vystoupení, tak jsem se podíval, že vlastně mottem jedné z kampaní za to, aby tady manželství bylo pro všechny, bylo láska je jen jedna. A už tady bylo hodně zmínek o tom, co je křesťanský, nekřesťanský přístup apod. Já možná bych začal pro mě na úvod tím vlastně, co to je láska.

Za mě to úplně nejméně asi definuje tato část Listu Korintským: Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit a nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoli, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. Láska nikdy nezanikne.

A musím říct, že když se nad tím zamýšlím, tak si uvědomuji, že láska má mnoho podob a nedá se říct úplně jedna jednoduchá definice v jedné větě a vztahovat to k různým situacím v životě. Za sebe osobně chovám jinou lásku k nejbližší rodině, k manželce, k dětem, jinou lásku k sourozencům, k rodičům, jinou lásku ke svým nejbližším přátelům a takhle bych mohl pokračovat. Takže nemůžeme říct, že tady nějaká jednoduchá definice lásky je aplikovatelná na věci, které chceme prosazovat v legislativě, a že to má být nějaký argument, nebo hlavní argument. Ta debata je samozřejmě velmi složitá, protože je intimní, velmi osobní, a my o ní tady debatujeme v takovém fóru, které prostě úplně neodpovídá tomu, jak by se o těch věcech úplně v ideální situaci mohlo mluvit. Ale to už je údel Parlamentu a je to údel Sněmovny. Musíme se s tím popasovat.

Máme tady dva velmi důležité návrhy. Za mě návrh, který předložil Marek Výborný a skupina poslanců, a já jsem také z klubu KDU-ČSL a jsem předseda KDU-ČSL a je pro nás ten návrh důležitý, protože mluvíme v něm o tom, co to pro nás znamená manželství. Je tady druhý návrh, který říká: chceme manželství pro všechny, pro osoby stejného pohlaví, a chceme, aby všichni k tomu měli vlastně stejné možnosti a stejný přístup. A já slyším v diskuzích třeba argumenty o tom, že my máme nějaké privilegované manželství. Já se vůbec necítím jako někdo, kdo by byl privilegován. Musím vám říct, že někdy toho mám plné kecky – být manželem, tátou, doma pět dětí. Někdy si člověk říká, jestli si neukrojil safra velký krajíc. Někdy o sobě člověk sám pochybuje. Takže není to jednoduchá role manžela, táty. Ale je to pojem, který definuje to, co nám dává základní stavební prvek naší společnosti.

Já jako člověk si mohu uspokojit spoustu osobních i biologických potřeb, ale možná jedna jediná zcela výjimečná a naprosto ale klíčová pro naši společnost je schopnost mít děti. Ta je prostě dána tím, že tuto schopnost mají osoby opačného pohlaví. Tím, že jsem člověk, který studoval hodně biologii na střední a na vysoké škole, tak prostě je to dáno tím, že tady máme spermii a vajíčko, máme k tomu nějaké prostředí. A to se nám může podařit, takováto věc, právě na základě toho, že muž a žena spolu žijí a vytvořil se svazek, který je po staletí definován jako manželství a který se rozhodli politici dávno před námi definovat a potom rozrůstající se legislativou chránit, podporovat, ale dávat tomu také jasnou zodpovědnost. Manželé vůči sobě mají specifickou zodpovědnost, mají zodpovědnost i vůči svým dětem a stát se je snaží tímto podporovat.

A já bych nechtěl, abychom se pouštěli do toho, že budeme toto jasné názvosloví, které na první pohled nám může přijít jako jednoduché slovo – manželství. A říkáme ho možná mnohdy často, ale za tím se skrývá obrovské množství specifických životních situací a toho, proč to manželství je vůbec v té legislativě zakomponováno. Nedělejme jednoduché matení toho, že řekneme: a odteď bude manželství pro všechny. Nepouštějme se do toho. Já před tím velmi varuji. Já jsem viděl ten návrh, který tady leží jako ten druhý sněmovní tisk. Viděl jsem tu srovnávací tabulku. A říkal jsem opakovaně v různých debatách, jsem připraven vést seriózní, racionální, klidnou debatu o tom, jakým způsobem věci, které v té tabulce jsou uvedeny, jsme v legislativě připraveni řešit, ať už je to otázka řešení majetkových vztahů, ať už je to otázka řešení přístupu k citlivým informacím. O tom všem pojďme normálně diskutovat, ale neměňme to, že manželství je opravdu něco, co specificky pojmenovává, oceňuje, podporuje, chrání svazek muže a ženy, který prostě je schopen vytvářet prostředí pro narození dítěte, zplodění dítěte, jeho výchovu a jeho dobré postavení do života.

Samozřejmě ty životní příběhy jsou různé. Vidíme tady statistiky, že mnoho manželství se rozpadá, ale přece není argument, aby se řeklo to, že dneska 47 % manželství se rozpadne, že na to máme rezignovat. To vůbec ne. Máme se zamýšlet nad tím, jak můžeme rodiče v tomto podporovat. Máme se zamýšlet nad tím, co jsou ty důvody rozpadu těch manželství, toho, že ti rodiče toho mají mnohdy plné kecky: nemají čas sami na sebe, nemají čas na děti, selhali v některých životních momentech, nebyli schopni zajistit třeba obživu, přišli o střechu nad hlavou, propadli závislostem. To jsou věci, které bychom měli rozebírat, a říkat si, jestli v těchto momentech legislativa, stát dostatečně podporoval ty lidi v konkrétních životních situacích, a když už se ta situace stala, jestli dál ty rodiče dobře podporujeme.

Já jsem tady před 14 dny mluvil třeba o tom, že za poslední rok vidíme nárůst počtu vdov a vdovců v souvislosti s covidem, mladých vdov a vdovců. A ti lidé třeba řeší velmi složité situace, kdy jenom procesně vyřídit tuto agendu znamená pro ně třeba výpadek příjmů na několik měsíců a znamená to třeba risk neschopnosti splácet hypotéku a přijít o střechu nad hlavou.

To jsou momenty, o kterých bych velmi rád prakticky ještě v tomhle volebním období chtěl vést debatu. Takže já bych byl rád, abychom dneska tu debatu rozhodli hlasováním – jinak než hlasováním to rozhodnout nemůžeme. Já naslouchám argumentům, které tady přicházejí od kolegů a kolegyně, kteří mají ten návrh před sebou a jsou pod ním podepsáni, jako manželství pro všechny. Přemýšlím nad těmi věcmi. Vždycky v té diskusi jsem korektní a musím říct, že mi velmi vadí, že v debatách na sociálních sítích jiní lidé nerespektují můj názor a sprostě a hrubě se do mě navážejí. Já vždycky mluvím o komkoli s velkým respektem, umím uznat chybu, umím se omluvit. Ale jsem tady také jako politik, představitel konzervativní strany, a to, co tady říkám a hájím, jsem o tom přesvědčen a jsem připraven o tom vést tu debatu až do toho finálního hlasování. A ať se rozhodne tou demokratickou většinou, ale opravdu, ať mě tady nikdo neosočuje a neříká, že já už mám skončit s nějakou debatou, že to je jasné a že prostě tady něco nějakým způsobem obstruujeme. Ne, je to velmi vážná debata pro velkou část lidí, které já tady zastupuji. Je to velmi zásadní téma a snažil jsem se tady velmi koncentrovaně – mohl bych o tom mluvit déle – říct ty nejzásadnější argumenty, proč si myslím, že jednak manželství si zaslouží tu ochranu, kterou tady navrhuje, a také ty argumenty, proč říkám: nedělejme zmatení toho pojmu a rozředění toho, že manželství najednou bude pro všechny. S tím já prostě souhlasit nemohu.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji panu poslanci Jurečkovi, bude nyní reagovat s faktickou poznámkou pan kolega Výborný a připraven je zpravodaj pan poslanec Kopřiva. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, pane místopředsedo. Já přece jenom chci zareagovat na slova ctěného pana ministra kultury, který tady hovořil v té rozpravě před chvílí, a on hovořil o hodnotě lásky. Hovořil zde možná jako anonymní křesťan. A já jako křesťan, politik, zákonodárce chci říct, aby to tady zaznělo opravdu jasně a srozumitelně: nikdy jsem jediným slovem nezpochybnil hodnotu lásky. Ta totiž není dána tím, jak ten vztah dvou lidí označíme, jestli to je přátelství, partnerství nebo manželství nebo jak. Vždyť přece ta hodnota lásky je daná vztahem těch dvou lidí a je jedno, jestli to je muž a žena, táta a máma, nebo jestli to je láska a vztah dvou lidí – táty a syna nebo dvou sourozenců nebo babičky a vnuka – anebo jestli to je láska dvou žen nebo dvou mužů. Ta hodnota lásky tam vždy je a nelze ji poměřovat tím, zda těm dvěma osobám umožníme, či neumožníme označit to pojmem, o kterém my jsme přesvědčeni, že skutečně náleží tomu vztahu muže a ženy. Ale nezpochybnuje to ani o píď, ani o milimetr hodnotu té lásky samotné. Láska je obrovský dar, láskyplný vztah skutečně může být mezi mužem a mužem, ženou a ženou, tátou a synem, manželi, ale nesouvisí to s meritem té debaty o tom, jestli to máme, nebo nemáme označit jako manželství.

A dovolte mi ještě poslední věc. Pokud se vedou debaty o tom, že nechceme přiznat ta práva, tak já budu první, kdo bude podporovat to, aby pokud zde nějaká práva nejsou přiznána partnerům, registrovaným párům, tak abychom to učinili, ale v rámci občanského zákoníku, nikoli tou jednoduchou cestou redefinice manželství.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní vystoupí pan poslanec Kopřiva. Ne? Tak si vás odmažu. Kolega Lipavský. Nepřítomen. Nyní paní poslankyně Šlechtová, připraví se paní poslankyně Majerová. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Karla Šlechtová: Vážený pane předsedající, vážené poslankyně, vážení poslanci, kolegové, kolegyně, já bych zde jenom velice ráda ve stručnosti zmínila – teď použiji zase slovo opakovat – ale zopakovala argumenty, proč v podstatě bychom rádi podpořili tuto novelu občanského zákoníku. Já bych určitě chtěla vyzdvihnout i následnou věcnou debatu, což si myslím, že k tomu jsme směřovali.

Byla bych velmi ráda, kdyby se ani mediálně, ani ve veřejném prostoru nediskutovalo o tom, že pokud by byla schválena tato novela občanského zákoníku, tak by došlo k nějakým větším právům stejnopohlavních lidí, kteří by se následně vdávali, ženili, protože tak to není. Jde jenom o to, aby se jim opravdu přiznala stejná práva, jako mají všichni ostatní. Já samozřejmě chápu principy tradiční rodiny, chápu pozici mnohých, rozumím některým argumentům i dalším aktivistům, kteří nepodporují tuto změnu občanské novely, nicméně tady je také třeba si říci, že jsme moderní země, jsme v roce 2021 a bylo by fajn, kdybychom se zařadili do další desítky zemí, které by se zařadily do zemí, které právě schválily ty stejnopohlavní svazky.

Co se týče dětí, osvojování či výchovy dětí, tady k tomu mohu pouze sdělit právní argumenty, které jsou uvedeny i v odůvodnění této novely, ale já bych tady také ráda zmínila svou zkušenost, kterou jsem sdělovala tehdy na vládě, první Babišově vládě, kde vlastně i ty mé příběhy pomohly tomu, aby to ta vláda schválila. Protože já sama samozřejmě jsem měla vztahy, kde byly děti, ale bohužel jsem k nim neměla jako nebiologický rodič žádná práva. Myslím si, že každé dítě by mělo mít následného ochránce, opatrovníka, poručníka, kterého zná, který ho vychovává, a musím říci, že toto určitě pro homosexuální páry je jeden z těch klíčových důvodů, proč by se v podstatě měl narovnat ten poměr mezi heterosexuálními a homosexuálními svazky.

Já zde nebudu hovořit o tom, jak mnozí členové LBGT komunity si připadají směrem k některým heterosexuálním názorům, resp. názorům heterosexuálních lidí – ale neříkám jenom jich, samozřejmě i někteří homosexuální lidé jsou negativní vůči tomuto návrhu občanské novely, což prostě tak je, to je pravda, to samozřejmě já přiznávám – nicméně já bych určitě chtěla požádat Poslaneckou sněmovnu, aby zvážila to, že chceme postavit občany naší země na stejnou úroveň, co se týká svazků. A upřímně, já osobně bych se jednou taky ráda vdala, a ne se registrovala. Díky.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Šlechtové. Nyní paní poslankyně Majerová, připraví se paní poslankyně Ožanová. Máte slovo, paní poslankyně.

Poslankyně Zuzana Majerová Zahradníková: Hezký dobrý den. Vážené dámy a pánové, já bych asi nejprve začala tím, že jsem zde před třemi lety, kdy se toto téma poprvé otevřelo, řekla v úvodu svého tehdejšího projevu, a je to citát od Abrahama Lincolna, že i kdybyste ocas nazvali nohou, pes bude stále čtyřnohý. A myslím si, že to přesně zapadá do schématu toho, co se tady snažíme ze slova manželství udělat.

Trikolóra si do svého programu jako své hlavní heslo vypsala, že lidem vrátíme normální svět. Ono totiž ve světě, který se zbláznil, není nic důležitějšího. A co je teď normální? Normální dle nás je, že existují jen dvě pohlaví. Normální je, že rodinu tvoří maminka, tatínek a děti. A normální je, že manželství je svazkem jednoho muže a jedné ženy. A i kdyby se všichni pokrokáři světa, co nyní volají po uzákonění tzv. rovného manželství, na hlavu postavili, a i kdyby to snad nedej bože tady odhlasovali, nic to nezmění na faktu, že manželství je možné pouze mezi mužem a ženou. Muž s mužem, nebo žena s ženou samozřejmě nějaký smluvní svazek uzavřít mohou, s tím nemáme problém, nicméně manželství to není. A proč? Sama etymologie tohoto slova manželství to vylučuje. Slovo manželství pochází z praslovanského malžena, přičemž malžena je duálový tvar znamenající muž a žena. Malžena jsou muž a žena dohromady, prostě manželé. Některé věci totiž mohou vzniknout pouze v kombinaci různých prvků. Například bronz také není slitina mědi s mědí či cínu s cínem, nýbrž jen a pouze slitina mědi a cínu. A tak je to i s manželstvím.

Smysl manželství je zakládání rodiny a plození potomků. A nic na tom nemění fakt, že některá manželství zůstávají bezdětná, že polovina manželství se možná rozpadne a že rodina ne vždy funguje jen idylicky. Ale naší povinností je rodinu a manželství chránit a posilovat, nikoli napomáhat její demolici. Naše země byly budovány a rozvíjeny na křesťanských základech, na křesťanské kultuře, vzdělanosti a morálce. Na rozdíl od jiných kultur a civilizací se vyznačujeme úctou k ženě a k rodině, kterou stavíme na první místo ve společnosti. Na rozdíl od jiných kultur a civilizací máme za posvátné manželství jednoho muže a jedné ženy, neboť takový svazek se ukázal jako nejlepší pro výchovu dětí, pro zachování důstojnosti člověka, mravnosti, věrnosti a lásky.

Pokud uzákoníme možnost uzavřít manželství pro osoby stejného pohlaví, zraníme i zradíme tím naše kulturní kořeny a zasadíme tím tvrdou ránu rodině, což je nejcennější a nejkrásnější hodnota naší civilizace. Nevěříte-li v posvátnost manželství, chcete-li směšně karikovat přirozený běh věcí, opakování módních lží o relativní novosti manželství, jak je libo. Chápu, že leckterou neziskovku právě takové výmysly a myšlenkové veletochy velice dobře živí. A říkejte si, co chcete, pište si, co chcete a kam chcete. Scházejte se na konferencích, diskutujte, tím nikomu ničím neškodíte. Ale o jedno vás prosím: Nesnažte se vnutit své fantasmagorie z výročních zpráv do našich životů. Nepleťte hlavu dětem. A nehrajte si na bohy.

Upozorňuji, že návrh, který leží na stole, není přáním homosexuálů, protože mnoho z nich jsou mí přátelé a žádný z nich mě o to nikdy nežádal, abych to podpořila. Je to přáním ideologů, vznikl na objednávku homosexualistů, aktivistů a nátlakových skupin, které nenávidí vše přirozené, tradiční a normální. Oni homosexuály jen a pouze v této své bitvě využívají. Svět se zbláznil a Evropská unie obzvlášť. Tuzemský rum se nesmí jmenovat rum, není z cukrové třtiny. Pomazánkové máslo nesmí být pomazánkové máslo, protože co kdyby to někoho pletlo. Ale manželství, to může být náraz cokoli? Můžeme tím nazývat cokoli? A proč? Protože jsme pokrokoví? Děkuji, nechci. Svět, pánbůh, příroda, osud, vyberte si, není spravedlivý a nenaděljuje všem stejně. Je to snad spravedlivé, když měříte metr padesát a chtěli byste hrát profesionálně košíkovou? Prostě máte smůlu. Je snad spravedlivé, když vážíte přes metrák, a přitom byste chtěli být kormidelníkem v osmiveslici? Taky máte smůlu. Máte jinou sexuální orientaci? Ano, chápu. Není to příjemné, ale v některých věcech prostě máte smůlu.

Pokrokáři se nám snaží namluvit, že tou správnou cestou je udělat z odchylky normu. Jenže manželství muže a ženy prakticky všechny společenské systémy a náboženství preferují z jediného důvodu, a tím je plození dětí, což prostě dva chlapi či dvě ženské spolu opravdu nesvedou, i kdyby se umilovali k smrti a i kdyby svému svazku nakrásně a v rozporu s etymologií tohoto slova říkali manželství. A to, že existují i bezdětná manželství nebo že i homosexuální dvojice si nějakým způsobem mohou dítě opatřit, na tom vůbec nic nemění.

Vy, kteří hodláte hlasovat pro tento návrh, si možná myslíte, že někomu uděláte radost, a ano, někomu ji uděláte. Ale svým hlasem, a to moc dobře víte, spustíte lavinu, která ohrožuje to nejvzácnější v celé naší společnosti a civilizaci: manželství, rodinu, děti.

Dámy a pánové, ráda bych vám navrhla, abychom tento nesmyslný a destruktivní bod ukončili a začali dělat něco důležitějšího. Myslím si, že tady je spousta práce a spousta problémů, které za poslední rok bychom opravdu měli řešit. A tento bod to není, a proto dávám návrh na zamítnutí tohoto bodu. Děkuji vám.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji paní poslankyni Majerové. Kolegyni Ožanovou ještě předběhne s přednostním právem paní předsedkyně Adamová Pekarová. Prosim, máte slovo.

Poslankyně Markéta Pekarová Adamová: Děkuji za slovo. Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, neměla jsem původně vůbec už zájem k tomuto tématu vystupovat, protože jsem si říkala, že už jsem ve svém posledním příspěvku, kdy jsme tento návrh zákona projednávali už před mnoha měsíci, svoje stanovisko řekla. Myslím si ale, že některá z těch vystoupení, která tady zazněla, si zkrátka reakci zaslouží, a to proto, že je mi jasné, že jsou více než nám tady v tom sále určena lidem venku. Nikoliv těm, kteří jsou teď tady přítomni, ale těm, kteří bedlivě naslouchají, a byla bych velmi nerada, aby to tady vyznělo tak, že všechny tady tyto často velmi demagogické a zkreslující věci my ostatní necháváme bez povšimnutí a že na ně nereagujeme.

Víte, já jsem – a to už jsem tady říkala právě tehdy, je to možná už několik let – že byt' jsem katolička, tak podpořím návrh sňatku pro všechny. Byt' jsem také v manželství, tom, které mnozí nazývají tradiční, tak podpořím, aby manželství mohly uzavřít i stejnopohlavní páry. A jsem v tomto směru překvapená, když se tady dozvídám, že vlastně je to něco, co se nedá tolerovat, když má někdo jiný názor, a vlastně se tak otáčí celé to vnímání, že tady se ženeme do nějaké apokalypsy, nějaké zhoubnosti a ohrožení všech rodin. Protože musím říct, že mně přijde, že jestli něco může ohrozit moji rodinu, tak je to to, že do ní vstoupí lhůstojnost jeden k druhému. Že to bude spíše případně jiný heterosexuál, kdo by mohl ohrozit moji

rodinu, upřímně řečeno. Pevně věřím, že se tak nestane, a dělám pro to samozřejmě to, co je v mých silách, i v tom smyslu, že právě o ten vztah, o který jde, pečuji. A to si myslím, že je základ, o který jde i těm, kteří jsou stejného pohlaví. Jde jim o to, pečovat o ten společný vztah, který je spojuje a který chtějí rozvíjet. A já bych jim chtěla moc dopřát, aby i oni měli tuto příležitost a aby nemuseli poslouchat, že to, co oni prožívají, je úchylnka, nebo cokoliv, co tady už dnes zaznělo.

Vážím si stejně tak každého jako těch, kteří jsou v manželství, zplodili děti. Ne každému se to také v tom manželství podaří, těm, kteří tady o tomto tak horují. Tak mějme i úctu k nim. A není to třeba jejich volba. Nemuseli si to tak vybrat. A i oni – pevně věřím, že se shodneme – mají právo na své štěstí, mají právo na svůj naplněný vztah a život. I když jim třeba nebylo dopřáno to, co sami chtěli. Patřím mezi ně a uráží mě, pokud se takovýmto způsobem někteří vyjadřují. A berte ohled prosím právě i na to, že takovéto páry mezi vámi, byť jsou heterosexuální, také jsou. A nejsou méněcenné, troufám si tvrdit.

Takže prosím tady tyto řeči – které jsou stejně určeny na něco jiného, než abychom se přesvědčili tady navzájem, já jsem si jista, že už stejně každý dávno víme, jak se zachováme při hlasování, jak budeme hlasovat – si odpusťme, protože možná si to nemusíme uvědomovat, ale způsobují určitou bolest některým těm, kteří nám naslouchají. A mohou, mohou to skutečně takto lidé cítit a prožívat a byla bych moc ráda, kdybychom i na tohle uměli takto nahlédnout.

Stejně tak nikomu neberu právo na jeho názor. Já si myslím, že to, co teď mnozí spojují, že pokud nejsme tolerantní vůči manželství pro všechny, nebo respektive pokud to nepodporujeme, tak vlastně nejsme třeba prozápadní, tak si myslím, že je vlastně také určitý druh manipulace. Jde prostě o toleranci. O toleranci jak k těm lidem, tak k tomu názoru, který kdo z nás má. A já si vážím každého názoru vašeho, můžu s ním nesouhlasit, mohu s ním polemizovat, mohu vznášet jiné argumenty, ale nedává mi to právo vás za to urážet. A to samé požaduji od každého, ať už ten názor má zkrátka jakýkoliv. Myslím si, že to není tak mnoho a že to je přesně to, co nás činí tou vyspělou civilizací, že jsme schopni této tolerance, že jsme schopni spolu diskutovat a že jsme schopni z toho nečinit následně něco, co vytvoří příkopy mezi námi. To je celé. A mezi celou společností. A to si myslím, že ovlivňujeme mnohem víc, než si mnozí tady připouštějí, a měli bychom na to pamatovat. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Ještě požádám kolegyni Ožanovou o strpení, s faktickou poznámkou se přihlásil Jaroslav Foldyna. Máte slovo k faktické poznámce, pane poslanče.

Poslanec Jaroslav Foldyna: Děkuji za slovo. Já si myslím, že bych nezaměňoval slovo tolerance za věci, které se týkají urážky konkrétních lidí. My v každé bytosti vidíme člověka. Paní kolegyně říkala, že je křesťanka a katolička. No, pakliže bereme heretický výklad víry, tak můžete být asi katolička, ale odkláníte se od jasného slova Božího, které je zaznamenáno v Bibli a v postoji katolické církve, ale je to váš názor. Říkáte, že jste konzervativní politická strana. I to je váš názor, máte na něj právo. Já jsem se jenom díval do všech pouček a konzervativní politické strany stojí na tradičních hodnotách. Vy ji popíráte, ale máte na to právo.

Já se domnívám (?), že tím, že nechceme přijmout institut manželství pro všechny, kohokoli chceme urážet. Především v člověku vidíme tu lidskou bytost, nikoli to, že je někdo jiného pohlaví. Lidskou bytost. A abychom tu lidskou bytost zachovali ve společnosti, říkáme, že institut rodiny je institutem muže a ženy. Tím nechceme nikterak komukoliv jeho

život křivdit nebo ho hanobit. Já se domnívám, že se tady jedná jen a jen o to, že rodina je muž a žena a že registrované partnerství je tady to, co po léta tato skupina lidí chtěla, a je-li tam nějaký nedostatek nebo jsou-li tam nedostatky a mají ti lidé na to právo, pojd'me změnit zákon o registrovaném partnerství. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Kolegyně Ožanová ještě posecká, pan kolega Bělobrádek se hlásil k faktické poznámce, poté kolega Jakob. Prosím, pane poslanče, máte slovo k faktické poznámce.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji, pane předsedající. Já myslím, že se bavíme o civilním sňatku, o rodinném právu, proto si myslím, že je poněkud zbytečné se odkazovat na náboženství, na nauku některých konkrétních náboženství. Myslím si, že tady není úplně správné hovořit o manželství pro všechny. To samozřejmě žádné manželství pro všechny není, už není v občanském zákoníku, máme vyloučeny i heterosexuální páry, které spolu mohou žít, ale nemohou uzavřít manželství. Je to stejné, že se bavíme o nějakém pojmu, který má různý kulturní podtext. Samozřejmě existují i jiné formy manželství v jiných kulturách. Existuje tady mnohoženství například. I to je svazek, který se manželstvím nazývá v některých kulturách, apod.

Já také jsem naprosto přesvědčen, že v té kampani byly nefér argumenty. Samozřejmě, že občanské právo a stát nemá žádným způsobem upravovat city lidí, to znamená lásku. To je jejich věc, státu do toho nic není. Tady se bavíme o rodinném právu, o smyslu toho, co stát má upravovat, co má podporovat, co má nějakým způsobem deklarovat. To znamená, není to manželství pro všechny, i pokud by se to takto přijalo.

Samozřejmě, že argumentovat láskou a city také nemá, protože v manželství se může, a bylo to tak v mnoha případech dříve a možná je to i nyní – se uzavírá nikoli na základě citu. Máme tady nějaký ideál, ne vždycky se to podaří. Samozřejmě nikde není také řečeno, že ani eventuální svazek osob stejného pohlaví by se nemohl rozpadnout, že tam nemohou být sociopatologické jevy, tak jako to je u manželství současné doby.

Tolik moje poznámka. Pojd'me se vrátit k tomu civilnímu právu. Hovoříme o civilních svazcích, o rodinném právu.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Nyní faktická poznámka pana poslance Jakoba, kolegyně Ožanová je v pořadí. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Jan Jakob: Děkuji, pane předsedající. Vážené dámy, vážení pánové, já tady musím reagovat na to, co zaznělo od kolegy Foldyny. Já jsem také katolík a prosím, aby nám tady nevykládal, co je a co není v rozporu s naší vírou. Jak jsem říkal, jsem katolík, budu hlasovat podle svého svědomí, možná i rozdílně než naše paní předsedkyně, nicméně bavíme se tady i o výchově dětí. A já si nemyslím, že pro to, jak někdo vychovává děti, je důležitá něčí ať už sexuální, nebo politická orientace. To je úplně jedno. Důležité je, kolik lásky těm dětem předáte. Křesťanská víra zvláště i pro katolíky je přece o lásce k bližnímu. Prosím, nevykládejte tady víru, o tom já se rád pobavím se svým zpovědníkem, ale ne s vámi. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Přeji hezké dopoledne. A nyní vystoupí v obecné rozpravě paní poslankyně Zuzana Ožanová a připraví se paní poslankyně Helena Válková.

Poslankyně Zuzana Ožanová: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, vážené dámy a vážení pánové, já si vám dovoluji přednést shrnutí analýzy, kterou udělal spolek Adam Česká republika, což je zapsaný spolek zaměřený na podporu lidí řešících problémy s nenaplnujícím se rodičovstvím. Dovolují si uvést a citovat z této jejich analýzy.

"Sdílíme tezi předkladatelů novely, že sexuální orientace nesouvisí se schopností být dobrým rodičem. Nevidíme důvody, proč by o pěstounství nemohli společně požádat homosexuální partneři. Takovou novou zákonnou úpravu pěstounství podporujeme. Ale arteficiální gamety se v dohledné době do klinického využití nedostanou. K početí a k porodu dítěte je stále nutná žena a muž jako pár. Je nutné analyzovat cesty homosexuálních párů k rodičovství komplexně, což v návrhu postrádáme. Předkládaná novela tedy v sobě nese implicitní předpoklad práva na část těla jiné osoby. Bez darování vajíčka, spermie, embrya či náhradního mateřství nemůže asistovaná reprodukce u homosexuálních párů proběhnout.

Bez důkladného rozboru této situace s ohledem na Úmluvu o lidských právech a biomedicíně je schválení novely vysoce problematické. Státní garance přístupu homosexuálních párů k asistované reprodukci sice umožní těmto párům zažívat výlučné právní rodičovství, přinejmenším dočasně, ovšem výlučné prožívání psychosociálního vztahu znemožňuje. Přináší totiž sdílené rodičovství. Přizná-li se homosexuálnímu páru právo stát se společnými adoptivními rodiči, naplní to sice jeho symbolické potřeby, ovšem praktické rodičovství bude stejně více či méně sdílet s biologickou rodinou onoho dítěte. To se samozřejmě bude týkat a v podstatě už týká i adopcí párů heterosexuálních. Přecházejí-li děti z předchozího heterosexuálního vztahu do úplné nebo částečné péče nově vzniklého páru, situace heterosexuálních a homosexuálních nových partnerství se nijak neliší. Regulaci si proto neumíme představit."

Já si dovoluji říct, že jedna z dam, které se podílely na zpracování této analýzy, je docentkou na Jihočeské univerzitě. A mě tato analýza zaujala ve vztahu k námi projednávané novele z toho titulu, že se nějak zapomínáme zabývat etickými aspekty přímo rodičovství, a jak dál. Protože stane-li se homosexuální pár vlastně manželstvím... tak ve své podstatě tak manželství... a budou chtít dítě, co se bude dítě? Jak budeme řešit dárcovství? Jak budeme řešit případné pronajímání děloh a podobně? Domnívám se, že trošku zapomínáme na tyto další aspekty a že bychom se měli věnovat také etice a možná se na to dívat i z medicínského hlediska.

Děkuji vám za pozornost. Předpokládám, že se všichni vyjádříme v rámci rozpravy, protože samozřejmě já očekávám, že zákony půjdou do výborů a tam se povede tato diskuse. A byla bych ráda, aby příslušné výbory tuto diskusi vedly. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní s přednostním právem jako místopředseda poslaneckého klubu vystoupí Radek Rozvoral za SPD a připraví se pan ministr Lubomír Zaorálek s přednostním právem.

Poslanec Radek Rozvoral: Děkuji za slovo, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, chtěl bych ještě jenom doplnit proslov našeho předsedy Tomio Okamury a chtěl bych dát návrh na zamítnutí tisku 201. Děkuju.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Mám tady, že už dva poslanci navrhli návrh na zamítnutí. Takže k tomu navíc podává návrh na zamítnutí ještě taky za SPD Radek Rozvoral, místopředseda klubu. Nyní tedy ministr kultury Lubomír Zaorálek s přednostním právem. A potom se připraví paní poslankyně Helena Válková. Prosím, pane ministře.

Ministr kultury ČR Lubomír Zaorálek: Děkuji. Ještě jednou bych se vyjádřil. Když tady poslouchám tu debatu, tak mám pocit, že se tu může objevit i určité řešení té debaty, protože ona ta debata není zas tak nesmiřitelná. A připadá mi, že tu zaznívá od některých řečníků i určitý respekt k tomu, co už tato Sněmovna přijala v případě registrovaného partnerství. Tak si kladu otázku, jestli není ten spor dneska kolem slova manželství, jestli se právě tohle slovo nestalo předmětem, tím jablkem sváru. To potom možná má nějaké řešení.

Manželství je samozřejmě historická kategorie. Prošlo různým vývojem. Dokonce i v téhle zemi a na světě. Kdybychom si vzali manželství v období středověku, tak to byla instituce zejména třeba pro ženy asi poměrně velmi sporná. To si asi dovedete představit, jak sporná v řadě věcí. Vybavuji si, že v některých se jednalo s ženami jako s otrokyněmi. Ale to nemusíme jít tak hluboko. Šedesátá léta zaznamenala také určitou vzpouru proti instituci manželství, která také měla zase nějaký další vývoj. Takže to je opravdu historická kategorie. Je to něco, co se vyvíjí.

Tady může zaznít, že to je třeba pro někoho posvátná věc, že to je něco, co je pro stát velice důležité, aby to dokázal i v současné době definovat. Připadá mi, že i vůči tomuhle názoru bych byl tolerantní, protože si nejsem jist, jestli musíme pod tuto instituci subsumovat cokoli. Připadá mi ale, jestliže máme institut registrovaného partnerství, tedy dvojic, které mají třeba stejné pohlaví, tak mi připadá, že řešení je, abychom pro tento typ svazku vytvořili... posílili tu právní základnu, nevím, dědické zákony a podobně, a abychom jí tedy pomohli, aby měla opravdu postavení důstojné. A zeptal bych se těch, kteří toto navrhují, jestli skutečně chtějí patřit do té poměrně staré tradiční instituce manželství, která, vlastně říkám, má svůj vývoj, dokonce někomu může připadat staromódní. Já bych dokonce očekával, že někteří by ani vlastně nechtěli to nazývat manželství, třeba proto říknou, to je cosi, co pro mě už patří minulosti, a mám k tomu řadu výhrad.

Mně připadá, že je věc tady téhle debaty si vyjasnit, jestli se trvá na tom, že všechno má být pod tím institutem manželství, který třeba můžeme brát vážně a který má řekněme i určitou historickou tradici, ale není snad nutné se snažit pod tento termín dostat všechno. Dovedu si představit určitý smír, který je v tom, že může existovat jiný typ svazku, který se pokusíme, nebo dát mu ty výhody odpovídající, které mu lze dát. Na tom se můžeme dohodnout. Ale nemusíme mít tady jediný institut manželství, pod který musíme všechno dostat, aby ten spor prostě neskončil na tom slově, které někteří pokládají za posvátné, a tudíž ho nechtějí něčím dalším poskvřnit nebo do něho dostat typ, o kterém tvrdí, že do tohoto pojmu nepatří a neodpovídá tradici a historii, jak ji chápou. A to si myslím, že je potom možná věc debaty, kterou tady můžeme vést a která může být předmětem další diskuse třeba ve výborech, včetně toho (nesrozumitelné) argument, že vlastně homosexuální svazek je v něčem problémem pro ty děti – což je velice odborná debata, k té já si netroufám vyjádřit. A bylo by třeba to vyjasnit, co to opravdu znamená. To si myslím, že je také pro výbory a pro další práci.

Ale jenom tím chci tady naznačit, že možná existuje řešení v tom, že ponecháme manželství těm, kteří tvrdí, že si ho chtějí ponechat jako cosi specifického, jako výsledek určitého vývoje s určitými charakteristikami, které jsou podle nich nezaměnitelné, a vedle toho posílit postavení těch, kteří to možná mohou pojmenovat jinak, ale přitom jim dáme odpovídající důstojné postavení se všemi náležitostmi, nevím, dědickými a dalšími, které jim dneska chybí. A to pro mě může být kompromis, který by byl civilizovaný. A já si ho dovedu představit.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí paní poslankyně Helena Válková. Připraví se pan poslanec Patrik Nacher. Prosím, paní poslankyně, máte slovo.

Poslankyně Helena Válková: Děkuji, pane místopředsedo. Milé kolegyně, milí kolegové, pokusím se pokračovat tak kultivovaně jako jedna z předřečnic, paní poslankyně Melková, a zase trošku z jiného úhlu pohledu, ale podobným způsobem upozornit na to, s jakými problémy se lidé, o kterých tady nyní diskutujeme, potýkají ve svém životě.

Jak řada z vás ví, mám na starosti v rámci vládní agendy – dříve to bylo ministerstvo, teď je to vládní agenda, dá se to zvládnout – jako zmocněnkyně lidská práva. A tam nepochybně patří i práva menšin, i sexuálních menšin, čili lidí s odlišnou sexuální orientací. Když jsem do této funkce nastupovala před dvěma lety, jsou to téměř na chlup dva roky, tak jsem si dělala takové priority a říkala jsem si, rozhodně nebude mojí prioritou tato oblast, protože tady máme integrace, účast a participace Romů na našem veřejném životě, neziskovky, zlepšení jejich obrazu ve společnosti, který byl nezaslouženě velmi špatný, ohrožené děti, zrovna v téhle době probíhá seminář Child-friendly Justice, senioři. Založili jsme – teď už je to dokonce výbor pro práva seniorů, které nesmíme redukovat jenom na příjemce dávek, ale jsou to lidé s právy na plnohodnotný život i v závěrečné fázi svého života. Ale neměla jsem tam tu oblast, o které tady dneska diskutujeme.

To se změnilo. Změnilo se to proto, že jako každý akademický pracovník, nebo ten, který by měl mít právo se za něj považovat, jsem si nastudovala materiály, podklady a výsledky výzkumů, kterými jsem byla bohatě zahrnuta nejenom týmem svého sekretariátu, ale i těmi, kteří u nás jsou ve výboru, který má na starosti právě ochranu práv lidí s odlišnou sexuální orientací, LGBT+. Tuhle zkratku taky nemám ráda. Ale ty materiály jsem si prostudovala.

Jeden poznatek za všechny. Pozvala jsem si i toho lékaře a mluvila jsem s ním. Velmi mě překvapilo, kolik dospívajících a mladých lidí – a teď nemyslím, protože já si myslím, že atributem puberty je hledat svoji orientaci ve všem včetně sexuální, takže ty do toho teď nezahrnuji. Ale třeba už ty osmnáctileté, devatenáctileté, třidvacetileté končí v psychiatrických ordinacích právě proto, že se potýkají s řadou překážek i v naší české, bohužel povětšinou ateistické, společnosti, která se zdá být tak tolerantní. V té obecné rovině tolerantní je, v té konkrétní rovině není.

Proto vznikla vládní strategie – ne, nebojte se, nebudu vám ji číst – Rovnosti a odstraňování bariér důstojného života LGBT+ lidí v České republice v letech 2021 až 2026. Tu jsem předložila předminulý týden do mezirezortního připomínkového řízení s plným vědomím, co to asi vyvolá za bouři. A to jsem ještě mírnila autory té strategie, protože já za ni беру odpovědnost a já potom musím vysvětlit v případě, že nebudou projednány a odstraněny zásadní rozpory, na vládě, proč jsem něco takového konkrétního navrhovala. Takže už se těším, jak budu paní ministryni Benešové, pokud dá zásadní rozpor například k úkolu, který tady budu teď citovat, jak to budu na vládě vysvětlovat. A tam se vždycky potom ukáže, kdo má ty věcné argumenty, kam směřuje politika vlády a jestli ten zmocněnec je šílenec, který vidí vizi, ale společnost je někde jinde a vláda ho zbrzdí, anebo jestli je to postup správným směrem.

Těch kapitol, které tam jsou, je celá řada. Kapitola pátá se jmenuje Bariéry v rodinném životě. A jedno z opatření – protože je samozřejmě vysvětleno, o jaké bariéry jde, s čím se lidé s odlišnou sexuální orientací ve svém rodinném životě potýkají, jaké jsou překážky, které je obklopují, aniž my bychom je třeba vůbec znali, protože si myslíme, že vlastně mají všechno a že naše společnost je dál, a jak je musí překonávat. Něco tady naznačila moje kolegyně paní poslankyně Šlechtová. Jedno z těch opatření, která by měla narovnat ten současný stav, kdy – a bude o tom mluvit další řečník, můj kolega poslanec pan Nacher, proto o tom já hovořit nebudu – by bylo udělat analýzu, a ta byla provedena, těch práv, která nemá současná právní úprava.

Děkuji panu poslanci Bělobrádkovi, vašim prostřednictvím, že upozornil, že se tady my pohybujeme a řešíme nikoliv morální, etické a religiózní otázky, ale otázky legislativy čili civilního práva. A tady opravdu existuje diskriminace těchto lidí, protože některá jejich práva, a nejenom v souvislosti s mezinárodními standardy, které jsou poměrně vysoké, zejména ty evropské, a s našimi závazky, ale i s tím, co po nás požaduje česká legislativa, nejsou v souladu. Je jich celá řada. Jak jsme na to reagovali v průběhu tohoto volebního období, vám řekne právě poslanec Nacher.

A teď odpovím nepřímou i na tu otázku, nebo spíš výzvu, abychom se zamysleli nad možným řešením, i panu poslanci, panu ministrovi Zaorálkovi, vašim prostřednictvím, pane místopředsedo. Snažili jsme se i najít nějaký název, který by vystihoval podstatu manželství, nicméně by tolik nedráždil jeho odpůrce. Odpůrce. Ne odpůrce manželství, ale odpůrce toho, že by manželství mělo být umožněno i stejnopohlavním párům. Ale s tím, právě proto, že je tam ta symbolická hodnota, právě představitelé těch, kteří po nás žádají zakotvení tohoto manželského svazku i pro stejnopohlavní páry, nesouhlasili. Proto jsme ten návrh nakonec nepředložili. Ale jak jsem už řekla, více o tom poslanec Nacher.

Takže co tam je na stránce 31 této strategie? Byly u nás velké diskuse. Nakonec je tam opatření 2.1.1. – umožnit vstup do manželství stejnopohlavním párům. Říkám, je to v meziresortním připomínkovém řízení. Gestorem je Ministerstvo spravedlnosti, paní ministryně, a popis opatření je: "Na základě změny občanského zákoníku a souvisejících právních předpisů bude umožněno také párům stejného pohlaví vstupovat do manželství tak, jak dnes existuje, to je se všemi právy a povinnostmi. Manželství je efektivním řešením pro spoustu překážek a problémů, kterým v této chvíli LGBT+ lidé v rodinném životě čelí." – Opravdu ty analýzy mám. Můžu je přečíst, kdyby někdo chtěl. – "Právě z toho důvodu strategie preferuje tuto cestu, nikoliv cestu jednotlivých změn." – A to je odpověď na to, o čem tady hovoříme, myslím si. – "Indikátor předložení změny občanského zákoníku a dalších souvisejících zákonů uzákoňující manželství pro stejnopohlavní páry."

Čili já jsem pro tuto debatu, samozřejmě jsem udělala určitý posun. Každý máme právo na vývoj názorů, takže si myslím, že... A je to zajímavé, kolik tady máme katolíků napříč politickým spektrem, takže nebudu se tady hlásit k tomu, k čemu se přihlásili moji předřečníci a předřečnice, byť bych mohla. Ale myslím si, že tady opravdu máme dluh vůči stejnopohlavním párům, abychom vyrovnali jejich situaci.

Do budoucna ale po důkladné diskusi mi dovozte jednu opravdu autentickou poznámku a autentický povzdech nad tím, že ač to některé naše politické strany mají ve svém programu, tak už je zřejmé, že ten úkol nesplníme a neschválíme zákon o celostátním referendu, který by nám velmi bezpečně dal odpověď na to, jestli naše společnost skutečně je tak tolerantní, tak řekněme evropská a patří k té špičce, anebo, ať se nám to líbí, nebo ne, jsme někde jinde. A my jsme své mandáty, pokud vím, získali právě proto, abychom reprezentovali mínění většiny a prosazovali veřejnost a neodtrhli se zase od toho hlavního proudu a nebyli s těmi vizemi nebezpečně daleko. To by tak být podle mého přesvědčení nemělo. Čili končím svůj příspěvek prosbou, abychom tohle měli na paměti.

A ta moje osobní poznámka, ano, posunula jsem se dál v tom smyslu, že sama nebudu hlasovat pro zamítnutí tohoto tisku, nicméně si myslím, že vyžaduje důkladnou diskusi, takže pokud tady zazněly návrhy na prodloužení té doby o 20 dní, tuším, tak určitě se k nim připojím. A tím se zase – proč to tady na tom pulitíku neřící, abychom nenaplňovali nějaké marné naděje těch, kteří se třeba k tomu upnou, já to nemám ráda, jsem opravdu raději transparentní, byť to není někdy příliš populární – tím se dostaneme do období, kdy já si kladu otázku, jestli se dá vůbec časově tisk, i když ho posuneme, zvládnout. V každém případě je to ale dobrá příprava, protože se bude diskutovat i v těch výborech. A až jednou přijde na řadu to, co je v LGBT strategii, pokud ji vláda schválí, a má ji teď, jak jsem řekla,

v mezirezortním připomínkovém řízení, tak s těmi, kteří se tady potom objeví v lavicích v novém volebním období, ta strategie, respektive ten návrh bude znovu projednán a budeme moci po důkladných diskusích, které dnešním dnem byly opět zahájeny, nebo pokračují, se k ní vrátit a s plným vědomím a svědomím si říci ano, chceme pro to hlasovat, nebo nechceme. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí pan poslanec Patrik Nacher. Připraví se pan poslanec Milan Pour. Tak prosím, pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Pane místopředsedo, paní ministryně, dámy a pánové, jak vidíte, nemám žádný papír, takže nebudu nic číst. Řeknu nějakých pár poznámek k tomuto tématu a pak se dostanu i k tomu návrhu, který tady byl několikrát přetřásán jakožto hledání nějakého východiska a kompromisu.

Co mně vadí v této věci, se musím přiznat, dlouhodobě, oni o tom mluvili kolegové, například o tom mluvil Marek Výborný a já se k němu v tomhle přidávám, je to nálepkování, paušalizování a urážení. Prostě tady vedeme debatu. Tady zatím, co jsem zaregistroval, až na pár nějakých jakoby výjimek, bych řekl, že se to vede kultivovaně. Bohužel na sociálních sítích tomu tak není. Mě to hrozně mrzí, protože se v tomhle potom nikam opravdu neposuneme. Tohle za mě není cesta, abych tak řekl, si vydobýt toleranci nějakým netolerantním výrokem. To znamená, že když má někdo nějaký názor a může ho mít odlišný, tak ho projeví a my ho tady projevíme hlasováním, projevíme ho na mikrofon. Já jsem za to rád, protože v tom původním projevu jsem řekl, a teď se k tomu vrátím, že je to jedna z mála věcí, kdy my naopak těmi projevy můžeme pár hlasů získat na svou stranu pro ten svůj názor, když to bude mít hlavu a patu, anebo naopak když to bude vystoupení hrozně pitomé a hloupé, tak můžeme dát pár hlasů té druhé straně. Když se podíváte, tak u většiny zákonů to takhle není. Tam si myslím, že to hlasování je jasné. Tam je právě ta koalice, opozice. Tam na to má někdo názor řekněme pravicový, levicový. Ale v tomhle případě se to tříští různě liberálně konzervativně, nevím jak, takže v momentě, kdy tady fakt skutečně dochází k tomu paušalizování s tím, že kdo je proti, tak má nějakou nálepku, a co jsem si četl v posledních dnech na sociálních sítích, tak termíny jako homofobní, nesnášenlivý, netolerantní patří mezi ty slušnější výrazy, to samé se ale samozřejmě týká i té druhé strany, tak je potřeba si to říct. Prostě ta debata, ten veřejný diskurz se vede v tomto velmi až bych řekl agresivně a ve výsledku to potom k ničemu nepovede. A je to právě paradox, proto o tom mluvím, protože hlavní věcí je tady právě nějaká tolerance, tolerance k jinakosti, ale měla by to být tolerance k jinému názoru.

Já se nenechám zaškatulkovat tímto jednoduchým černobílým pohledem. Jak víte, nepodpořím to, říkám to otevřeně, neschovávám se někde na chodbě, nebo že bych to zatajoval. Jsem v kontaktu s představiteli z obou dvou stran, z obou dvou pólů, a zároveň i přesto, že to nepodpořím, tak jsem podpořil svolání této schůze, protože mi přijde řekněme korektní, když už tedy píšu o té politické korektnosti, abychom to tady projednali a nějak posunuli dál. To mně přijde fér, abych použil tento výraz.

Já jsem původně přišel s konceptem, který se dá popsat větou "práva ano, manželství ne", tedy narovnat ta práva, různí předřečníci o tom tady mluvili, ať už je to společné jmění manželů, přijetí, možnost oddávat před starostou, ne před matrikářkou, dva dny dovolené, příbuzenské vztahy, dědictví a tak dále, a tak dále. To prostě prostupuje několika zákony, ale aby se to nejmenovalo manželství. Tenkrát ten koncept byl postaven, že by se to jmenovalo partnerství, nikoliv registrované partnerství, ale partnerství. Jediný člověk, který ten koncept toho návrhu viděl, je tady před mnou sedící ctěná poslankyně Helena Válková jako zmocněnkyně, která to viděla. Já poté, co se to stalo předmětem kritiky nejprve z jedné strany,

pak i z druhé strany, z těch pólů, tak jsem to stáhl a skutečně v tomhle nebudu páchat dobro. A je to i důkaz toho, protože jeden z těch argumentů byl, že tenhle návrh by rozřídil tu debatu tady. Že prostě buď jsou ti poslanci pro, nebo proti, ale že to nebude úhybný manévr, že je tady nějaká třetí jakoby kompromisní varianta. A já tady opravdu nikomu stafáž, obhajobu dělat nechci. To znamená, je to tam, je to někde zaparkované, já to už nikomu neukážu.

Dneska se s tím nějakým způsobem popereme v těchhle dvou bodech, ale řekl jsem si, že vám tady řeknu, jak se i ta debata mohla vyvíjet na začátku. Za mě to bylo něco na způsob z jedné strany "kdo chce všechno, pak nemá nic", nebo respektive "chceme všechno, ne něco", z druhé strany "lepší je nic než něco". Ať se v tom každý nějakým způsobem najde. Jinak pokud jde o tohle, a nebudu tady opakovat ten svůj příspěvek, v principu ten název je takový nepřesný, jak se to říká, že to je manželství pro všechny. Už jsme se o tom bavili, nechci tady rozvíjet tu debatu, chci, aby to zůstalo v té kultivované rovině, ale není to přesný popis. Ten návrh je o manželství stejnopohlavních párů, nikoliv pro všechny. Protože pro všechny by znamenalo pro všechny situace, které tady existují. A jsou tady a žijí mezi námi lidé, kteří jsou třeba ve větším počtu, ve třech, dokonce i ve větším počtu, a přesto se ženit nebo vdávat nemohou. Takže kdyby to bylo pro všechny, tak by to bylo i pro vícečetné... pro vícečetná manželství, bez ohledu na věk, příbuzenské vztahy a podobně. Nechci to do toho zatahovat, ale to by znamenalo "pro všechny", protože i tam platí ten základní argument, když se mají dva lidi rádi, tak nám ostatním to přece neubližuje. Takže když se mají tři, čtyři lidi rádi, tak mně to taky přece neubližuje. Tolik jenom spíš na upřesnění, aby se to nepojmenovávalo jako manželství pro všechny, protože to není přesný popis té situace.

Závěrem tedy znovu: Nepodporuji to, ale podporuji tu kultivovanou debatu, protože ta kultivovaná debata – kultivovaná debata, nikoliv nějaké urážky, nějaké nálepkování, dneska si to asi všichni, až tenhle bod skončí, odpoledne zase přečteme, to si myslím, že ta cesta není. Na nás je tady, abychom takhle vzkázali těm lidem, aby tímhle způsobem neargumentovali, protože pak všichni v těch zákopech budeme hlouběji a hlouběji a nikdy se nikam neposuneme. Prostě není možné, že když má člověk na něco jiný názor, tak někomu tu toleranci vnutit tou netolerantností a těmi agresivními výrazy, které tam vidíme. A to říkám, že je to z obou stran.

Takže věřím, že tuhle diskusi v tomhle duchu tady dokončíme, dneska to odhlasujeme, ať už dopadne jakkoliv. Koneckonců i ten třetí bod patří do skupiny těch společenských bodů, které tady máme, které se neustále odsouvaly, a to je potenciální cenzura na sociálních sítích, což vlastně, jak vidíte, i nepřímo s tímhle souvisí. Takže pojďme směle do toho. Já jsem za tu debatu i přes ten svůj jasný názor rád a děkuji. A uvidíme, že třeba v budoucnu, buď na konci volebního období, nebo v tom příštím, se v tomhle třeba nějakým způsobem posuneme.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak já přečtu omluvu. Omlouvá se ministr školství, mládeže a tělovýchovy Robert Plaga, a to ve čtvrtek dne 29. dubna z pracovních důvodů.

A nyní vystoupí pan poslanec Milan Pour a připraví se pan poslanec Vlastimil Válek. Tak, prosím, máte slovo.

Poslanec Milan Pour: Děkuji za slovo. Vážený pane předsedající, milé kolegyně, milí kolegové, rozhodl jsem se také zareagovat a zaujmout stanovisko k oběma tiskům ve sloučené zprávě.

Jak všichni víme, jsou to více než dva roky, kdy jsme takzvané manželství pro všechny projednávali naposledy na půdě Sněmovny v rámci tehdy také pestré diskuse poslanců. Já jsem od té doby zůstal konzistentní ve svém postoji k navrhované novele zákona, i když tlak aktivistů z řad LGBT byl mnohdy značný. Jsem proti návrhu této novely zákona, kde institut manželství zahrnuje také osoby stejného pohlaví. Jsem pro zachování současného dualistického modelu právního uznání svazku stejného pohlaví. V praxi to znamená, že vedle institutu manželství pro páry opačného pohlaví přijal v roce 2006 Parlament České republiky zákonem číslo 115/2006 Sb. další institut pro páry stejného pohlaví v podobě registrovaného partnerství. Myslím si, že je to v současné době maximum možného. Dle dostupných informací v době přípravy tohoto nového institutu bylo deklarováno předkladateli tohoto zákona, že již další požadavky na právní úpravy u tohoto institutu nebudou uplatněny. Jak ale všichni víme, co bylo včera, však není dnes. Nyní, po několika letech, tu máme k projednání nové právní úpravy takzvaného manželství pro páry stejného pohlaví. Mnozí lidé, kteří mi posílají maily, mají také obavu, že pokud Sněmovna by schválila tuto novelu, tak dá možná signál pro přípravu další právní úpravy, která může v dalších letech nastat, a tím může být například uzákonění třetího pohlaví, kdy například osoba se necítí být ani mužem, ani ženou. Tak se stalo i v sousedním Německu, kde dokonce budovali i záchody pro třetí pohlaví.

Pokusím se však spíše zamyslet, z jakých důvodů spějeme tímto z mého pohledu ne právě šťastným směrem. K odpovědi jsem si vypůjčil citaci, ale i další myšlenky Friedricha Augusta von Hayeka, filozofa a ekonoma. Tento nositel Nobelovy ceny za ekonomii za přínos v teorii měnové politiky a hospodářského cyklu uvádí – cituji: "Ekonomickou nadvládu nelze oddělit od nadvlády nad životem lidí, neboť při kontrole zdrojů nelze kontrolovat i cíle. Co bylo dříve získáno válkou, v současné době lze dosáhnout například šířením falešných hodnot. V tomto ohledu se jako nejvhodnější terč jeví instituce rodiny. Rodina je totiž základní pilíř sociálního společenství." Konec citátu.

Rodinu považují, jak doufám, i mnoho dalších poslanců a občanů, jako základ státu a národa. Je mi jasné, že rodina v průběhu staletí procházela vývojem. V 21. století čekají rodinu určité výzvy a samozřejmě jiné výzvy, než tomu bylo v minulosti. V současném období multikulturalismu je nutné se však přičinit o zachování funkční tradiční rodiny. Je třeba hájit jejich práva nejen v naší vlasti, ale i v zahraničí. Skrz institut rodiny se kromě jiného uskutečňuje reprodukce společnosti ve dvou rovinách. První je demografická, druhá spočívá v určité hierarchii hodnot. Tato druhá rovina je spojena se socializační funkcí rodiny. Základním prvkem determinujícím stav rodiny je síla tradice udržovaná ve společnosti. Rozvrat společenské tradice má za následek současný pokles reprodukčního potenciálu. Jak uvádějí různé analýzy, existuje přímá závislost mezi četností velkých rodin a mírou podílu tradice na životě společnosti. Geneze reprodukčního chování moderního typu byla podmíněna především odklonem od náboženské tradice, procesy odposvátnění a ateismu. Význam velké rodiny osvětlený tradičními náboženstvími byl systematicky ničen. Globální charakter procesu sekularizace byl spojen s trendem modernizace porodnosti. Ty civilizace a národy, které byly schopny odolat globalizačnímu odklonu od víry a úpadku tradice, si zachovaly vysokou míru porodnosti. Je zřejmé, že v euroatlantické civilizaci probíhá v posledních třech stoletích proces postupného odklonu od nábožensky orientovaného přístupu ke společenskému životu a jeho postupné přeměně na materiálně konzumní. Právě tento zesílený trend zdůrazňující především ekonomické aspekty života vedl k průlomovému otevření se společnosti a její ochotě k širší diskusi, což současně s prolomením rigidních postojů k sociálnímu postavení dříve nerovnoprávných osob.

Pokud jde však o adopci dětí homosexuálními páry, tak ta zůstává nejen v naší společnosti značně kontroverzním tématem. I přes fenomén celosvětové globalizace, kdy obecná míra tolerance většiny společnosti všeobecně stoupá, není mnoho takto ožehavých

témat, která by v současnosti společnost názorově rozdělovala, jako právě toto téma. Stoupající míra tolerance dnešní společnosti však postupně přináší ochotu otevřeně diskutovat o problémech a tématech, která byla donedávna naprostým tabu. V předložené novele občanského zákoníku jsou navrženy úpravy v rodinných vztazích. Je zde snaha o to, aby společné osvojení, přiosvojení a pěstounská péče mohly být umožněny i osobám stejného pohlaví. V důvodové zprávě se předkladatelé odkazují na výzkum, které tvrdí, že děti vychovávané lesbickými nebo gay páry mají stejné vhodné prostředí pro výchovu dětí a jejich zdárný rozvoj.

Údajně mají tyto děti normální sociální vztahy s vrstevníky i dospělými. Mohl bych tady však citovat řadu jiných zahraničních studií, které hovoří o opaku. Například americké Ministerstvo práce a zdravotnictví před několika lety publikovalo rozsáhlou studii, která dokazuje zásadní význam biologických otců pro zdravý vývoj dítěte. Tato obsáhlá vědecká studie, která kdy byly provedena v oblasti homosexuálního rodičovství, našla početné a podstatné rozdíly mezi dětmi biologických rodičů a dětmi homosexuálů, přičemž výsledky pro děti homosexuálů byly podprůměrné v téměř každé zkoumané kategorii. Přesto se však najde řada zastánců stejnopohlavního rodičovství, kteří tvrdí, že děti nepotřebují biologickou matku a otce, a hájí praktiku, při níž se děti rodí již se záměrem vynechat jednoho z rodičů z jejich života. A mám obavu, že právě to je ta záměrnost, kterou je třeba zdůraznit. Nemluvíme o vdovách, sirotcích a náhodných těhotenstvích. Mluvíme o dospělých osobách, které se promyšleně rozhodnou přivést na svět dítě, které bude stejně promyšleně zbaveno možnosti navázat vztah se svou matkou či otcem nebo je vůbec poznat.

Co je tedy důležitější? Pocity a touhy dospělého, nebo reálné a přirozené pocity dítěte, kterému bylo odepřeno to základní, mít maminku či tatínka? Mám z tohoto zákona takový tísnivý pocit, že může být i využit nebo zneužit k tomu, aby si mohly stejnopohlavní páry kupovat děti, protože když si člověk odpoví na otázku, kde ty děti se budou brát, dojde jen k tomu, že si je prostě musí někde koupit. A budou rovnou úmyslně vyrábět polosirotky, kteří sice budou v péči dvou lidí, ale pro děti to nejsou ani matka, ani otec, na které mají právo už z Úmluvy o právech dítěte.

Ale abych to vysvětlil blíže. Jedná se mi o to, že Česká republika z hlediska zákonů je velmi liberální v oblasti asistované reprodukce a anonymního dárcovství. Tudiž jsem přesvědčen i o tom, že potom nebude problém zařídit spermie či vajíčko prostřednictvím různých lékařských institucí, to znamená na zakázku pro stejnopohlavní páry.

Tuto novelu občanského zákoníku, jak je předložena, jak už jsem uvedl v úvodu, nepodpořím. Rád bych však vyhověl těm, kteří žádají, aby se na stejnopohlavní páry, dnešní registrované partnery, vztahovala obdobná pravidla jako na manžele v otázkách dědění a společného jmění. Pokud se tedy zákon dostane do druhého čtení, jsem potom ochoten podpořit pouze dílčí právní úpravy pro stejnopohlavní páry, které se nebudou týkat jen jejich vztahu k dětem. V případě, že do druhého čtení zákon neprojde, potom rád podpořím jiný návrh, který se bude týkat právě otázek dědění a společného jmění registrovaných partnerů.

I když už se blíží konec volebního období Sněmovny, tak bych raději podpořil a podporoval prorodinnou politiku. Pokud budeme institut rodiny oslabovat, bude dětí z nefungujících rodin více. Podporujme například dosažitelné hypotéky pro vlastní bydlení pro mladé rodiny, funkční zkrácené úvazky pro matky, případně zvýšení přídatku na děti, výstavbu mateřských školek, jeslí a řadu dalších opatření. Jsem velmi rád, že některá z těchto opatření formou novely zákona již Sněmovna schválila.

Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní vystoupí pan poslanec Vlastimil Válek... Není přítomen. Takže vystoupí pan poslanec Jan Lipavský... Taky není. Tím pádem ihned, ano, pan poslanec Pavel Bělobrádek. Tak vidíte. Tak prosím, máte slovo.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Dámy a pánové, já bych si tady dovolil přečíst vyjádření Národního centra pro rodinu, které je v tomto znění:

"Navržená právní úprava představuje průlomový zásah do vůle zákonodárce tím, že oslabuje dosavadní uznání významu biologického rodičovství při založení rodiny jako jednoho z účelů manželství a právo dítěte vyrůstat se svými biologickými rodiči. V článku 12 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv má pouze muž a žena právo uzavřít manželství a založit rodinu. Předložený návrh plně nerespektuje také článek 7 Úmluvy o právech dítěte, podle něhož má dítě mít právo, pokud je to možné, znát své rodiče a být v jejich péči. Nutno konstatovat, že vzhledem k existujícímu anonymnímu dárcovství spermatu je toto právo ohroženo i za současného stavu.

Navrženou úpravu nelze zdůvodnit ani výroky Evropského soudu pro lidská práva, který se opakovaně vyslovil v tom smyslu, že není nutné otevírat možnost uzavřít manželství homosexuálním párům, pokud jsou práva těchto párů dostatečně zajištěna.

Důvodovou zprávu k novele občanského zákoníku považujeme za přínosnou a výjimečnou proto, že tematizuje manželské soužití jako zásadně důležité pro oba partnery, jako jedinečnou příležitost k získání společenského statusu a jako zásadně důležité pro výchovu dětí. Za velmi problematické považujeme, že se o rozšíření institutu manželství i na stejnopohlavní páry jedná v době, kdy je manželství párů opačného pohlaví zatlačováno ze sféry společenského uznání do sféry ryze soukromé a kdy nárůst počtu dětí narozených mimo manželství není předmětem zájmu státní rodinné politiky. V původní verzi koncepce státní rodinné politiky byla uvedena věta, že "stát nepodporuje žádnou formu soužití". Až na nátlak jedné z politických stran vlády předchozího volebního období byla vypuštěna. Výchovně-vzdělávací péče jako jedna ze základních funkcí rodiny není v koncepci zmíněna vůbec.

Podle signálů, které vysílá státní rodinná politika českým rodinám, můžeme konstatovat, že nepovažuje rodinu za zdroj společenské prosperity a spokojuje se v tomto směru s pouhým konstatováním pokračujícího rozpadu rodin a nedostatečné porodnosti. Považujeme za alarmující, že si společnost dostatečně nevšímá stoupající neplodnosti párů ani 23 tisíc dětí, které rozpadem manželství přichází o soužití se svými biologickými rodiči. Prakticky nevyčíslen zůstává počet dětí, které přichází každoročně o úplnou rodinu díky rozchodu nesezdaných rodičů. Společenské klima nemotivuje dostatečně mladé lidi k realizaci svých rodinných přání. Biologické rodičovství je příliš často považováno za překážku seberealizace, a proto je odsouváno do věku, který není pro ženu z fyziologického hlediska optimální.

Rozšíření institutu manželství na páry stejného pohlaví znevýhodňuje z tohoto úhlu pohledu páry opačného pohlaví, které představují většinovou společnost. Vzhledem k uvedeným skutečnostem žádáme, aby novela nebyla přijata."

Pak mi dovolu je ještě, abych se trochu vrátil k pojmům, které tady používáme. V kampani, která byla pro přijetí této novely, bylo například říkáno to, co jsem říkal, že láska a podobně. Znovu opakují, stát tady není od toho, aby posuzoval, zda se dva lidi mají rádi, a nějak institucionálně jejich city upravoval. Ale také bych chtěl, a to zdůrazňuji, že tady v podstatě je zaměňováno stejné pohlaví a sexuální orientace. Otázka sexuální orientace v občanském právu není ani nyní, to znamená, že stát při vzniku manželství neposuzuje, jakou kdo má sexuální orientaci. To znamená, když to vezmu ad absurdum, dnes homosexuálové

samozřejmě do manželství mohou vstoupit a také víme, že se tomu tak děje. Zda je to dobře, nebo špatně, já nehodnotím, ale ta možnost tady je.

A druhá věc. Pokud tedy hovoříme o pohlaví a sexuální orientaci, pak je nezaměňujeme, protože pokud se uzákoní, že mohou do manželství vstupovat osoby stejného pohlaví, tak to samozřejmě umožňuje, aby do manželství vstoupili dva heterosexuálové, kteří mají stejné pohlaví. To znamená, že potom si uvědomme, co to může znamenat v oblasti práva. Bude tady nějaká státní pobídka, která říká: manželské páry mají právo na to, to a to, a dva muži heterosexuálové si řeknou: to je pro nás výhodné, uzavřeme manželství, protože jsme osoby stejného pohlaví, sice jsme heterosexuálové, ale to nikdo nebude zjišťovat, to je samozřejmě věc každého a do toho státu nic není. Proto také o sexuální orientaci se vůbec nemluví. To znamená, argumentovat sexuální orientací v tomto případě podle mého názoru není fér. Jen upozorňuji, jaké to může mít důsledky. To znamená, že osoby stejného pohlaví budou moci vstupovat do manželství bez ohledu na svoji sexuální orientaci. To znamená, bude tady možné, aby dva heterosexuálové uzavřeli manželství, i když mají stejné pohlaví.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní vystoupí pan poslanec Tomáš Martínek, zatím poslední přihláška. Tak ale ještě se hlásíte, ano... (Hlásí se poslanec Kopřiva.) Takhle, já jsem myslel, že závěrečné slovo, ale ještě do obecné rozpravy tedy? (Poslanec Kopřiva mimo mikrofon.) Do obecné taky. Tak první byl tedy pan poslanec František Kopřiva, jestli si dáte přednost mezi Piráty... Dobře. Takže František Kopřiva, Tomáš Martínek, paní poslankyně Kovářová. A pan poslanec Skopeček se mi hlásil trochu dřív, ale já jsem se možná podíval doleva nejdřív, takže paní poslankyně Kovářová, poté poslanec Skopeček. Já ještě přečtu omluvu – paní ministryně Marie Benešová se omlouvá z pracovních důvodů ze zbytku jednacího dne. Prosím, pane poslanče.

Poslanec František Kopřiva: Děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já na úvod svého vystoupení sesumarizuji, protože si nejsem jistý, jestli ty návrhy procedurální zazněly, tak je ještě shrnu za sebe. Já tedy navrhuji zamítnutí sněmovního tisku 201. Poté, pokud neprojde tento můj návrh... (Šum v sále.) Ještě jednou –

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Momentíček. Pane poslanče, vy za Piráty navrhuje zamítnutí tisku 201? To by mě překvapilo.

Poslanec František Kopřiva: Ten už tam je, pardon, ten už tam je dokonce několikrát z minula i z dneška.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Ale nenavrhuje to vy, ale navrhuji to ti jiní.

Poslanec František Kopřiva: Já to nenavrhuji, to už tam navržené je.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Ano, to byste mě právě překvapil.

Poslanec František Kopřiva: Budeme o tom každopádně hlasovat, to je jasné. Já navrhuji zamítnutí sněmovního tisku 211. Pokud by tento návrh neprošel, tak navrhuji prodloužení lhůty pro projednávání ve výborech u sněmovního tisku 211 o 20 dní a zároveň, protože už pan předkladatel druhého sněmovního tisku navrhoval zkrácení lhůtu u sněmovního tisku 211, já totéž navrhuji u sněmovního tisku právě 201. Čili navrhuji

zkrácení lhůty pro projednávání ve výborech u sněmovního tisku 201 o 45 dní. Pokud by tento návrh neprošel, tak navrhuji zkrácení o 30 dní.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Já vás jenom upozorním, že zkrátit takovou lhůtu o více než 30 dnů nelze, vznesou-li proti tomu námitku nejméně dva poslanecké kluby nebo 50 poslanců. Mám to poznamenáno. Jinak návrh na zamítnutí tisku 211 už máme od vašeho předsedy Ivana Bartoše. Už to bylo jednou řečeno, ale mám to poznamenáno.

Poslanec František Kopřiva: Já vám děkuji, pane předsedající, za upřesnění. Jsem rád, že to tady takhle zaznělo ještě jednou, máme to teď shrnuté. Zazněly asi všechny hlasovatelné návrhy. Možná ještě nějaké zazní, ale za nás předkladatele to asi je vše, co jsem měl možnost mluvit s panem kolegou.

Já bych se chtěl ještě krátce vyjádřit. Měl jsem nachystaný projev, ale protože už jsem ho tady říkal před asi dvěma a půl lety, kdy se tyto návrhy projednávaly poprvé, tak já to tady na rozdíl od některých kolegů a kolegyně opakovat nebudu. Myslím si, že ty argumenty už zazněly křížem krážem tady na plénu, na různých kulatých stolech, na petičním výboru, v médiích, ta diskuse se vede už tři roky. Myslím si, že jsme všichni seznámeni s argumenty pro a proti.

Ještě k těm obstrukcím, o kterých se tady vedla diskuse. To je samozřejmě tradiční součást parlamentní kultury a je to legitimní, já to chápu. Nicméně je nutné si uvědomit, že u těchto dvou sloučených tisků, tisků ve sloučené rozpravě, tak ty jsou oba předloženy poměrně mnoha poslanci. U návrhu, sněmovního tisku 201 to je téměř 50 poslanců ze šesti klubů, což je poměrně dost. U toho druhého návrhu jich taky není úplně zanedbatelné množství. A mě mrzelo, že to tady leželo takhle dlouho, ještě vzhledem k tomu, že to nebyla vláda versus opozice nebo pravice versus levice. Předkládaly to strany zprava, zleva. Strany, které se nazývají liberálními, strany, které se nazývají konzervativními. A je to skutečně, jak už tady zaznělo, hodnotová věc. A já si myslím, že jako poslanci a poslankyně bychom neměli podporovat stereotyp, že se tady jenom mluví a že se tady třeba málo pracuje. Je to naše práce, abychom se vyjadřovali k těm věcem, máme na to ta tlačítka ve svých lavicích, abychom rozhodli hlasováním. Takže si myslím, že je dneska načase přestat před tím strkat hlavu do písku a vyložit karty, všichni se vyjádřit otevřeně svým hlasováním, můžeme hlasovat pro zamítnutí těch návrhů, tím se jasně vydělit na té ose.

Jak už tady také zaznělo, souhlasím s některými řečníky z opačného tábora, že je více druhů lásky, nicméně ta partnerská je jen jedna, tam prostě biologie nerozlišuje. A my samozřejmě nechceme – a věřím, že předkladatelé ani jednoho z těch dvou tisků nechtějí – se vlamovat lidem do ložnic nebo něco normalizovat, nebo naopak narušovat něco tradičního, co je biologicky dáno, protože ta láska mezi dvěma lidmi vznikne, ať už si tady odhlasujeme cokoli. My se tady bavíme o institutu manželství, který je buď církevní, ale o tom se tady taky nebavíme, my se tady bavíme o tom státním, což jsou státem garantovaná práva a povinnosti. Je to ochrana těch rodin a já jsem přesvědčený, že si všechny rodiny zaslouží stejnou ochranu od státu. Všechny rodiny by měly mít a všichni partneři a rodiče těch dětí by měli mít stejná práva a povinnosti vůči sobě, vůči dětem, vůči širší rodině, vůči státu. A manželství je samozřejmě konstrukt kulturní. My jsme jediný živočišný druh, pokud vím, který to manželství vymyslel. Nejsem antropolog, ale tuším, že stejně jako spousta jiných věcí manželství vzniklo asi paralelně ve více kulturách v různých časech. Jak už tady zaznělo, má různé podoby, historicky mělo různé podoby. Ale v tom současném pojetí, v tom státním svazku nebo státem garantovaném svazku, tam jde skutečně pouze o to, aby trvalé svazky dvou lidí, a podle mě je opravdu jedno, pokud je tam ta láska mezi partnery a vůči třeba dětem, vůči i širší rodině, které se to mimochodem také týká, protože k registraci třeba

nemůže jít širší rodina na rozdíl od svatby, tak jsem přesvědčen, že v 21. století by skutečně stát měl garantovat stejná práva všem rodinám a vyžadovat stejné povinnosti. A to je také důvod, proč si myslím, že bychom to měli posunout dál – návrh na manželství pro všechny. Nicméně to už bych tady zase teď asi začal říkat argumenty pro a proti. Už jsem říkal, to bychom tady mohli ještě diskutovat další hodiny.

Já teď řeknu asi něco, co bude zdánlivě znít, jako že jsem sám proti sobě, ale já opravdu budu respektovat, pokud se zamítne náš návrh změny občanského zákoníku. Myslím si, že to bude stokrát lepší stav, než když to tady takhle lidově řečeno vyhnívá. Odpusťte mi ten termín, ale vyhnívalo to tady tři roky. A že před tím strkáme hlavu do písku. A prostě veřejnost – a teď se zas tady můžeme mlátit různými průzkumy. Já si myslím, že ty relevantnější průzkumy ukazují, že to má podporu v české společnosti, manželství pro všechny. Ale dobře, můžou být různé interpretace, ale myslím si, že veřejnost má právo znát náš názor, každého jednoho poslance a poslankyně, co tady sedí. Takže pojďme vyložit karty na stůl a konečně dnes hlasovat, zatím to tak vypadá. Koukám, že ale ještě naskakují přihlášky dalších kolegů, kteří se chtějí vyjádřit. Ale máme tady dneska ještě poměrně dost času na to, kdyby ještě přišel nějaký zvrat, tak určitě se dá navrhnout jednání třeba po 19. a 21. hodině. Ale myslím si, že to snad nebude potřeba, takže to teď nenavrhují a tímto svůj projev ukončím.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážené ministryně, vážení ministři, jestli tady nějakí jsou, děkuji, že jsme to takhle měli možnost dneska znovu prodiskutovat. A prosím všechny z obou táborů, pojďme o tom dnes hlasovat. To si myslím, že bude nejlepší pro nás všechny, ať už zastáváme jakýkoliv názor. Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Teď faktická poznámka ještě, pane poslanče, promiňte, Pavel Bělobrádek. A potom je připraven pan poslanec Tomáš Martínek. Prosím, máte dvě minuty.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji, pane předsedající. Kolegyně, kolegové, já bych tady chtěl reagovat faktickou poznámkou na kolegu Kopřivu. Je to terminologická záležitost, ale myslím si, že poměrně podstatná. On mě sice neposlouchá, ale je to asi jedno. Nicméně myslím, že by to tady mělo zaznít.

Nebude to manželství pro všechny! Nebude. Nebude to manželství pro všechny a neříkejme tomu tak! Protože už nyní jsou v občanském zákoníku vyloučení lidé, dokonce i heterosexuálové, kteří nejsou biologicky příbuzní, se nemohou brát. Z právních důvodů. Je to otázka právní. A stejně tak pokud říkáte, že všechny ty vztahy, které jsou, by měly mít právo na to, aby uzavíraly manželství, tak proč v tom návrhu nejsou polyamorní vztahy? Existují tady rodiny, pokud jim tak budeme říkat, kde je více lidí. Více žen, více mužů, žijí spolu, mají děti spolu, mají spolu vztahy, i intimní – tak proč ne oni? Proč tady nemůže být v tom případě, a budeme-li argumentovat tím, co říkáte, nemůže být mnohoženství nebo mnohomužství? Takže není to ale terminologicky rozhodně v žádném případě manželství pro všechny. Prosím, neříkejme tomu tak.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí pan poslanec Tomáš Martínek a připraví se paní poslankyně Věra Kovářová. Prosím.

Poslanec Tomáš Martínek: Děkuji. Vážené dámy, vážení pánové, protože tady většinou padaly spíše názory zastupující vlastně lidi, kterých se přímo nedotýká úprava

sněmovního tisku 201, tak bych chtěl přečíst dopis, který vám přišel od osoby, které se přímo týká:

"Dobrý den. Rozhodla jsem se vás oslovit, protože dnes, to jest 29. 4. 2021, budete v Poslanecké sněmovně České republiky hlasovat o nové definici manželství. Ať již budete hlasovat jakkoliv, ráda bych se s vámi podělila o svůj příběh a vysvětlila, proč je toto hlasování pro mě a moji rodinu velmi důležité.

Před 14 lety jsem emigrovala z České republiky. Žila jsem v Norsku a ve Velké Británii a nakonec jsem zakotvila ve Švédsku, kde nyní dokončuji doktorát. Všechny tři země jsem si vybrala z jednoho důvodu: Na rozdíl od České republiky tam jako lesba můžu žít plnohodnotný život. Exodus LGBT lidí z České republiky je docela neznámý fenomén, ale z vlastní zkušenosti vím, že je nás v zahraničí hodně. Stěhujeme se, protože jsme v České republice občany druhé kategorie. Máme partnery a partnerky a v mnoha případech i děti, ale stát nás neuznává a nenabízí stejnou právní ochranu jako heterosexuálním párům. Registrované partnerství nám dokonce znemožňuje stát se společnými rodiči, což je protiústavní. Přitom se naše vztahy od těch heterosexuálních moc neliší. Zařizujeme si společné bydlení, někteří z nás se starají o děti a procházíme si stejnými strastmi i radostmi jako všichni ostatní.

Moje největší strast je momentálně ztráta tří dětí kvůli samovolnému potratu a moje největší radost je možnost vzít si manželku, svoji dlouholetou přítelkyni Charlotte. Vzaly jsme se na radnici ve Švédsku před čtyřmi dny. Původně jsme se chtěly vzít na Moravě, aby mohli přijít i moji devadesátiletí prarodiče, ale nakonec se kvůli covidu a vážavosti české vlády zúčastnili pouze přes Zoom. Hned jak dostaneme vakcínu, vypravíme se do České republiky, kde pokud zrovna není pandemie, tak jsme několikrát do roka. Překročením hranic už ale Charlotte najednou moje manželka nebude a ztratíme i svá práva a povinnosti, které ve Švédsku jsou samozřejmostí. Žijeme také v nejistotě, jak to bude, až budeme mít děti. Jednou to snad vyjít musí. Po narození našeho dítěte se já i moje manželka automaticky staneme rodiči. Ovšem pouze ve Švédsku. Pokud dítě porodí Charlotte, moje rodina v České republice pro ně bude právně naprosto cizími lidmi. Naše děti nebudou mít nárok na české občanství a nebudou po mně ani moci automaticky dědit majetek.

Registrované partnerství bohužel tyto problémy neřeší. Nikdy bych se registrovat ani nechtěla, protože by mi to znemožnilo adopci dětí, a navíc mi přijde slovo registrace potupné. Nejsem registrovaná, ale vdaná. Nemám partnerku, ale manželku. Proč je mi můj plnohodnotný život překračováním hranic do České republiky upírán? Rozdělování lidí podle sexuální orientace už je dávno passé a jednou manželství pro gaye a lesby musí projít. Proč ne třeba dnes?

Stovky českých dětí vyrůstají ve stejnopohlavních rodinách, které řeší ještě závažnější problém. Pokud biologický rodič zemře, může nastat odebrání dítěte, což vede ke katastrofálním následkům nejen pro druhého rodiče, ale především pro ty děti. Kdyby moje manželka nebo já na jedné z častých návštěv v České republice náhle zemřela, co uděláte s naším dítětem, které společně vychováváme? Bude si jej jedna z nás moci odvézt zpátky domů do Švédska? Prosím vás, abyste důkladně zvážil veškeré výhody, které navrhovaná novela zákona přinese. Nikomu to neublíží, ale hodně z nás to pomůže. Děkuji za přečtení a příkládám dvě fotografie z naší sobotní svatby pro představu, kolik štěstí byste mohli mnohým párům přinést. V úctě." (Řečníkovi selhává hlas.)

Tento dopis máte všichni i s příloženými fotografiemi. Já bych chtěl jen dodat, že bych byl také rád, kdybych žil v zemi, kde mají všichni stejná práva a můžou se všichni vzít. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní dvě faktické poznámky, paní poslankyně, takže momentíček. Za prvé pan poslanec Pavel Plzák potom se připraví pan poslanec Pavel Bělobrádek. Takže vaše dvě minuty. Prosím.

Poslanec Pavel Plzák: Dobré dopoledne. Já ke svému předřečníkovi a mrknu tady na svoji kolegyni paní profesorku Válkovou. Toto se tady již několikrát řešilo a není pravda, že nějaké dítě, které žije s takovými dvěma nebo v takovém páru, bude odebráno po smrti jednoho z těch rodičů, i kdyby to byl ten biologický. Paní profesorko, řekněte jim, jak to je. Vždycky soud rozhoduje nejvíc ku prospěchu toho dítěte, a samozřejmě když to dítě žije ve společné domácnosti a je vychováváno těmi dvěma rodiči, tím párem, tak vždycky rozhodne, aby to dítě zůstalo s tím rodičem. Tak to té paní napište, že to takto nemá, a doufám, že to o nás nešíří někde ve světě. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí pan poslanec Pavel Bělobrádek a připraví se paní poslankyně Věra Kovářová.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji za slovo. Já jsem chtěl říct to, co pan kolega Plzák. Dnes jsou samozřejmě judikáty, že v případě, že jeden z těch partnerů zemře, tak rozhodne v nejlepší prospěch dítěte. To znamená, není to tak, že to dítě je automaticky odebráno nebo něco podobného. To je samozřejmě nesmysl a ty judikáty jsou.

A druhá věc. Rozumím tomu, že někoho může urážet onen pojem registrované. To jsme slyšeli také v té kampani. Registrují se pouze auta. Myslím, že v tom případě musí být uraženo několik milionů našich spoluobčanů, kteří se registrovali na očkování.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí paní poslankyně Věra Kovářová a připraví se pan poslanec Jan Skopec. Prosím.

Poslankyně Věra Kovářová: Vážené kolegyně, vážení kolegové, dovoluji, abych i já se vyjádřila krátce ke sněmovnímu tisku 201. Slyšeli jsme zde různé názory kolegů a kolegyně, křesťanů či katolíků či z jiných skupin. Já jsem zvolila k tomuto návrhu zákona trochu jiný přístup. Dívám se na něj z pohledu matky a empatické ženy. Jako matka totiž své dítě miluji nade vše a nic se na tom nikdy nezmění. Jako budoucí babička budu milovat svá vnoučata bez ohledu na to, jaké pohlaví budou mít jejich partneři. Jako empatická žena se dokážu vžít do situace rodičů, jejichž děti nemají na základě své sexuální orientace některá stejná práva jako jiní. Proto bych chtěla oslovit ty z vás, kteří ještě nejste pevně rozhodnutí anebo nejste vůči tomuto návrhu striktně vymezení. Zkuste se prosím podívat na tento návrh z pohledu maminky, babičky, otce či dědečka, jejichž děti a vnuci si najdou partnera stejného pohlaví a chtějí si ho vzít, chtějí založit rodinu a žít tak, jak žijí jejich sousedé. Představte si, že vaše děti nebo vnoučata by ale taková práva neměly. A zvažte prosím, jestli byste tato práva pro své děti a vnoučata v tomto případě nechťeli.

Pokud se podíváte na tento návrh právě z pohledu rodiče či prarodiče, bude vaše rozhodování, pokud váháte s jeho podporou, mnohem jednodušší. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Nyní vystoupí... Ano, jedna faktická poznámka – pan poslanec Pavel Plzák a připraví se pan poslanec Jan Skopec. Prosím.

Poslanec Pavel Plzák: Tak ještě jednou a snad naposledy. Zase komentář k mé předřečníci. Tady se stále mluví, že jsou upírána nějaká práva. Já nevím, která všechna práva jsou upírána, možná mi to tady někdo řekne, ale vím, že často je zmiňováno, že je problém s dědictvím, že je problém informovat se o zdravotním stavu svého partnera atd. Není to pravda. Jako lékař vám to mohu říct. Pokud někdo z partnerů je přijatý nebo kdokoliv je přijatý do nemocnice, tak on sám si volí člověka, kterému jsou podávány zdravotnické informace, a nejsou podávány nikomu jinému, i kdyby to byl příbuzný. Pouze tomu, koho uvede, na koho uvede kontakt, od kterého dostaneme heslo, komu můžeme podat informace. Takže je to zcela falešný argument a prosím vás, aby se už nepoužíval. A jestli má někdo problémy s dědictvím, tak já myslím, že změnou zákona jsme jaksí posílili sílu závěti, a dneska vlastně závěť, pokud nemáte opravdu vyloženě děti, které byste z té závěti opomenul, tak může po vás dědit téměř kdokoliv. A jestli tady jsou ještě nějaká další práva, která jim upíráme, tak se o nich můžeme bavit. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak. Faktické poznámky – pan poslanec František Kopřiva a paní poslankyně Helena Válková. Pane poslanče, vaše dvě minuty. Prosím.

Poslanec František Kopřiva: Děkuji za slovo, pane předsedající. Můj teď poslední předřečník mi připomněl, že jsem ještě zapomněl jednu důležitou věc. Já bych mu rád vaším prostřednictvím zodpověděl tuhle otázku. Ano, my se tady skutečně u sněmovního tisku 201, u té novely občanského zákoníku, u manželství pro všechny, nebavíme o omezování žádných práv tím naším návrhem. Ten náš návrh totiž nikomu žádná práva nebere a ničí práva neomezuje. Já plně respektuji ten druhý tábor, který nechce měnit definici manželství nebo umožňovat to, aby do manželství mohly vstupovat všechny páry, které se milují, ale nebereme tím práva, neomezujeme tím žádného člověka. Když už, tak tím otevíráme naopak ten institut státem garantovaný dalším lidem, takže já bych řekl, že ho spíš rozšiřujeme. Ale ano, mění se, ale spíše se rozšiřuje. Ale to není člověk, to je státem, občanským zákoníkem daný institut.

Já ještě nejsem v manželství, ale doufám, že jednou budu, a chtěl bych, aby se na to podobně mohly těšit i páry stejného pohlaví. A jak už tady zaznělo, tak já se taky přidávám ke kolegům a kolegyním, jejichž heterosexuální svazek, to, že budou mít páry stejnopohlavní možnost vstupovat do manželství, naše svazky to nijak neohrozí. Já bych si přál, aby všichni lidé nebyli dělení do dvou kategorií, ale aby všichni měli stejný přístup. Pokud se dva milují, tak by měli mít možnost se ne registrovat nedůstojně, ale uzavřít institut manželství. Děkuji.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní na faktickou poznámku paní poslankyně Helena Válková a je stále připraven pan poslanec Jan Skopec.

Poslankyně Helena Válková: Já jsem vůbec nechtěla zdržovat, ale přece jenom na jednu stranu pan poslanec Plzák, vaším prostřednictvím, tady vnesl dotaz, který byl myslím velmi uspokojivě už zodpovězen. Takže se nemusí ta dotyčná obávat, nejenom s ohledem na judikaturu. Na druhé straně pro informaci, to jsou ty rozdíly, které bychom měli odstranit a které právě i ta naše strategie teď v mezirezortu i to, co bylo v tom návrhu, o kterém mluvil pan poslanec Nacher, vaším prostřednictvím, pane místopředsedo, se výslovně upravovalo – byť třeba to chtělo ještě dotáhnout: neexistence společného jmění, společného nájmu bytu, rozdíly v sociálním zabezpečení, přístup k pozůstalostním důchodům, přechod nároku na nemocenské nebo i jiné dávky, potom samozřejmě postavení vůči dětem. Čili je toho opravdu hodně, těch předpisů, které velmi znevýhodňují v současné době, podle mého přesvědčení nespravedlivě, ty, kteří žijí nejenom ve společné domácnosti, ale i v tom partnerství,

v registrovaném partnerství, a jsou z důvodu odlišné sexuální orientace znevýhodněni tím, že nemůžou vstoupit do manželského svazku. Takže je pravda, že tady to znevýhodnění existuje.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak nyní vystoupí pan poslanec Jan Skopeček a připraví se poslanec Lubomír Volný. Tak prosím, máte slovo.

Poslanec Jan Skopeček: Děkuji pěkně za slovo. Já velmi krátce. Zazněla tady spousta argumentů, já to nebudu dál rozšiřovat, jenom rád seznámím se svým postojem.

Já jako konzervativce považuji tradiční rodinu za základní kámen, základní stavební kámen společnosti, a jsem přesvědčen, že žádná jiná forma soužití či úpravy mezilidských vztahů nemůže tradiční rodinu jako základní stavební kámen společnosti nahradit. Proto si myslím, že manželství, tradiční manželství, zasluhuje mimořádnou míru ochrany, a proto jsem i spolupodepsal návrh kolegy Výborného.

Stát reguluje vztah muže a ženy s cílem zejména zabezpečit ideální prostředí pro výchovu dětí. Když se podíváme na definici v občanském zákoníku, tak je manželství uzavíráno s cílem založit rodinu, vychovávat děti a vzájemně se podporovat. To je podle mého možné jen na základě – nebo mezi mužem a ženou. Proto si myslím, že i stát přistupuje k poměrně přísné regulaci těchto vztahů. Když si uvědomíme, tak je to opravdu velmi silný zásah státu do svobody dvou lidí a ta regulace je opravdu velmi výrazná. Proto si myslím a proto ji i já jako člověk ovlivněný i klasickým liberalismem jsem schopen uznat a jsem schopen akceptovat a vidím v ní smysl, protože tím si stát chce pojistit ten základní stavební kámen společnosti, která bez něj podle mého názoru existovat nemůže.

Já určitě jsem člověk, který vyznává svobodu, ať si každý žije podle svého vlastního zájmu, podle své vlastní představy. Nikomu z nás není nic do toho, jak žijí jiní lidé, s kým žijí, jakým způsobem žijí, to já všechno jsem schopen podepsat a podpořit. Jsem dokonce schopen podpořit jakékoli usnadnění soužití stejnopohlavních párů, ať co se týká informovanosti u lékařů, ať co se týká nějakých majetkových překážek, kterým dneska čelí. To jsou určitě věci, kterým rád svůj hlas dám, které rád pomůžu změnit, aby se těmto lidem usnadnil život. To ale nemá nic společného s tím institutem manželství, které tu je z úplně jiných důvodů, které tu není proto, aby se dvěma lidem usnadnil přístup k informaci v nemocnici, aby se dvěma lidem usnadnily nějaké majetkové přesuny. Manželství je tu opravdu pro něco jiného. A nezaměňujme ty cíle, protože pak ta celá debata i vývody z ní jsou naprosto chybné a zavádějící. Manželství tu opravdu není proto, aby dvěma lidem usnadnilo komunikaci s úřady a vypořádávání věcí, které se státem vypořádat v jisté fázi svého života musí.

Takže proto já podpořím ústavní zakotvení tradičního manželství, ale jak znovu říkám, ať si každý žije, jak chce a jak uzná za vhodné, a velmi rád podpořím jakoukoli novelu zákona, která usnadní ty věci, které dneska komplikují život stejnopohlavním párům, které spolu žijí.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: A nyní jako poslední vystoupí poslanec Lubomír Volný.

Poslanec Lubomír Volný: (Přichází bez roušky.) Dobrý den, dámy a pánové, ahoj kamarádi a přátelé v přímém přenosu. Já mám na začátek pár otázek. Jsou homosexuálové a členové LGBTQPR komunity lidé, nebo podlidé? Pane Kopřivo, jste člověk, nebo jste

podčlověk? Jsou homosexuálové a příslušníci LGBTQPR+ komunity schopni jakýchkoli citů, nebo jsou to bezcitné bestie? Třeba nepřítomný pan poslanec Lipavský – je schopný citů, nebo je to bezcitná bestie? Jsou homosexuálové nebo příslušníci LGBTQPR+ komunity schopni milovat, anebo jim jde jenom o tělesné prožitky? Jsou homosexuálové a příslušníci LGBTQPR schopni milovat děti, nebo jsou pro ně pouze módním přívěškem?

Když v České republice v roce 2021 na kteroukoli z těchto otázek odpovíte špatně, budete trestně stíhán. Někdo to vnímá jako oprávněný zásah do svobody projevu, někdo to vnímá jako omezení svobody projevu, ale fakt je ten, že v roce 2021 v České republice je LGBTQPR+ skupina dokonale společensky i právně ochráněna, protože tato republika a tento národ Čechů, Moravanů a Slezanů je absolutně tolerantní a vychází této komunitě maximálně možným způsobem vstříc. (Řečník se obrací na předsedajícího.) Já bych poprosil pana předsedajícího, ať mlčí a netelefonuje, když já hovořím. Pane Okamuro, přestaňte telefonovat laskavě, nebo si vypněte mikrofon!

Takže kdybyste nebyli v této Poslanecké sněmovně zbabělci a nenechali tady tři a půl roku u ledu zákon o referendu, tak si mohla naše homosexuální, jinosexuální, jakákoli, jak to nazveme, komunita už dávno sesbírat během jednoho jediného týdne sto tisíc podpisů a mohli jste nabídnout toto téma lidem, aby o tom rozhodli. Vy sami jste přesvědčeni o tom, že ty průzkumy hovoří pro to, že by vám to schválili. Někdo si myslí, že by to neschválili. Já osobně bych si netroufl vsadit ani na jednu stranu. Ale jste to vy, Piráti, kteří jste zavraždili referendum požadavkem tuším na dva miliony podpisů. Je to ANO, které zablokovalo jednání o referendu. Je to ČSSD, která zablokovala jednání o referendu. Ten zákon tady je tři a půl roku. Je to tady vpravo ta konzervativní část, třeba TOP 09, která velice horuje pro tyto sňatky, a to jsou nepřátelé referenda. Mohli jste to mít dávno hotové, dávno bychom věděli, co si lidé této země přejí a co ne. A vy jste jim to právo, tato Sněmovna, za tři a půl roku odmítli dát. A teď se tady zase dohadujeme o tom, co si mají rozhodnout lidé sami. A ne nějakých ani ne dvě stě volených poslanců, ale polovina, protože vy z toho hodláte udělat politické téma v rámci volební kampaně. To je nespravedlivé vůči té homosexuální, jinosexuální komunitě. Chováte se k nim nespravedlivě a berete jim právo velice rychle se dozvědět, v jaké zemi vlastně pro ně žijí. Jestli žijí v přátelské, nebo nepřátelské zemi.

Proč používám to LGBTQPR+. Všichni víme, co to je LGBT. To jsou lesby, gayové, bisexuálové, transsexuálové. Q je queer. To je téměř všechno. P jsou pedofilové. Co je R, to nevím ani já, a to plus znamená, že tam může být cokoli. A proč o tom mluvím? Mluvím o tom proto, že tady se začalo bojovat za ta práva jinosexuálů na úrovni partnerství. Někoho uráží ten název, někomu to je jedno, protože těch několik desítek lidí se každý rok opravdu registruje. Druhým stupněm, ke kterému nikdy nemělo dojít, je manželství. Už vyžadujeme manželství.

Třetím stupněm, ke kterému nikdy nemělo dojít, jsou adopce. A já, tak jak už jsem se hodněkrát nespolehl, tak vám tady řeknu, co bude čtvrtý stupeň. Čtvrtý stupeň bude to, co se děje ve Spojených státech a co se děje i v některých zemích západní Evropy, a to je preference u adopce. Že vy dostanete body navíc za to, že jste gay nebo lesbický pár. Děje se to ve Spojených státech, děje se to v západní Evropě. Ale nezlobte se na mě, i mí homosexuální přátelé – bohužel nemám žádné lesbické kamarádky, to mě mrzí, kdyby se někdo chtěl skamarádit, tak jsem veřejně dostupný na internetu. Nicméně vaše homosexualita není výhoda pro to dítě. Vaše homosexualita, nebo jinosexualita, pokud třeba žijete se zvířátky anebo něco podobného, je to vaše soukromá věc, ale není to výhoda, když jde o adopce dětí nebo vychovávání dětí, protože příroda to prostě zařídila tak, že děti spolu mají jenom maminka a tatínek. Samice a samička.

Já bych tady chtěl doplnit třeba návrh KDU-ČSL, v tom, že v jejich návrhu by mělo být napsáno: biologického muže a biologické ženy. Protože v okamžiku, kdy tam nebude

biologického, tak tam budete mít spoustu transžen a transmužů, kteří se budou dožadovat stejné ochrany jako biologický otec a biologická matka. Ty požadavky nikdy, nikdy nepřestanou narůstat. A proč? Protože lidé, kteří teď vedou západní společnost i naši společnost do záhuby, jsou neustálí pachatelé dobra. A ti, kteří před deseti lety páchali dobro tím, že prosadili registrované partnerství, už jsou zastaralí pro novou generaci pachatelů dobra a revolucionářů, které tady právě reprezentuje, prostřednictvím pana předsedajícího, pan Kopřiva nebo pan Lipavský. A ta nová generace je nespokojená a chce k tomu něco přidat jako svůj pomník. Takže oni k tomu chtějí teď přidat to manželství. Ale ta další generace, která přijde po nich, bude zase nespokojena a budou k tomu chtít zase přidat nějakou svou přidanou hodnotu. A to budou minimálně ty adopce, anebo to budou ty adopce s preferencí za to, že jste gay pár. Protože to v té době už k nám dojde, taková politická kultura, že ve své podstatě jenom menšiny mají právo, ale když jste příslušníkem většiny, tak vaší povinností je se pozitivně diskriminovat ve prospěch těch menšin.

Ale tady jde o ty děti do budoucna. Ty děti mají mít právo přednostně na úplnou rodinu. A výroba dětí pro homosexuální páry je týráním dětí a je proti jejich lidským základním právům. Protože když si dva pánové pronajmou dělohu, tak týrají své dítě, které nikdy nepozná svou matku. Když si dvě dámy půjčí sperma, tak týrají své dítě, které nikdy nepozná svého otce. Já si nedovedu představit, že bych neznal svou identitu. Že bych do konce svého života nevěděl, kdo je má matka, kdo mě nosil pod srdcem nebo kdo je můj otec. Z koho pocházím. Kdo je jeho otec a otec jeho otce. A tohle všechno vy tím, že si vyrábíte děti, kradete svým dětem, a tím je týráte.

Homosexualita je možná pro někoho dar, pro někoho prokletí. Ale když víte, že jste gay nebo lesbian, tak je vaší povinností nechtít mít dítě, protože příroda to nechce. A když jste si přiznali vlastní homosexualitu, tak si přiznejte vlastní neschopnost nestvořit (?) dítě bez jeho týrání a bez jeho mentálního mrzačení. Ne, není to správné, být v lesbickém páru a zatajit svému dítěti otce tří dětí, svých sourozenců. To je vrchol sobectví. To je lepší si pořídit čivavu nebo králíka, a ne dítě jako módní doplněk, protože mám nějaké mateřské pudry. Tak je potlačte v sobě. Doufám, že se nikdy nedožijeme toho, že orgány, které rozhodují o tom, kdo bude adoptovat děti, budou upřednostňovat z politických a ideologických důvodů homosexuální páry před páry heterosexuálními, protože to bude týrání dětí. Opět to bude týrání dětí.

To, co je vždycky v nejlepší prospěch dítěte, bude jen a pouze muž a žena, tak aby to dítě mohlo sledovat mužské i ženské vzory. Ano, zaznělo tady velice dobře, že to prostě není manželství pro všechny, ale k tomu všechno směřuje, že to bude prostě každých deset let, každých pět let potom, až to nabere ty obrátky, takový ústupek... no, nechci moc zlehčovat, ale minimálně jeden člověk ve Spojených státech chodí do práce v dětských plenách, protože se identifikuje jako miminko, a strašně se diví, že ostatní kolegové to vnímají poměrně negativně. Ale on je tak chráněn v těch Spojených státech, že ho z té práce nemůže nikdo vyhodit. A to dojde i k nám, pokud dneska tady a při každé další příležitosti se tvrdě nepostavíme za to, že manželství je vztahem biologického muže a biologické ženy a ničím jiným a že právo dětí na to, znát své rodiče, je nadřazeno právu jakéhokoliv homosexuála nebo lesbičky nebo transsexuála nebo pedofila na to, aby on měl dítě. Protože dříve nebo později se dopracujeme opravdu i k té pedofilii, která je tajně tolerována v mnoha západoevropských zemích kvůli muslimské komunitě. A pokud někdo bude tvrdit, že to není pravda, tak lže sám sobě. V Německu jsou zadokumentovány případy, kdy stát nezasahuje proti manželstvím s nezletilými, a přitom je to znásilňování. Není to žádné pohlavní zneužívání, je to znásilňování dětí. A postupně toto bude legalizováno. A naším úkolem je to brzdit. Naším úkolem je nedovolit, aby dneska, nebo v této Sněmovně padla tato hranice.

A pokud nesouhlasíte jenom proto, že to říká Lubomír Volný, tak si prosím vás vezměte nějakou technickou a vysvětlíte mi dvě věci: proč si myslíte, že ti aktivisté za pět nebo za deset let nepůjdou dál, když prozatím vždycky šli dál a vždycky to tak bylo. A pak mi vysvětlíte, proč si myslíte, že když dítě nezná svého otce nebo svou matku anebo když má soud možnost dát dítě do heterosexuální rodiny, matka a otec, anebo do homosexuální, proč by to mělo být lepší pro to dítě. Zveřejněte mi nějaké psychologické studie nebo mi to nějak zdůvodněte, jak to víte, proč si to myslíte.

Řeknete: nemilující otec, nemilující matka a milující teta a teta. Dobrá, ale od toho jsou tady ty orgány, aby rozhodly, jestli ti rodiče jsou v pořádku, adoptivní, nebo ne. A procházejí peklem, aby jim bylo nějaké dítě svěřeno do péče. A když prostě budou dva rovnocenné páry, tak ten homosexuální prostě musí mít smůlu, protože to není maminka a tatínek. Není to tak, jak příroda chtěla.

Pan Výborný tady plakal nad napadáním konzervativních křesťanských názorů na sociálních sítích ve vztahu k tomu, že chtějí uzákonit manželství jako vztah muže a ženy. Nesouhlasně tady na mě kýve, ale já jsem ten váš rozhovor poslouchal. A mrzí mě, že jste tak neplakal, když někdo jiný obhajoval jiné konzervativní názory ohledně oprávněné kritiky islámu, masové imigrace, vládních nařízení, že jste hlasoval pro pandemický zákon, že jste hlasoval proti tomu, aby tady vystoupili odborníci. A za to já jsem byl taky napadán. Jenom za to, že jsem hájil konzervativní názory. Protože třeba masová imigrace není v souladu s konzervativními názory. Ale vy kýváte nesouhlasně hlavou. Zřejmě za své konzervativní názory napadán být nesmíte, ale já za své konzervativní názory být smím.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Tak čas. Takže máme 13.00 hodin. Vyhláším pauzu na hodinu a půl a uvidíme se tady opět ve 14.30 hodin. Přeji dobrou chuť.

(Jednání přerušeno ve 13.01 hodin.)

(Jednání pokračovalo ve 14.30 hodin.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, budeme pokračovat ve sloučené rozpravě. Jestli jsou mé informace v pořádku, tak byl přerušen poslanec Volný ve svém projevu? Takže pan poslanec bude pokračovat. Jestlipak už vás dneska někdo napomínal, pane poslanče? (Poslanec Volný mimo mikrofon: Ještě ne.) Já se jenom tak ptám. Tak, máte slovo.

Poslanec Lubomír Volný: (Přichází bez roušky. Připomínka od stolku zpravodajů.) Bonzáku! To je mezi námi. Co se do toho pleteš?

Předseda PSP Radek Vondráček: Tak, už začalo jednání. Prosím.

Poslanec Lubomír Volný: Dobře. Já jsem už téměř skončil, nicméně protože ta přestávka byla poměrně výživná a vyvolala řadu reakcí, tak jsem si uvědomil, že lidé nejen v tom přímém přenosu, ale zřejmě ani tady ve Sněmovně neposlouchali a nepochopili, co jsem se snažil říct. Proto se to pokusím zopakovat.

Napsaly mi dvě lesbičky. Jedna mi napsala: "To, co jste prohlásil, je největší svinstvo, co jste mohl říct. Já jakožto žena mám právo na to, mít dítě. Bez ohledu na to, jestli jsem lesba, nebo ne. Dodneška jste mi byl ukradený, ale po tomhle jste klesl na úplné dno novodobé společnosti. Styďte se."

Nevím, jestli mít dítě je právo, to opravdu netuším, jestli je to základní lidské právo nebo jestli je to nějak upraveno v právním řádu. Ale pochopitelně, pokud tato žena je biologicky schopna počít dítě, odnést jej a porodit, tak určitě jej odnést a porodit může. Nic z toho, že by to dělat nemohla, jsem neřekl. Já jsem jenom upozornil na to, že pokud bude žít se svou lesbickou přítelkyní a neřekne svému dítěti, kdo je jeho otec, a neumožní mu kontakt s tím otcem, tak v tom případě týrá to dítě, protože porušuje jeho základní práva. Takže jestli se díváte, milá slečno, klidně mějte dítě a chovejte se podle všech možností, které vám právní řád dává, nebo společnost. To znamená, milujte jej, pečujte o něj, zřekněte se jej, žijte ve společné domácnosti s mužem, s ženou, s kým chcete, no ale netýrejte jej. Netýrejte jej tím, že mu zatajíte, kdo je jeho otec, a tím, že mu neumožníte kontakt s tím otcem, protože v tom případě jste pro mě vy zločinec a bahno společnosti.

Pak mi napsala jiná lesbička. Napsala mi: "Zdravím vás – a nebudu u toho plakat. Zdravím vás, pane Volný. Děkuji za váš politický postoj v této situaci. Fandím vám a moje rodina bude volit Volný blok. Dneska jste mi trošku zaryl do srdíčka. Začala jsem poslouchat vaše živé vysílání ze Sněmovny ohledně sňatku. Uf! Víte, nevím, proč se to poslední dobou toliko řeší a vyzdvihuje a dělá se z toho něco, co si myslím, že to vůbec není. Protože mám osobní zkušenost, tak vím, o čem mluvím. Moje rodina jsem já, partnerka a dcera, kterou jsem porodila před 20 lety, a celý život vyrůstá v takovém modelu rodiny. Je mi 45 let, nikdy v životě jsem se nesečkala ve svém okolí s negací. Jsem dobrý, slušný, srdečný člověk a taktéž mám takové lidi kolem sebe. Moji rodiče mě celý život podporují a tenkrát i prarodiče. Tudiž je mi opravdu cizí nějaká zášť, nepochopení, nenávisť, a tím pádem to jaksi nedokážu pochopit. Nerozumím tomu, co se kolem toho odehrává teď. Je mi úplně jedno, co druzí o nás rozhodnou, protože můj život to absolutně neovlivní. Mám vše, po čem jsem toužila, a mám šťastný život a rodinu. Pro mne je nejdůležitější rodina, láska, úcta. To vše v rodině mám. Sám dobře víte, jak funguje plno heterosexuálních vztahů a jak se kolikrát k dětem chovají. To je pro mne nepřijatelné, ale s tím nikdo nic dělat nehodlá, protože je to přirozené.

A ještě nerozumím jedné věci. Když tedy homosexuálové nemohou mít stejná práva, proč musí mít stejné povinnosti? Jinak ještě doplním, že my s partnerkou se rozhodně nehlásíme k těm lidem, co jako úchylové poskakují v průvodech a ještě jim to stát dotuje, respektive my, daňoví poplatníci. Tak to je asi tak vše. Jen jsem vás chtěla pozdravit a říct pár slov z té druhé stránky. Přeji hodně štěstí a sil. Paní Jana."

Paní Jana poslouchala, co jsem říkal. Spousta jiných lidí neposlouchala a zahrnula mě opět urážlivými a agresivními výroky na sociálních sítích, na které si tady stěžovali představitelé KDU. Já netvrdím, že homosexuálové jsou horší než heterosexuálové. Tvrdím jenom, že nejsou lepší. Nejsou v ničem lepší. A jestli bude někdo tvrdit, že homosexuálové jsou třeba lepší rodiče, tak je to ve své podstatě xenofob a rasista. Nejsou. Všichni jsme stejní. Všichni jsme si rovni. Mně jde o to, aby se v budoucnosti nestalo to, že je někdo homosexuální z politických a ideologických důvodů bonusem a výhodou k tomu, kdy se bude rozhodovat o tom, komu bude přiděleno dítě po rozvodu, kdy se bude rozhodovat mezi většinovým a jinosexuálním párem o tom, komu bude dítě svěřeno do péče. Protože tak to prostě být nesmí. A my tomu máme dneska postavit hráz tak, aby bylo jasno, že s tím nesouhlasíme, že chceme, aby si byli lidé opravdu, opravdu rovni, a že stojíme v tomto sporu ne na straně heterosexuálů nebo homosexuálů, ale na straně dětí. Protože o ty děti tady jde, jde o jejich základní právo znát své rodiče a stýkat se s nimi. A opět říkám, jestli si nějaký gayové nebo lesbičky vyrobí někde dítě, kterému zatají, kdo je jeho matka nebo otec, a neumožní mu kontakt, tak jsou to zločinci. A oni jsou to společenské bahno, protože si chtěli ukojit svou potřebu na úkor svého dítěte.

Aktivisté řeší údajné znásilnění na pirátské Klinice, politik podal trestní oznámení. Komunita pražských aktivistů se zabývá údajným znásilněním, jež se mělo odehrát

v sociálním centru Klinika na Žižkově. O sexuálním napadení informoval spolek Sdruženy, jehož členku údajně znásilnila transgender aktivistka. Já to přeložím: žena s penisem. Oběť si prý nepřála řešit věc přes policii, trestní oznámení však podal místostarosta Prahy 3 Alexander Bellu.

Rozruch v komunitě žižkovského sociálního pirátského centra Klinika vyvolal otevřený dopis, který na Facebooku zveřejnily feministické kolektivy Sdruženy a Prázdné trůny. V dopise autorky tvrdí, že transgender aktivistka Marie F. znásilnila jednu z členek organizace. Předtím se prý na svém, dnes již smazaném blogu měla také přiznat, že již dříve sexuálně napadla jinou ženu. "Nechceme nijak shazovat práci, kterou vykonala ve prospěch utlačovaných lidí u nás, ale považujeme za nutné veřejně upozornit na hrubý nesoulad mezi proklamovanými postoji a skutečným chováním v reálném životě," vysvětlují Sdruženy záměr otevřeného dopisu. K jeho zveřejnění aktivistky přistoupily podle svých slov proto, že se Marie F. snažila incidenty ututlat a vyhýbala se konfrontaci. "Zároveň si myslíme, že jde o aktivní členku komunity, která se často prezentuje na veřejnosti a která by měla také nést důsledky svého chování," dodala pro iDNES.cz jedna z členek Sdružen. Oběti si nepřejí řešit věc přes policii. Přestože spolek nařčení ze znásilnění zveřejnil na sociální síti se jménem údajné pachatelky, trestní oznámení v té době nikdo nepodal. Kvůli takovému postupu se pak strhl v diskusi pod dopisem ostrý spor. "Trestní oznámení na základě přání oběti nepodáme, a pokud víme, nebudeme ho podávat ani my. Myslíme si, že by bylo pro znásilněné traumatizující, pokud bychom nerespektovaly jejich žádost," vysvětlila postup zástupkyně Sdružen.

Proč vás o tomto dva roky starém incidentu informuji? No proto, že pachatelé dobře to dopracovali tak daleko, že se raději nechají znásilnit a neřeší to na veřejnosti, aby neublížili tomu dobru, které páchají. Mnoho případů žen a dívek, které byly znásilněny nelegálními migranty v Evropě, které neohlásily –

Předseda PSP Radek Vondráček: Pane poslanče, já to nedělám často, vy to víte, ale já vás vedu k věci. Já opravdu nevím, co to má společného s projednáváním změny Ústavy. Tak vás upozorňuji, že vám odeberu slovo, když budete pokračovat tímto způsobem.

Poslanec Lubomír Volný: Já vám to hned vysvětlím. Jde o to, že pokud my tady teď nezastavíme ten návrh, že manželství jinosexuálů má být na stejné úrovni jako manželství heterosexuálů, dopouštíme se činu pozitivní diskriminace této skupiny obyvatel. A pozitivní diskriminace jiných skupin obyvatel v jiných případech vedla prokazatelně k tomu, že byly páčány trestné činy, které jejich oběti nebyly ochotny ani nahlásit, protože nechtěly ublížit těm, v jejichž prospěch roky a roky pracovaly. Takže i tady budou případy, kdy kvůli případnému schválení těchto manželství a následných adopcí dojde k tomu, že bude ubližováno dětem a ty děti se ani nebudou ozývat, protože budou mít strach, aby neublížily svým takzvaným rodičům.

Pozitivní diskriminace je něco, co likviduje západní společnost. Je to stejné, jako když černošský hráč basketbalu v české lize dvakrát udeří pěstí dva různé hráče, dostane za to směšný trest několik tisíc korun, pár zápasů stop a ještě se diví, že mu někdo napíše na jeho facebook, že je černá opice, a je nešťastný z toho, že on, který používal fyzické násilí, se stal obětí rasového útoku. A to je přesně to, kam my se řítíme i tímto návrhem zákona. Řítíme se do toho, že většina společnosti bude terorizovaná dnes a denně ve jménu nějakých údajných, ale speciálních práv všech možných menšin. A my jako většina, aby nás někdo tu nenařkl z rasismu, tu nenařkl z homofobie, tu nenařkl z xenofobie, tu nenařkl z rusofobie, nebo z rusofilství naopak, tak budeme mlčet a jako většina budeme ustupovat a ustupovat a ustupovat, až ustoupíme přesně tam, kde jsem začal svůj dnešní příspěvek. Dostaneme se od

toho, že se povedl sen generací gayů a lesbiček v této zemi, v této vždycky velmi tolerantní zemi, povedlo se splnit sen o registrovaném partnerství. Společnost je tak tolerantní, že tady dekády, jak jsme se přesvědčili, žijí gayové a lesbičky, které nikdo nepronásleduje, mají děti, jejich sousedé to o nich vědí a nikdo jim neublíží, nepořádá na ně pogromy. Tahle společnost je extrémně tolerantní. Vždycky byla, je, a dokud nás nenahradí nějaký Novoevropané, tak i tolerantní bude.

Takže my tady nemáme problém s homosexualitou a s její tolerancí. My tady máme problém s homosexuálním aktivismem, který se přenáší do politiky, a bohužel to není jen jakoby společenské téma. To je dokonale zpolitizované téma. Je to dokonale zpolitizované téma. A tady se hraje o voliče, nehraje se o nějaký společenský problém. V této zemi, já si nepamatuji, možná mě nějaký právník opraví, já si nepamatuji čistou vraždu jenom proto, že někdo byl gay. Já si opravdu nepamatuji, kdy se to naposledy stalo. Pamatuji si čistou vraždu z rasových důvodů, pamatuji si čistou vraždu z náboženských důvodů, přípravu teroristických útoků z řad našich muslimů si pamatuji. Pamatuji si spoustu těchto věcí, ale nepamatuji si, že by se probíral v médiích nějaký zásadní pogrom na lidi, kteří mají jinou než tradiční sexuální orientaci. Tahle země prostě vždycky tolerantní byla, je, a jak říkám, dokud nás nenahradí Novoevropané, tak i tolerantní bude.

A on se podařil ten sen. Podařilo se zajistit to registrované partnerství. Všichni jsme to slavili a všichni si opravdu pamatujeme, že to měl být poslední krok. Měl to být poslední krok. No a nebyl. Teď je tedy manželství, další budou adopce. Budou prostě. Už nám tady vzniká spousta párů, které si prostě pořizují dítě tak, že si někde najmou dělohu, zatají svému dítěti matku, nebo si někde vypůjčí sperma, nebo se s někým domluví a zatají dítěti otce, týrají svoje děti. A my se prostě postupně propracujeme, pokud to dneska nezastavíme, k preferenci toho, že pokud nejste gay nebo lesbička, tak máte menší cenu jako rodič, tak jak je tomu v mnoha západoevropských zemích.

A slyšel jsem tady od Marka Bendy, prostřednictvím pana předsedajícího, že on je pro EU a tyhle věci – teď tady zrovna není. No ale EU je přesně ta síla, která tady ty věci všechny vždycky tlačila, tlačí a tlačit bude. Takže pokud jste pro EU, tak jste nejenom pro sňatky homosexuálů nebo jinosexuálů, ale jste také pro adopce jinosexuálů a homosexuálními páry a jste také pro to, aby byli preferovaní. Protože tak to dopadne. Evropská unie je extrémně levicový byznys uskupení a neexistuje v Evropské unii země, která by nepostupovala tímto směrem. A tady byl možná nějaký projev nesouhlasu, to může být. Ale všichni víme, že to tak je. Agenda Evropské unie je homosexualistická. Není pro tradiční rodinu. Takže opět varuji před tím, že ti aktivisté, kterým před deseti lety stačilo registrované partnerství a dneska chtějí manželství, tak za deset let budou chtít víc a za dalších deset let budou chtít opět víc. A nedají pokoj, dokud to nedostanou, protože ono to jinak nejde, když je nastavený nějaký trend.

Co s tím můžeme udělat? No, mohli jsme s tím udělat dvě věci. Jednu jste tady jako Sněmovna kolektivně zavraždili a odmítli, to bylo to referendum. Za tři a půl roku tato Sněmovna opět zavraždila referendum společnými silami. Už jste dávno možná mohli mít podle vlastních průzkumů registrované partnerství. Stačilo by, kdybyste netrvali na dvou milionech podpisů. Už jste dávno mohli mít referendem registrované partnerství, kdybyste podpořili zákon, kde by lidé mohli sami dávat návrhy zákonů, protože ho mohli sami navrhnout. Vy se o tom chcete bavit na parlamentní úrovni ne proto, že to je společenské téma, ale proto, že to je téma politické. Tuhle možnost jsme promrhali. Mohli rozhodnout lidé. Věřím tomu, že sto tisíc podpisů byste sehnali tak maximálně do týdne, kdyby vás podpořila tedy skutečná LGBT komunita, tedy ty statisíce gayů a lesbiček, kteří žijí mezi námi a nepochodují po náměstích v sadomaso oblečcích a neděsí malé děti, které si je prohlížejí jako zvířátka.

Další možnost je dnes zamítnout tento návrh zákona. A já doufám, že to je přesně to, co se stane, i když z reakcí mnoha poslanců ANO mám pocit, že jsou rozhodnutí tento zákon pustit do druhého čtení, i když je velmi velká pravděpodobnost, že se to nestihne projednat do konce volebního období, protože to bude prostě volební tah, marketingový trhák. Tak uvidíme, jak se k tomu zejména poslanci ANO postaví, protože evidentní je, že na jejich vůli to bude stát a bude to padat. My máme dnes možnost postavit tady hráz proti tomu, aby se homosexualistická agenda – což je agenda, která nadřazuje homosexualismus nebo homosexuální chování nad běžné chování, pozitivní diskriminace homosexuálů, negativní diskriminace heterosexuálů – aby se stala součástí našeho právního řádu. Pojďme aspoň jednou v této Sněmovně po dlouhé době udělat tu správnou věc. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: To byl v tuto chvíli poslední přihlášený do obecné sloučené rozpravy. Poprosím o dezinfekci řečnického pultíku. Ptám se tedy, zda má ještě někdo zájem o vystoupení. Nikoho v sále – mám tady faktickou poznámku, pan Bělobrádek? Tak prosím, pane poslanče. (Probíhá dezinfekce řečnického pultíku.) Prosím, máte slovo.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji, pane předsedo. Já jen, že v Evropské unii je i Polsko, Maďarsko, Slovensko, to jen na doplnění. A Evropská unie je taková, jaké jsou národní státy. Takže podle toho, jaké jsou názory v národních státech, takový je potom i názor Evropské unie.

Předseda PSP Radek Vondráček: Tak děkuji. Ptám se tedy ještě jednou, jestli má někdo zájem o vystoupení. Nikoho nevidím, sloučenou rozpravu končím. Je zájem o závěrečná slova navrhovatelů? Už jsem skončil rozpravu, pane poslanče. Tak prosím.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji. Vážený pane předsedo, nemáme tady sice nikoho z vlády, nevím, jestli tedy můžeme pokračovat v projednávání, nicméně než to nějakým způsobem budete, pane předsedo, řešit, tak si dovoluji za předkladatele sněmovního tisku 211 – pan ministr je zde – poděkovat za tu rozpravu, která až na výjimky byla vedena myslím velmi věcným a kultivovaným způsobem. Bohužel ta rozprava měla i edukativní část pro nás všechny, jak by neměla podle mého názoru taková rozprava s různými invektivami, urážkami, které nejsou hodny nejenom této Sněmovny, ale vůbec veřejné diskuse, vypadat. Bohužel to je plastický obraz této Sněmovny. Já jsem přesvědčen o tom, že tady sice občas ta debata odbíhala k tématům a k argumentům, které s tím nesouvisí. My jsme vlastně neměli a nevedli jsme tady debatu o lásce, která sama o sobě je úžasnou hodnotou, a já k ní chovám velký respekt, je to jedna ze základních hodnot naší civilizace, kultury a společnosti, ale ani jeden z těch návrhů, ani novela občanského zákoníku, ani novela Listiny základních práv a svobod, není meritem obsahu o lásce jako takové.

Bavili jsme se o manželství a myslím, že to velmi pravdivě vystihl pan ministr Zaorálek, když dospěl v rámci té rozpravy k závěru, že tady skutečně vedeme debatu o tom, zda tady jsou či nejsou naplněna určitá práva registrovaných párů. A já jsem řekl, a znovu to zopakuji, víme, že skutečně některá práva v rámci občanského zákoníku, v rámci civilního práva skutečně naplněna nejsou. Ale pak je férové říci: pojďme toto napravit. Já jsem znovu zopakoval a znovu to řeknu, za KDU-ČSL jsme připraveni tuto debatu vést a tyto úpravy – spravedlivé úpravy – podpořit skutečně, ale neulehčujme si to tou jednoduchou cestou, která se nakonec v průběhu těch tří a půl let ukázala jako ta, která je požadována, to znamená, že dojde k rekodifikaci toho, co z našeho pohledu je tou hodnotou, která si zaslouží ochranu. Proto jsme přišli s tiskem 211, to znamená s rekodifikací manželství. Podle našeho názoru tyto hodnoty je třeba chránit před tou relativizací. Proto jsme tento tisk nakonec předložili

a jsme rádi, že se ta debata vede, a věřím, že ji povedeme i následně na výborech při těch jednáních v tom duchu, jak jsem říkal a jak jsem také navrhl prodloužení lhůty i k tomu, abychom si mohli vyžádat stanoviska odborníků. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Ptám se ještě zpravodajů – u jednoho tisku je to pan poslanec Novák. Má zájem o vystoupení? Má. Prosím.

Poslanec Marek Novák: Velmi rychle jenom shrnu, že tady vystoupilo mnoho poslanců, vyslechli jsme jistě věcnou debatu. Slyšeli jsme příběhy různých lidí, za což děkuji. Aspoň vidíme, co se v tom našem světě děje. Ale co hlavně musím říct, tak v rámci tisku 201 byl podán návrh na zamítnutí zákona v prvním čtení.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Paní poslankyně Procházková také má zájem o vystoupení. Prosím, máte slovo.

Poslankyně Věra Procházková: Děkuji za slovo. Dobrý den všem. Já k tisku 211 bych chtěla tady zdůraznit, že byl podán návrh na zamítnutí a zároveň také návrh na prodloužení lhůty o 20 dní, tedy celkem na 80. To je všechno.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Skončili jsme obecnou sloučenou rozpravu a budeme pokračovat po jednotlivých bodech. Nejprve tedy začneme bodem číslo 1 a to je

1.

**Návrh poslanců Radky Maxové, Františka Kopřivy, Petra Dolínka, Víta Rakušana, Jiřího Dolejše, Dominika Feriho a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
/sněmovní tisk 201/ - první čtení**

S přednostním právem, prosím.

Poslanec Martin Baxa: Pane předsedo, dámy a pánové, já se omlouvám, teď tady vystupuji s přednostním právem za klub ODS. Já bych poprosil o přestávku v délce pět minut před závěrečným hlasováním.

Předseda PSP Radek Vondráček: My teď budeme hlasovat zamítnutí. Takže před tím zamítnutím? (Poslanec Baxa: Ano, pardon, před tím zamítnutím.) Dobře, tak já otevřu bod, jenom to uvedu. Takže se jedná o sněmovní tisk 201, první čtení, a v tuto chvíli navrhovatele reprezentuje pan poslanec Kopřiva, zpravodajem je pan poslanec Marek Novák a já tady mám: Návrh na zamítnutí přednesli celkem tři poslanci – paní poslankyně Majerová Zahradníková, pan poslanec Bauer a ještě pan poslanec Rozvoral v té dřívější části. Takže máme tu třikrát návrh na zamítnutí a normálně už bych rovnou šel k hlasování. Zkrácení lhůty, pane kolego, až potom, napřed zamítnutí. Takže mám tu žádost o přestávku na pět minut, takže je 14.56, tak v 15.01 bychom se tu sešli k hlasování o zamítnutí tohoto návrhu.

(Jednání přerušeno ve 14.56 hodin.)

(Jednání pokračovalo v 15.01 hodin.)

Předseda PSP Radek Vondráček: Vážené paní poslankyně, vážení páni poslanci, pětiminutová přestávka nám uplynula. S náhradní kartou číslo 10 hlasuje pan poslanec Skopeček.

Já přivolám kolegy z předsálí a budeme hlasovat. Nejprve tedy, jak jsem avizoval před přestávkou, bude návrh o zamítnutí. Zaslechl jsem klepání, takže jsem vás právě odhlásil a poprosím vás, abyste přihlásili svými kartami. Tak ještě chvíli počkáme, umožníme kolegům, aby přišli z předsálí. Prosím, zaujměte svá místa, přihlaste se... Vypadá to, že náš počet se stabilizoval.

Budeme tedy hlasovat o návrhu na zamítnutí předloženého návrhu u tisku 201 – novela občanského zákoníku.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro zamítnutí? Kdo je proti?

Hlasování číslo 3, této 100. schůze, přihlášeno je 93 poslanců, pro 41, proti 35. Návrh nebyl přijat.

Nyní tedy budeme hlasovat o návrhu na přikázání výborům k projednání. Nejprve rozhodneme o přikázání garančnímu výboru. Organizační výbor navrhl přikázat předložený návrh k projednání výboru pro sociální politiku jako výboru garančnímu. Má někdo jiný návrh? (Hlasy z pléna.) Tak pan poslanec Výborný. Omlouvám se, můžete mluvit.

Poslanec Marek Výborný: Děkuji, pane předsedo. Vzhledem k tomu, že se jedná o novelu občanského zákoníku, tak bych považoval za logické, že by garančním výborem měl být výbor ústavně-právní. Výbor pro sociální politiku samozřejmě nechť to projedná jako další z výborů, tam bych tu nominaci ponechal, ale jako garanční ústavně-právní výbor. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Tak. Nejprve budeme tedy hlasovat o tomto protinávru. Kdo navrhuje, abychom tisk 201 svěřili jako garančnímu výboru ústavně-právnímu výboru?

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 4, přihlášeno je 95 poslanců, pro 71, proti 8. Návrh byl přijat. Konstatuji, že návrh byl přikázán k projednání ústavně-právnímu výboru jako garančnímu výboru.

Organizační výbor navrhl přikázat tento návrh právě ústavně-právnímu jako dalšímu, ale už tady avizoval pan poslanec Výborný, že navrhuje, aby teď ten výbor pro sociální... říkám to dobře? ... sociální politiku byl určen jako další výbor. Má někdo ještě nějaký další návrh na přikázání jinému výboru?

Budeme tedy hlasovat o výboru pro sociální politiku jako dalším výboru.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 5, přihlášeno je 94 poslanců, pro 73, proti 2. Návrh byl přijat. Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání výboru pro sociální politiku jako dalšímu výboru.

A nyní vypořádáme se hlasováním s návrhy na prodloužení a zkrácení lhůt. Nejprve budeme hlasovat o návrhu pana poslance Výborného, který navrhl prodloužit lhůtu pro projednání ve druhém čtení o 20 dnů, tedy na 80 dnů.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 6, přihlášeno je 95, pro 51, proti 24. Návrh byl přijat. Takže návrhy na zkrácení už nebudeme hlasovat.

Je žádost o překontrolování? (Nikoli.) Tím jsme se vypořádali s veškerými návrhy, které padly v rámci prvního čtení. Končím tento bod.

Pokračujeme v bodě 2, což je

2.

**Návrh poslanců Marka Výborného, Pavla Bělobrádka, Mariana Jurečky, Jana Bartoška, Pavly Golasowské, Aleše Juchelky a dalších na vydání ústavního zákona, kterým se mění usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů
/sněmovní tisk 211/ - první čtení**

Tady padl také návrh na zamítnutí, ovšem v opačném gardu. Pan poslanec Bartoš navrhl na 20. schůzi zamítnutí, pan poslanec Kopřiva jej navrhl na této schůzi.

Všichni víme, o čem hlasujeme. Nejprve zamítnutí tohoto návrhu.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 7, přihlášeno je 95, pro 30, proti 36. Návrh byl zamítnut.

Budeme se tedy zabývat návrhem na přikázání výborům k projednání. Nejprve rozhodneme o garančním výboru. Organizační výbor navrhl přikázat předložený návrh k projednání ústavně-právnímu výboru jako garančnímu. Je tady jiný návrh? Nikoho v sále nevidím.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro to, aby garančním výborem byl ústavně-právní výbor? Kdo je proti?

Hlasování číslo 8, přihlášeno je 96 poslanců, pro 89, proti nikdo. Návrh byl přijat.

Navrhuje někdo přikázání jinému výboru? Tak pan místopředseda Píkal. Prosím.

Místopředseda PSP Vojtěch Píkal: Nikoli výboru, ale komisi pro Ústavu. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Tak. Ještě nějaký jiný návrh? Nevidím. Takže kdo souhlasí s tím, aby předložený návrh byl přikázán k projednání komisi pro Ústavu?

Zahajuji hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti?

Hlasování číslo 9, přihlášeno 96, pro 80, proti nikdo. Návrh byl přijat. Konstatuji, že tento návrh byl přikázán k projednání komisi pro Ústavu.

Dále zazněl v obecné rozpravě jeden návrh na prodloužení lhůty o 20 dnů na 80 dnů.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tento návrh? Kdo je proti?

Hlasování číslo 10, přihlášeno je 96, pro 78, proti 3. Návrh byl přijat. Prodloužili jsme tedy lhůtu pro druhé čtení.

A já končím druhé čtení tohoto bodu. Končím bod číslo 2.

Otevírám bod číslo

3.

**Návrh poslanců Václava Klause, Zuzany Majerové Zahradníkové, Aleše Juchelky, Patrika Nachera, Stanislava Juránka, Radima Fialy, Iva Pojezného, Petra Pávka a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění zákona č. 178/2018 Sb.
/sněmovní tisk 384/ - první čtení**

Stanovisko vlády jsme obdrželi jako sněmovní tisk 384/1. Za navrhovatele už své místo zaujal pan poslanec Václav Klaus. Nejprve poprosím, aby se slova ujal zpravodaj pro první čtení, kterým je pan poslanec František Navrkal. Prosím o klid v sále. Případné debaty přesuňte do předsálí. Máte slovo.

Poslanec František Navrkal: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dobrý den, vážené kolegyně, vážení kolegové. Tento zákon byl poslancům předložen 25. ledna 2019 a následně 6. března stejného roku určil organizační výbor ústavně-právní výbor jako výbor garanční. Vláda zaujala k návrhu nesouhlasné stanovisko, které bylo rozesláno jako sněmovní tisk 384/1.

Předložená novela zavádí nový trestný čin proti svobodě projevu, resp. nový druh přestupku porušení svobody projevu. Tato opatření se vztahují na provozovatele sociálních sítí s více než 100 tisíci registrovanými uživateli, přičemž k jejich porušení má dojít ve chvíli, kdy provozovatel odstraní či znemožní zveřejňování příspěvků v rámci této internetové služby. Za porušení těchto opatření může být provozovateli v případě trestného činu udělen trest odnětí svobody v rozsahu 6 měsíců až 3 let, peněžitá sankce či zákaz provozu činnosti. V případě přestupku je pak sankce stanovena až 500 tisíc korun, pakliže je provozovatelem fyzická osoba, a až do výše 50 milionů korun v případě, kdy je provozovatelem podnikající fyzická osoba či právnická osoba. V praxi se tak bude toto opatření vztahovat například na sociální síť jako Facebook, Twitter, Instagram, ale také na velké zpravodajské servery, jako jsou například Novinky.cz, ParlamentniListy.cz, iDNES.cz a tak dále.

Mezi výtky vlády patří například vágnost a nejasnost definic, se kterými předkladatel pracuje a které mohou být pro provozovatele sociálních sítí matoucí, mohou ho stavět před situací, kdy si nebude vědět rady, zda konkrétní příspěvek smazat, protože porušuje některé platné zákony, nebo jej nemazat, protože by pak byl v rozporu s tímto opatřením. Dále nepřiměřenost výše sankcí. Vláda uvádí, že trest ve výši 50 milionů korun je nepřiměřený. V současnosti může být vyměřen například provozovateli jaderné elektrárny za porušení povinností souvisejících s jejím provozem. A pak jsou ještě ve stanovisku vlády další výhrady k vymahatelnosti zákona.

Tím bych tedy asi pro začátek ukončil svoji zpravodajskou zprávu. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji vám. Já jsem přeskočil pana Klause, aby to vůbec uvedl jako navrhovatel. Hluboce se omlouvám. To se stává zcela výjimečně.

Poslanec Václav Klaus: Já vaši omluvu přijímám, pane předsedající. Koupil jsem si na to nový respirátor dneska v lékárně, protože ten starý, který přežil čtyři údery pandemie, už byl takový dost opelichaný. (Pobavení v sále.) Takže snad jsme všichni i hygienicky tady v pořádku.

Před chvílí jsme projednávali zákon, kdy se skupina aktivistů domáhala toho, aby vám stát zajistil dítě, i když ho biologicky třeba mít nemůžete. Tak já teď před vás předstupuji jako aktivista a budu se snažit, aby vám stát zajistil svobodu slova. Chápu, že to je daleko méně významný a méně ušlechtilý důvod, než měla ta daleko organizovanější skupina aktivistů, ale je to tak.

Zákon tady leží už snad asi rok, nebo docela dlouho, tak začnu něčím aktuálním. V Indii zuří nějaká zase ta pandemie. Lidé se velice bouří a útočí na premiéra Módího. Největší sociální síť Facebook začala mazat statusy s hashtagem ResignModi, to znamená výzvy k rezignaci premiéra, že nezvládá svoji práci. To je zpráva z dnešního dne z Novinek. Říkám to jenom proto, že přestože zákon tady leží rok, ta situace je samozřejmě nadále aktuální.

Teď začnu trochu obecně. K čemu je parlament? Za prvé jsme tady proto, abychom tak nějak určili, co je vládní většina, což se tady asi na čtvrtý pokus povedlo, byť je to takové stále nejasné. A druhá věc je – přijímáme zákony. Zákonů bychom měli přijímat relativně málo. My jsme přijali desítky a desítky zákonů na covid a pandemický zákon. Asi tušíte, jak to ministru Hamáčkovi pomohlo v tom boji. Nijak. Virus trochu odchází, protože se zlepšilo počasí. Přijímáme zákony regulační, které někoho otravují. Přijímáme často zákony na základě lobbismu. Ten minulý byl klasický případ. Ale my bychom spíš měli těch zákonů přijímat málo a spíš zákony, které chrání naši společnost a to, na čem je založená, jak se chováme.

Jednou z těchto nejvýznamnějších hodnot je svoboda slova. Je pro nás důležitá. A svět okolo nás se mění. Dříve měla víceméně monopol řekněme televize, proto máme několik zákonů o televizi, volíme tady lidi do rady, hádáme se okolo toho a nějakým způsobem to regulujeme. Nyní ale už se lidi tolik nehádají v hospodě, často se hádají na sociálních sítích a doba se mění. Když já jsem byl mladý tatínek, tak se děti zajímaly, jestli mám s sebou pátku na pinčes na víkend, to bylo to hlavní. Teď je to nezajímá. Teď je zajímavá, jestli mám s sebou přenosnou wifinu, aby si tam mohly šmrdat nějaké ty nesmysly. Zkrátka a dobře ta doba se mění. A díky tomu tady máme několik obrovských monopolních cizokrajných společností, které výrazným způsobem ovlivňují naši společnost, výsledky voleb a dalších věcí.

Současný svět a nová levice má tendenci svobodu slova ničit. Oni nepřisahají na free speech jako my staří demokraté – volný projev. Oni rozlišují hate speech a fair speech, taková ta zlá vyjádření a taková ta správná, ta moderní, ta pokroková. To je samozřejmě devastující pro společnost, ve které žijeme. Jako houby po dešti se množí organizace, které údajně bojují s dezinformacemi a fact-checkingem, nebo dělají fact-checking, ověřování pravdy. Nebudeme si zastírat, samozřejmě že je velký rozdíl, jestli takovýto institut fact-checkingu povede poslanec Volný, nebo tady poslanec Navrkal, že? Ty výsledky se budou dost lišit.

Žijeme v době, kdy padají výrazně vyšší tresty za verbální trestné činy než za násilné. Měli jsme tady před pár týdny situaci, že jakýsi mladík, já ani nevím, jestli schvaloval, ale každopádně tedy neodsuzoval vraždění v mešitě na Novém Zélandu, a byl potrestán šesti lety nepodmíněně – na Facebooku. Kdežto lidé, kteří řekněme zkopou dědečka před samoobsluhou kvůli penězům, dostanou často čtyři roky. Měli jsme případy znásilnění a podobně s nižšími tresty. Poslanec Benda tady ráno hovořil o fotbale. Klasická situace – někomu málem ukopnout hlavu, kopat do ležícího, napůl zraněného hráče je daleko méně trestáno než údajně nějaká fotbalová nadávka, která padla v zápalu boje.

A ani těm lžím nedokážeme moc čelit. Ony ty velké lži jsou tažené těmi největšími médii. To není zamlada, ale pamatují si, jak na nás chrlili, že tajné služby – v tomto případě USA – mají jasno, že v Iráku jsou zbraně hromadného ničení připravené k použití. Vznikla kvůli tomu válka. Vznikly kvůli tomu statisíce mrtvých. Rozvrat Blízkého východu i části západních hodnot na této planetě. No a co se ukázalo? Žádné takovéto zbraně tam nebyly.

V České republice jsme měli taky různé zprávy, BIS, že výuka dějepisu je proruská a podobné nesmysly, které se pak ukázalo, že tam někdo napsal díky politickému zadání, ale s realitou jaksi neměly co činit. Čili tím chci říci, že to, o co musíme usilovat, je, abychom za každou cenu hájili volnou soutěž idejí, myšlenek, slov a hodnot. Na tom je naše demokracie založená.

Teď na podzim, já už se účastnit nebudu, ale budou volby a budou soutěžit jednotlivé tábory, kdo má lepší program, a volat lidi, ať je podpoří. Rozhodně bychom nechtěli, abychom měli stranu jenom jednu z nějakého odůvodnění, že nějaká jiná strana je taková nebo maková, nebo hájí něco špatného nebo onakého, protože základ demokracie je, ať si to lidi přeberou a rozhodnou se podle svého. Úplně stejně je to s vyjádřeními ve veřejném prostoru. Já nechci, a proto je taky podán tento zákon, aby tady byly jakési komise, které budou rozhodovat, který výrok je hodnotný, který není. Ve veřejném prostoru mají právo být slova a myšlenky chytré i hloupé, inspirující i provokativní, takové i makové. Když je nějaká nepravdivá, jistě se najde dostatek lidí, kteří budou poukazovat, že ten a ten politik nehovoří pravdu.

Poslední argument. Řada vlád světa, a teď nemyslím tu indickou, kterou jsem uvedl na začátku, těch diktátorských, samozřejmě dotlačila ty velké světové provozovatele těchto sítí k tomu, že v některých zemích jsou cenzurní pravidla přísnější, než je celosvětový průměr. A já chci jenom jednu jedinou věc, aby to v České republice bylo naopak. Toto nejsou naše hodnoty. Jestli to mají ve Vietnamu tak, že chtějí honit chudáky, kteří si myslí, že na sociální síti si řeknou něco svobodného, já toto nechci a chci, aby Česká republika šla přesně opačnou cestou. Tento zákon spolupodepsalo asi třicet poslanců ze všech politických stran s výjimkou Pirátů, a pak tedy ještě pan poslanec Vácha z topky ten souhlas stáhl, a nějakým způsobem se snaží tuto situaci řešit. Chtěl bych vás poprosit, abyste zákon pustili do druhého čtení. Já nikterak netvrdím, že ta přesná dikce toho, co je přestupek a co už by bylo ještě horší a tak dále, nemůže doznat jakékoliv změny. Já chci pouze hájit to, že jsme tady od toho, abychom hájili svobodu slova, abychom hájili demokracii, abychom hájili práva všech lidí na to, na čem naše země zbohatla a co jsou naše tradice, a nenechat si ty útoky nové levice neustále přerůstat přes hlavu, protože pak se budete moc divit, jak to skončí.

Tady si ráno stěžoval pan poslanec Výborný. No logicky, protože ve věci homosexuálních adopcí a podobně zastává konzervativní stanovisko, tak už je na hraně toho, aby neměl přístup na sociální síti, byl tam ostrakizován, nahlašován, začal si dělat autocenzuru, co už může říct, nemůže říct, a druhá strana smí říct naprosto všechno. Tentokrát se to týkalo pana poslance řekněme za stranu lidovou, ale my jsme to zažívali dnes a denně. No a brzo se to může týkat vás u nějaké věci. Česká televize, volba do rady, tohleto, tamhleto, tak budete na tapetě vy a ti noví soudruzi vás budou nahánět a budou se vám snažit zavřít ústa. Vždyť prezident USA, byla mu zavřena ústa na těchto sociálních sítích, aby nesměl promluvit. Bez ohledu na to, jestli jsme fandili panu Bidenovi, nebo panu Trumpovi.

Takže stručně a jasně, je to zákon, který se snaží chránit svobodu slova, snaží se zabránit cenzurním zásahům. Podepsaly ho tři desítky poslanců ze všech politických stran a já jim za to děkuji. A velice vás prosím, abychom ho pustili do druhého čtení, kde se nikterak nebráním tomu, že jistě budou návrhy, co tam ještě zpřesnit, zmírnit, udělat tak, onak, ale nějakým způsobem se snažit tuto stranu barikády hájit. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Otevírá obecnou rozpravu a jako první se přihlásil s přednostním právem pan místopředseda Okamura.

Místopředseda PSP Tomio Okamura: Vážené dámy a pánové, navrhovaná novela, jejíž je za SPD spolupředkladatelem také náš místopředseda Radim Fiala, se snaží řešit skutečně principiální problém dnešní doby a tím je rostoucí cenzura internetu. Já tento návrh vnímám jako první krok, přestože nepřináší ani ideální, ani konečné řešení problému.

Svobodu slova a veřejného projevu by měla primárně řešit Ústava. Cenzuru, ale také dezinformace, propagandy a ovlivňování veřejnosti by měl řešit nový ucelený mediální zákon, který by nastavil stejná základní pravidla pro všechna média. Vláda dala k návrhu zákona negativní stanovisko. Podle názoru vlády by navrhované řešení prý vedlo k podstatnému snížení právní jistoty u provozovatelů, správců i uživatelů sociálních sítí. Cestu regulace veřejných sociálních sítí prostředky trestního práva vláda proto považuje za nežádoucí. Tento názor vlády je ale ve skutečnosti hodně v rozporu jak s praxí, tak s Ústavou.

V prvé řadě Listina základních práva a svobod zcela jasně říká v článku 17:

1. Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny.

2. Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu.

3. Cenzura je nepřipustná.

4. Svobodu projevu a právo vyhledat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

Ani největší právní ignorant tady nenajde jakékoliv právo soukromého subjektu zasahovat do práva svobody projevu. To jde skutečně jen zákonem a na základě zákona. V každé společnosti se porušení zákona trestá. Porušení ústavního zákona se musí trestat tím spíše. Ostatně jak jinak může stát zajistit jeho vymáhání než tím, že stanoví sankce za jeho porušení? Vím sám nejlépe, co je být obětí urážek a dezinformací, a to prostřednictvím některých celostátních mainstreamových médií za vydatné podpory politiků, a dokonce i části justice. Ano, svoboda slova není bezbřehá, tak jako jiné právo nesmí být zneužito k poškozování práv a svobod druhých. A jde jistě o míru. Pokud vám vynadá občan na internetu nebo na ulici, je to víceméně legitimní projev jeho osobního názoru. Pokud novinář ke svému výlevu nenávisť, k dehonestaci, k pomluvám a dezinformacím zneužije svou profesi a médium, v němž má monopol, na své příspěvky, tak je to skutečně trestuhodné. Tím spíše, je-li takto zneužito veřejnoprávní médium.

Podle vlády by se mohlo stát, že předložený návrh by sice zajistil široký prostor k veřejné diskusi, v praxi by však tento prostor byl zaplaven a zapevnen urážlivými, spamujícími, dezinformačními nebo vulgárními příspěvky, čímž by společenská diskuse byla prakticky znemožněna. Jak jsem už uvedl, veřejný prostor už Česká televize a některá další média zaplavily dezinformacemi a často i cílenými dehonestacemi, a jestliže nejsou primitivně vulgární, o to jsou pro veřejnou diskusi sofistikovanější a nebezpečnější. Zatímco orgány pověřené kontrolou dodržování zákona o televizích nijak netrestají Českou televizi za dezinformace, urážky a manipulace, které zaznívají se skutečně masivním dosahem, pak naopak justice stále častěji a tvrději stíhá jednotlivce za osobní názory vyjádřené jak v soukromí, u stolu v hospodě, nebo v nějaké internetové diskusi. Spolu s justici pak náznak jiného názoru zcela svévolně potlačují někteří správci těchto internetových diskusí. A nejde vůbec o nějaké vulgarity, ale třeba jen o jiný než oficiálně tlačený názor na covid či jiný problém.

Jako protiargument neobstojí ani ochrana před spamem. To opravdu se svobodou projevu nijak nesouvisí. Nevyžádaný komerční mail narušuje právo na soukromí a já sám

bych měl mít právo smluvně nastavit pravidla pro jejich přijímání nebo nepřijímání. Tím, že vymažu mail, který nechci číst, nijak neporušuji právo kohokoliv napsat nějakou nabídku. Naopak zákon by měl možná regulovat možnosti posílat komerční nevyžádané nabídky na soukromé adresy.

Vážené dámy a pánové, svoboda projevit veřejně svůj názor je klíčovou podmínkou i zásadním atributem demokracie. Jak víte, nehraji s vámi tu vaši hru na demokracii, jelikož v podstatě jediné hnutí SPD se tady ve Sněmovně snaží konzistentně prosadit zákon o referendu. My v SPD nikdy nepřestaneme o demokracii usilovat a nepřestaneme ani apelovat na ty z vás, kteří se cítíte být demokraty, jen zjevně netušíte, co to demokracie je. Ano, je to přímá volba a odvolatelnost politiků, je to právo občanů rozhodovat ve své zemi o zákonech, o mezinárodních smlouvách, např. o našem členství v EU a NATO. Je to i právo každého občana říci svobodně, beztrestně svůj názor. Do demokracie také rozhodně nepatří ani cenzura, ani slovy klasika jakákoli "ministerstva pravdy", o která se nám tu pan Hamáček z ČSSD a spol. pokouší, a to proto, že jakmile začínáme dělit svobodu slova, v momentě, kdy někdo seshora začne svévolně určovat, co je pravda a co ne, co je hloupé a co ne, pak nejen že skončila dosavadní hra na demokracii, ale začíná zcela nesporná totalita.

Děkuji za pozornost.

Předseda PSP Radek Vondráček: Jako další je do rozpravy přihlášen pan poslanec Holík, připraví se pan poslanec Španěl.

Poslanec Jaroslav Holík: Vážený pane předsedo, vážený pane ministře, vážené kolegyně a kolegové, já patřím k nejstarším v této Sněmovně, a tedy pamatuji velice dobře minulý režim. Pamatuji, kdy ne všechny zákony občanů se dostaly na veřejnost. Jistě se shodneme, že šlo o potlačení základních lidských práv. Pak přišel listopad 89. Lidé na Václavském náměstí i na Letné zvonili klíči a křičeli: nejsme jako oni! Od té doby uplynulo třicet let. Vzrostla role masmédií, do televizních vysílání jsou zváni politici a významní odborníci. Ano, jsou zváni, ale jen někteří. Ti s názorem odlišným od generální linie mají možnost sdělit své názory jen omezeně, a to jsou ještě mnohdy moderátory během rozhovoru přerušováni a umravňováni. S touto praxí mají zkušenosti hlavně poslanci SPD. Během třiceti let došlo k rozvoji sociálních sítí, tedy prostředku zdánlivé svobody projevu. Ale i zde se projevil virus cenzury. Běžně se stává, že názory odporující generální linii jsou omezovány a autorům je na několik dnů, ale taky někdy i na měsíc zabráněn přístup.

Dámy a pánové, v tom listopadu 89 davy lidí křičely: nejsme jako oni! Prosím vás, zamyslete se. Zamyslete se a odpovězte jenom sami sobě. Odpovězte si na otázku: jsme jako oni, nebo nejsme? Z tohoto důvodu naše hnutí SPD podpoří poslancek návrh, který zabrání cenzuře internetu. Jsme dlouhodobě zastánci svobodného projevu.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji. Nyní má slovo pan poslanec Španěl, připraví se pan poslanec Kobza.

Poslanec Lubomír Španěl: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dámy a pánové, já než začnu se svou řečí, tak vám ukážu, co na mě tento týden vyskakuje z Facebooku. Pro ty, co z dálky nevidí: tento příspěvek porušuje naše zásady komunity (ukazuje na papíru A4). Už to na mě vyskakuje týden. Potom je tam ještě podrobnější tabulka: dočasně vám byla zablokována možnost přidávání příspěvků. Je tady napsáno, že na 24 hodin, ale vypadá to, že dočasně – to bude podobný jak s těma spojeneckýma armádama po osmašedesátým.

Tak. A teď tedy k tomu – doufám, že se mně nebudou mlžit brýle.

Dámy a pánové, základním principem skutečné demokracie je svobodné vyjadřování názorů občanů, a to ať v ústní, nebo písemné formě. Chápu a souhlasím, že tato svoboda nemůže být bezbřehá. To, kdy ve svém projevu překračujete určité meze, je jasně definováno zákonem. Je zcela nezpochybnitelné, že většina vyspělých demokratických zemí – a Česká republika již k takovým, doufám, patří – si nepřeje, aby se na jejich území daly šířit vulgarity, hanobení rasy, národa či pornografie tam, kde by k ní měly přístup třeba i děti atd. Není třeba vše vyjmenovat, je to skutečně definováno zákonem.

Nyní se volně přesunu k jádru pudla, jímž jsou internetové sociální sítě, různé blogy a další veřejná internetová média. Jejich majitelé, jimž stát umožnil provozovat na svém území tyto sítě, nebo chcete-li byznys, si začínají vytvářet vlastní pravidla, a to podle toho, za kterou světovou stranu či názor majitel či správce této sítě právě kope. Mažou a blokují nepohodlné názory jako na běžícím pásu. Je to cenzura, se kterou si nezadají ani nejvyspělejší totalitní režimy. Možná si říkáte, že přeháním. I já jsem si dříve myslel, že např. Facebook blokuje jen ty, co se nechali strhnout k nějakým hloupým vyjádřením v rozporu s našimi zákony, ale není tomu tak. Já sám jsem shodou okolností chtěl před čtyřmi dny nahlédnout na svůj v podstatě klidný a bezelstný profil. K mému zděšení mi vyskočilo okno s říkáním, že jsem porušil pravidla komunity, a byl jsem na 24 hodin zablokován. To říkání se mi objevuje denně už čtvrtý den a já jsem si jist, že jsem nic protizákonného nezveřejnil. Kdyby mi něco podobného řekl někdo před týdnem, tak bych mu prostě nevěřil. Někdo možná řekne: sociální síť, to je toho. Jenže pro mě je to zásadní kontakt s občanem, a to právě v době, kdy veřejnoprávní média neplní svou roli tak, jak by měla. Ano, podal bych trestní oznámení nikoli na neznámého pachatele, ale na pachatele zcela známého a konkrétního, jenže to, co mi provedl Facebook, není dnes trestným činem.

Podpořím všemi deseti tuto novelu a se mnou i moji kolegové z SPD. Překročení zákonů musí být trestné, ať se to majitelům sociálních sítí líbí, nebo ne. Prosím o vaši podporu této novely. Zítřka to můžete být třeba zrovna vy, kdo nebudete moci vyjádřit svobodně svůj názor. Děkuji vám.

Předseda PSP Radek Vondráček: Já vám děkuji, pane poslanče. Prosím pana poslance Kobzu a připraví se pan poslanec Martínek. Prosím, máte slovo.

Poslanec Jiří Kobza: Děkuji, pane předsedající. Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážený pane ministře, já navážu na své předřečníky připomínkou, že v loňském roce Evropská komise na návrh Věry Jourové představila tzv. Evropský akční plán pro demokracii, což je nádherný eurospeakový výraz, který by se do češtiny dal přeložit jako cenzura. Není to nic jiného než komplexní plán na omezení svobody projevu a na trestání za politické názory, nekonformní politické názory, po celé Unii. A vše je maskováno údajným bojem proti dezinformacím, šíření fake news a hoaxů.

V plánu se mj. uvádí: Stanoví proto opatření na podporu svobodných a spravedlivých voleb, posílení svobody sdělovacích prostředků a boj proti dezinformacím. Konkrétně i Komise navrhne právní opatření týkající se politické reklamy, která se zaměří na sponzory placeného obsahu, a výrobní a distribuční kanály včetně on-line platforem inzerentů a subjektů poskytujících politické poradenství, přičemž vyjasní jejich příslušné povinnosti. – Což v podstatě znamená, že nám budou říkat a ovlivňovat volby, tak jak si je chceme dělat, že si je máme dělat jinak, navrhnou opatření, kterými nějakým způsobem usměrní, omezí politické reklamy. A potom se můžeme jenom ptát, koho se to bude týkat. To znamená také,

že všechny informace, které zpochybňují EU a její tzv. eurohodnoty, budou provozovatelé sociálních sítí povinni odstraňovat.

Není to vůbec příjemné čtení. Jde o soubor nástrojů, kterými se Evropská komise snaží do budoucna v prostoru členských států upevnit a pojistit podporu stále tvrdší a těsnější evropské integraci a všemožně potírat veškeré názory, které jsou k tomuto směřování oponentní nebo kritické. Zaklíná se přitom pojmy jako právní stát, vláda práva, evropské hodnoty či liberální demokracie.

Evropská komise chce v členských státech napříště aktivně zasahovat zejména do těchto oblastí: podpora spravedlivých a svobodných voleb a silné občanské participace, podpora svobodných a nezávislých médií a opatření proti dezinformacím. Jak jsem řekl, když to přeložíme do normálního jazyka, jde o zesílení nepokrytých zásahů orgánů EU do procesu svobodných voleb a svobody informací v členských státech. Pod pláštěm známých frází se tedy skrývá špatně převlečená cenzura a snaha o manipulaci voleb. To vše zaštitěno stovkami stran připravovaných akčních plánů, iniciativ a pracovních dokumentů. Připravují se zásahy do provozu sociálních médií a sociálních sítí, do oblasti politické reklamy. Komise se chystá v roce 2021 předložit legislativní návrh týkající se transparentnosti sponzorovaného politického obsahu. Jinými slovy půjde jednoznačně o omezení politické soutěže, o podporu jednoho směru politických názorů a ideologií a o potlačení názorů odlišných, současnému unijnímu mainstreamu nepohodlných. Komise přiznává, že cílem tohoto jejího snažení je především ovlivnění voleb do Evropského parlamentu v roce 2024 tak, aby dopadly tím správným proevropským výsledkem. V těchto aktivitách se chce zaměřit na sponzory placeného obsahu, výrobní a distribuční kanály včetně on-line platform, inzerentů a subjektů poskytujících politické poradenství. Takže se máme na co těšit.

Ale když přejdeme k nám do České republiky, tak tady najednou zjistíme, že existují termíny jako předsudečná nenávisť, hate speech, boj s dezinformacemi a samozřejmě mazání na sociálních sítích, o kterém se zmiňoval kolega Španěl. Mně to hodně připomíná známý starý film Lid versus Larry Flynt, kde u soudu Larry Flynt vysvětluje, že když mu soud zakáže činnost jako nejhoršímu z nejhorších pisálků a novinářů, tak to neznamená, že se všechno zlepší. To znamená jenom to, že ten, který je těsně nad ním ve stupnici nejhorších novinářů, se stane tím nejhorším a že ten další tlak bude zaměřen na něj. A až zlikvidují jeho, tak to bude další a další a další. Bude to prostě takové nekonečné přesouvání toho, kdo je nejhorší, a vlastně to nikam nepovede než zase k cenzuře, ke ztrátě svobody slova, ke ztrátě základního demokratického práva. Ono totiž jde o to, kdo bude posuzovat, co je správné a co je zlé. Co je vhodné, co je nevhodné, jaká budou kritéria.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, když se nad tím zamyslíme, zjistíme, že tato kritéria jsou značně gumová. Že se přesouvají, jak bylo řečeno u předchozího tisku, kdy vlastně stále to, co bude přijatelné teď, nebude přijatelné za dva roky. Co bude přijatelné za dva roky, nebude přijatelné za pět let. Takže hranice toho, co je vhodné a co není vhodné, se bude přesouvat podle názoru toho dotyčného aktivisty nebo majitele sociálních sítí nebo softwarového inženýra, který vyrábí kontrolní softwary, které chytají klíčová slova a obsah automaticky mažou. Jsme jenom kousek od momentu, kdy cenzura začne přerůstat do politických procesů. Víme, že Marine Le Penová byla odsouzena za sdílení veřejně dostupné fotografie. U nás doma byl odsouzen Walter Kraft za svůj názor. Trestní stíhání Karly Maříkové je stále otevřené.

Takže dámy a pánové, jestli to půjde takhle dál, tak se přiblížíme kulturní revoluci, tak jak ji měli v Číně, kdy jakýkoliv názor, který byl jenom špetkou odlišný od toho mainstreamu, byl tvrdě trestán vězením nebo přinejmenším odsunem do pracovních táborů. Nesmíme to dovolit. My jsme tady od toho, abychom hlídali demokracii, jsme tady od toho, abychom hlídali svobodu slova, protože to je základní věc, kterou tady máme. To byl důvod, proč jsem

před dvěma lety organizoval seminář právě na téma Svoboda slova a právo občana na pravdu. Zvláštní bylo, že ten seminář, i když byl obsazený tak, že tam nebylo jediné volné místo, tak žádný z přítomných novinářů si nedovolil obsah zpochybnit. Ani svobodu slova, ani to, že občan má mít právo na pravdu, kterou má dostat z médií, nikoliv obsah, který bude pečlivě filtrován a pečlivě selektován na to, co občan smí vědět, a to, co by neměl. Na to, co je vhodné, na to, co není vhodné. A na to, co by nedej bože mohlo narušit jeho pozitivní vnímání Evropské unie.

Jsem toho názoru, že cenzura na sociálních sítích by měla být trestána tím, že provozovateli bude zakázáno provozovat byznys na území České republiky. Jde totiž o to, že tu cenzuru provozuje samozvaný orgán bez ohledu na to, co je podle našich zákonů přípustné nebo nepřípustné. A jde o to, že pakliže pustíme tyto samozvané cenzory, pustíme je ze řetězu, dovolíme, aby ovlivňovali naše veřejné mínění, tak jak dlouho bude trvat, než začnou vyvolávat strach, že někdo, kdo má odlišný názor, bude ostrakizován, bude vyvržen ze společnosti, až po možnost, že třeba přijde o zaměstnání? Přesně tak, jak to vidíme v některých místech např. v Německu, když si někdo dovolí zmínit se hanlivě o migraci nebo o Evropské unii.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, návrh zákona, kterým se zabýváme, je velmi, velmi důležitý. Jde až ke kořenům naší demokracie. A já vás prosím, abychom ho podpořili, protože bez něj můžou nastat nevratné změny a ty by byly tragické pro život v naší zemi. Děkuji vám.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Poprosím pana poslance Martínka, připraví se pan poslanec Nacher.

Poslanec Tomáš Martínek: Děkuji. Vážené dámy, vážení pánové, máme zde zákon, kdy Václav Klaus mladší, který na svém profilu banuje lidi a maže obsah, chce za moderaci sociálních sítí posílat lidi do vězení až na tři roky. Zákon je přitom napsán tak vágně, že by se vztahoval nejen na samotného banujícího Klause, ale i na jiné správce profilu. Klaus označující se za pravicového politika, chce nedomyšleně zakázat soukromým společnostem moderovat on-line obsah na jejich platformách. Návrh se má týkat elektronické sociální či jiné platformy používané více než sto tisíci uživateli. To by kromě sociálních sítí Facebook, Twitter, Instagram, YouTube splňovaly i některé české zpravodajské weby s diskusemi či jiné platformy, jako jsou Mimibazar či filmové databáze apod. U nadnárodních společností by byl zákon těžko vymahatelný, zatímco čeští podnikatelé by měli problém zákon splnit. Platformy by nesměly ani odstraňovat robotický spam, který by mohl platformu pro uživatele činit nepoužitelnou. Není tak jasné, jak nakládat s obsahem vytvořeným v Česku pro jinou zemi, kde jsou naopak jiná práva, jiná pravidla v rámci dané platformy. Obdobně by mohl nastat problém při zobrazování odlišného obsahu mladistvým.

Nepřesnost a nelogičnost navrhované právní úpravy, která znemožňuje jejím adresátům předem rozlišit, zda jednají v souladu s právem, anebo protiprávně, by v praxi nutně vedla k absurdním situacím, v nichž by s cílem dostát povinností uloženým jedním zákonem porušovali povinnost nebo zákazy stanovené zákonem jiným. Trest až tři roky vězení nebo pokuta až 50 milionů korun jsou na úrovni hrubé nedbalosti při provozu jaderné elektrárny v rámci porušení atomového zákona. I s ohledem na nepřiměřené tresty by návrh pravděpodobně vedl k ukončení některých služeb pro české občany a přesunu českých společností do jiných zemí. Návrh by tak např. způsobil uzavření diskusí pod články, což by zhoršilo možnost publikovat názory českým občanům a snížilo výběr daní.

Návrh na regulaci oligopolních platform ohledně omezení možností moderace je možné řešit na úrovni Evropské unie, kde mají hlavní sociální sítě i sídlo. Právě o to se snaží

připravovaný evropský Akt o digitálních službách, který má přinést uživatelům lepší ochranu základních práv a účinné záruky pro uživatele včetně možnosti napadnout rozhodnutí platforem ohledně moderování obsahu. Na přípravě aktu se aktivně podílí i pirátský europoslanec Marcel Kolaja a další.

S ohledem na komplexnost zákona a legislativní proces v Evropské unii navrhuji přerušit projednávání tohoto bodu do schválení Aktu o digitálních službách a jeho zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie, případně prodloužit lhůtu na projednání ve výborech o 20 dní. Děkuji.

Předseda PSP Radek Vondráček: Děkuji. Jeden z těch návrhů je procesní...

Poslanec Tomáš Martínek: ... až před uzavřením diskuse, jestli můžeme hlasovat tedy.

Předseda PSP Radek Vondráček: Takže bychom hlasovali až po rozpravě?

Poslanec Tomáš Martínek: Klidně před uzavřením diskuse, abychom se potom mohli vrátit, až bude schválen v Evropském parlamentu, do diskuse.

Předseda PSP Radek Vondráček: Takže vnímám to, poznačím to pro toho, kdo bude řídit schůzi po mě, že na sklonku obecné rozpravy nebo na sklonku rozpravy se hlasovalo přerušení bodu.

Máme posledního přihlášeného v tuto chvíli a to je Patrik Nacher, tak já mu dávám slovo.

Poslanec Patrik Nacher: Dámy a pánové, pěkné odpoledne. Pane předsedo, kolegyně, kolegové, já trochu rozvedu i ty důvody, proč s tímto návrhem přicházíme, včetně toho, co tady řekl můj kolega Václav Klaus, že to, jak je to navrženo, samozřejmě není v definitivní podobě a ve druhém čtení tam může dojít k různým změnám.

Omezení svobody – budu teď citovat z důvodové zprávy, aby bylo jasné, o čem my se tady bavíme – omezení svobody projevu jsou odůvodněna základními principy demokratické společnosti. V praxi však dochází k případům, kdy je svoboda slova zcela bezdůvodně a neoprávněně omezována nad tento ústavně aprobovaný rámec. Provozovatelé platforem totiž zavádí vnitřní pravidla vymezující limity přípustného obsahu příspěvků zveřejňovaných jednotlivými uživateli, jež často překračují zákonná omezení svobody projevu, v důsledku čehož ze strany provozovatelů či správců dochází k omezování i těch příspěvků, které nejsou nezákonné – ještě jednou: i těch příspěvků, které nejsou nezákonné – a odpovídají požadavkům platné legislativy. Takovým jednáním dochází ke svévolnému omezování svobody slova nad rámec zákona, které je v přímém rozporu s článkem 17 odstavec 4 Listiny základních práv a svobod, a to často ze strany těch soukromých subjektů, které by měly zachovat striktní neutralitu.

Tolik krátká citace, abych nezdržoval, z důvodové zprávy. Upřímně, já se tímto tématem, takových řeckně cenzurních zásahů a omezování postupné svobody slova, které se ovšem cenzurou nenazývají, zabývám nějakou dobu. Psal jsem to částečně jak v první knížce Konec finančních negramotů v Čechách, tak zejména v druhé, Šílenosti doby korektní, a to tedy v době, kdy jsem ani poslanec nebyl. To znamená, je to konzistentní pohled a názor, nikdo nemůže říct, že se tady člověk veze na nějaké vlně.

Stejně tak připomínám, že tento návrh je tady zaparkován dva roky, to znamená, že my jsme vlastně se tou tematikou zabývali dávno předtím, než to v zásadě vygradovalo před a po druhé volbě Donalda Trumpa, kdy to došlo tak daleko, že se dokonce rušily stránky a prostor pro amerického prezidenta. Já se obávám, že jestli to tímhle způsobem – a já to tady skutečně pozoruji nějakou dobu – bude pokračovat, tak skutečně bude docházet k omezování těch názorů, které nejsou v souladu s tím mainstreamem, s tím jedním názorem.

Bavíme se tady o termínech jako fake news, hate speech, cancel culture, Me Too a podobně. A ta základní věc, která mě v tomhle trápí, je, že ti, kteří horují za to mazání, nejsou schopni odlišit jiný názor od lži či projevování nenávisti. Ještě jednou: jiný názor od lži či projevení nenávisti. Protože na tu lež a projevení nenávisti pamatují už naše zákony. My prostě nemůžeme jen tak schvalovat terorismus, šířit dětskou pornografií nebo možná jakoukoliv pornografií, vybízet k násilí a tak dále, fašismus, nacismus, popírání holocaustu, to všechno přece je řešeno.

A já si vzpomínám, kdy vlastně ten tlak na sociální sítě, kdy se tady poprvé objevil, a bylo to po první volbě Donalda Trumpa. Protože tenkrát většina médií byla proti němu, a i přesto on vyhrál americké volby, protože komunikoval se svými voliči, občany, přes sociální sítě. A vy víte, že se tam bavíme o desítkách milionů uživatelů a sledovatelů. Od toho momentu já pozoruji to, že se to začíná sešněrovávat.

Mě překvapuje tak ostrý nesouhlas, který tady řekl kolega Martínek, protože jsem očekával, že to jsou právě tedy Piráti, kteří považují internet za to moře, za ten oceán nekonečný a kteří v jiných oblastech jsou pro určité regulační zásahy. V tomto momentě říkají: nechme to na těch velkých sociálních sítích, jsou to přece soukromé firmy.

Já jsem za tu dobu, co to už tady dva roky leží, zaznamenal tři nejčastější podněty proti tomu a dovoluji mi, abych vám k tomu řekl základní argumenty.

První – mimochodem, jeden z nich tady řekl kolega Martínek. Ti spoluautoři, Václav Klaus, Nacher a podobně, nebudu je číst, jsou relativně často v médiích a stěžují si na blokování. Ono to spolu přece jakoby vůbec nesouvisí. Kdyby to takhle bylo a nebyli jsme v těch médiích, tak by zase byl argument, že jsme potrefená husa, že se nás to dotýká, že řešíme svoje splíny. Neřešíme. Řešíme to, že nám vadí principiálně, že se maže něco, co neporušuje zákon, a přitom je to názor a maže se to.

Druhý, že platí pravidla nějakých sociálních sítí, se kterými jsme souhlasili, když jsme tam vstoupili. Pokud se nám to nelíbí, ať jdeme někam jinam, což je jako základní argument. No, ale to platí v tomhle případě, v tom... tak přestaňme dávat pravidla a regulovat i jiné činnosti. Já vždycky dávám příklad jako hospody. Tak hospoda je tady soukromá, taky tam nemusíte chodit. A taky ten hospodský musí dodržovat spoustu pravidel včetně toho, že se mu zakázalo kouření. A je to jeho soukromý prostor, vy tam nemusíte chodit. A stejně on to musí dodržovat. Stejně tak sociální sítě budou muset dodržovat některá pravidla i přesto, že jsou prostě soukromá.

Zároveň připomínám, že jednotlivé vlády, včetně třeba i Evropské unie, často tlačí na sociální sítě, aby mazaly víc a intenzivněji. To znamená, platí-li pravidlo, to první, ten argument: jestli se vám to nelíbí, tak tam nechod'te, ale nechtějte po nich, mají svoje vlastní vnitřní pravidla, tak pak by to ale tedy v tom případě mělo platit i v tom, abychom po nich nechtěli, aby mazali víc, pokud jsme konzistentní v tom. Pokud nechceme, abychom vůbec do toho zasahovali, tak nemůžeme chtít, aby nemazali to, co chceme my, co jsme tady, ale pak nemůžete chtít ani vy, aby mazali – ti, co to podporujete – aby mazali a blokovali a bojovali proti hate speech a fake news, aby to dělali ještě intenzivněji, protože obojí platit opravdu nemůže.

Třetí, a to tady řekl kolega Martínek, někteří předkladatelé sami banují na svých profilech, ale jim to blokování vadí. To jsem také zaregistroval. Já to беру jako sebereflexi. No, on je to prostě podstatný rozdíl. On je podstatný rozdíl, že každý z nás tam máme nějaký prostor. Nevím, kolik je u nás – pět milionů uživatelů Facebooku, je tam pět milionů prostoru, který máme my. A já nemusím chodit ke kolegovi Martínkovi na jeho profil, on nemusí chodit ke mně a já si tam definuji sám ta pravidla. A samozřejmě že když tam někdo je vulgární, my jsme se o tom bavili předtím, a byla to tady výzva všech nebo většiny poslanců, aby v tom předchozím tématu tzv. manželství pro všechny, abychom kultivovaně diskutovali, aby tam nebyly ty urážky a vulgarity, a když tam jsou, tak v tom svém prostoru to vymažu. To je pravda. Když se to opakuje, tak toho člověka zabanuji. Ale to je úplně něco jiného, než když to dělá třetí osoba, někdo jiný vám omezuje ten váš profil, banuje. Je to stejné, a zase jsme u toho, jako s tím kouřením. Doma kouřit můžete a v té hospodě ne. Doma jste doma, byť třeba to prostředí v té hospodě je lépe přizpůsobené na to kouření z hlediska klimatizace, oddělených místností atd. atd. Prostě ten váš profil a ten váš prostor je úplně něco jiného, když do toho zasáhne někdo zvenčí.

To jsou tři základní body, které jsem já zaregistroval za tu celou dobu, když jsme to tady otevřeli.

Pokud jde o ty tresty, a tady připomenu, že člověk má být konzistentní, tak jdu vstříc kolegům z Pirátské strany. Václav Klaus tady mluvil o tom verbálním schvalování a šesti letech. Připomenu samopěstování konopí a šest let také takový trest. To jsou věci, které mi vadí principiálně v tomhle případě, v tom verbálním schvalování, i v tom samopěstování konopí. A víte, že s vaším kolegou Vymazalem to nějakým způsobem řešíme pozměňovacím návrhem, protože naproti tomu je násilný trestný čin, kde ten pachatel dostane dva roky. Takže já se v tomhle snažím být konzistentní.

Stručně poslední – stanovisko vlády. Stanovisko vlády bylo negativní. Některé věci vysvětlím. Cítuji: "V důsledku toho by se mohlo stát, že předložený návrh by sice zajistil široký prostor k veřejné diskuzi, v praxi by však byl tento prostor zaplaven a zaplevelen urážlivými, spamujícími, dezinformačními nebo vulgárními příspěvky, čímž by společenská diskuze byla prakticky znemožněna." Jak říkám, už dneska podle zákona je možné mazat prokazatelné lži a vulgarismy, ale jak jsme byli svědky třeba před tou dnešní dopolední diskuzí, když se podíváte na sociální sítě, třeba na Twitter, tak tam ty vulgarismy vůči některým, kteří mají jiný názor, vesele jsou. Takže kdybych měl být hnidopich, tak se v tomhle nic nezmění. Ty vulgarity tam jsou teď a budou tam potom. A já bych spíš mazal ty vulgarity a ne ty názory. A jak říkám, podstata je odlišit názor od lži a projevení nenávisti.

Mně samotnému se stalo, že když jsem před rokem koupil roušky, tak někdo na Facebooku napsal, že jsem je vzal z nějakých centrálních skladů. Já jsem ho upozornil na to, že to není pravda, a dokonce jsem se poprvé v životě obrátil i na státní zastupitelství, které to odložilo, protože politik by měl být schopen unést i prokazatelnou lež. Na tom Facebooku ta zpráva byla celou dobu. Takže já jsem to koupil, někdo napsal, že jsem to někde vzal, uzmul, ukradl, je to tam celou dobu a nikomu to nevadí. Když budu mít jiný názor na nějaká společenská témata, tak se to vymaže. To je ten kontrast. To přece každý nějakým způsobem musí navnímat.

Předkladatelé bohužel nerozlišují, zda obsahem příspěvku je informace, nebo názor. Rozlišování názoru nebo komentářů a zpravodajských informací je přitom podstatným rysem i u regulace rozhlasového a televizního vysílání, kde platí pravidlo, že názory nebo hodnotící komentáře musí být odděleny od informací zpravodajského charakteru. Tady bych řekl, že ta námitka argumentuje regulací, která je uplatňována na média, a globální platformy se brání tomu, aby byly považovány za média. Takže buď budou média, a když jsou to média, tak já se

můžu obrátit na šéfredaktora, můžu žádat opravu, omluvu atd. atd. Tady často se není na koho obrátit.

Striktní regulace v zásadě brání tomu, aby mohly být provozovány pouze tematicky zaměřené platformy, u nichž provozovatel nemá zájem na tom, aby se na nich vyskytla diskuze netýkající se odborného tématu, například proto, že to ostatní uživatele obtěžuje. Ano, to já beru, to je relevantní jaksí pochybnost, nicméně to je to, o čem jsme se tady bavili. To se dá velmi lehce změnit v rámci druhého čtení. My tam máme tu hranici 100 tisíc uživatelů. Když se to posune na úroveň 300–500 tisíc, tak se to skutečně bude týkat těch globálních platform, nikoliv platform, které řeší nějaké odborné téma typu, jak mi někdo dával příklad, že rybáři si mezi sebou budou něco psát a že tam někdo bude spamovat nějaké názory, které s tím vůbec nesouvisí. Tady samozřejmě nemá smysl se vlamovat do zavřených dveří.

Jinými slovy, já jsem se vás snažil nějakou formou provést i tím, jak se k tomu postavila vláda, co nás k tomu vedlo, co mě k tomu vedlo, že ten postoj je konzistentní, že samozřejmě za mě se to bude, pokud my nedáme najevo už jenom tím, že se o tom vůbec bavíme a že to pustíme dál, že se o tom budeme bavit, tak dáváme najevo, že nás to trápí, že to vidíme, tak se aspoň některé ty tlaky zastaví. Určitě z toho nevyplývá, že předkladatelé jsou ti, kteří by chtěli, aby se ve veřejném prostoru šířily lži nebo nějaká nenávist. Taková zkratka prostě nemůže být, nemůže existovat, protože takhle to není. Je to jenom o tom, aby se nemazaly odlišné názory. Není to o tom, aby se nemazaly lži, nenávisti, agrese, vulgarity. To naopak, s tím nikdo nemá problém. Bohužel je to tak, že na těch sociálních sítích právě tyhle věci zůstávají.

Dámy a pánové, děkuji za podporu. Přeji vám pěkný zbytek dne.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Hezké odpoledne, vážené paní poslankyně, páni poslanci. Pan kolega Nacher skončil a máme před sebou přihlášku kolegy Skopečka, ale před ním dvě faktické poznámky – pana poslance Martínka a místopředsedy Pikala. Takže nejdříve faktická poznámka – Tomáš Martínek. Máte slovo.

Poslanec Tomáš Martínek: Já tady pár drobností k těm manipulacím pana Nachera. Jako u věci ohledně toho, jestli si banujete na svém profilu – mně to přijde jenom jako pokrytectví. Prostě u sebe si to dělám a cizímu to zakážu, i když to je ta společnost prostě. Já jsem nikdy nikoho nezabanoval. Kdybych ten zákon předkládal já, tak bych to možná považoval za férové. Od těch předkladatelů, kteří se sami takové podle nich cenzury, podle mě tedy moderace, dopouštějí, mi to přijde tedy trošku zvláštní.

Pak pravicoví politici tady prosazují prostě regulací soukromých společností, což mě trošku překvapuje u těch, co se tak označují. Tohle jenom konstatuji. Já sám s tím souhlasím. Já sám právě navrhuji, abychom to řešili na úrovni EU, a proto myslím, že to je nejlepší vhodné řešení. Spam prostě může v tuhle chvíli přinést úplně nefunkčnost toho systému. Pokud vám tisíckrát někdo napíše X, prostě nějaký úplně nesmyslný příspěvek, tak nepůjde ten příspěvek smazat, protože by byl proti tomuto zákonu, tak jak je napsán. Vulgarity také nejsou proti zákonu, také nepůjdou smazat. A nevím, jak by se to vůbec mohlo řešit. Tam presumpce prostě obav toho provozovatele, já bych vůbec netušil, co můžu a co nemůžu smazat, protože bych se bál, že půjdu sedět kvůli tomuhle zákonu okamžitě, když něco udělám špatně. Trochu mi to připadá, že to je myšleno s dobrým úmyslem, ale doopravdy nedomyšleně.

Když se podíváme, tak třeba takový Hitler se k moci dostal také, když zneužíval liberální demokracii k šíření lži a nenávisti vůči určité skupině osob, stejně jako to dneska dělají některé nacionalistické strany, které si také zvolí nějakou určitou skupinu, zveličují její

činy apod. Dostane se k moci a zavedou tvrdou cenzuru. Také na těch jeho konferencích potom i předtím banoval řekněme ty svoje odpůrce, kteří tam prohlašovali něco jiného díky jednotkám SS nebo SA. Když to tedy srovnáme s on-line prostředím dnes, pokud bychom to brali, že banování nějakým způsobem něco takového také dělá. Myslím si, že Evropská unie může nalézt mnohem lepší způsob, ne tak legislativně nedodělaný, který zaručí práva občanů (Předsedající: Pane poslanče, skončil váš čas k faktické poznámce.), aby měli svobodu slova na síti. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Místopředseda Pikal, také faktická poznámka. Máte slovo, pane.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji za slovo. Nejdřív bych se chtěl distancovat od argumentu ad Hitlerum, který tady právě zazněl.

A pak bych se chtěl obrátit ke svému předřečníkovi, kde zazněla jedna věc, o které cítím, že musí zaznít. Vy jste řekl, že na sociálních sítích je nějakých pět milionů profilů českých občanů, nebo uživatelů, že to jsou naše prostory. To nejsou naše prostory. To nepatří těm uživatelům, ten prostor. To patří té společnosti. To jako není vaše. Zapomeňte na to, že to je vaše. To je prostě soukromý prostor. Tam jsou těžena naše data, která jsou potom dále využívána k marketingovým účelům. A je úplně jedno, jestli si tam ten profil zřídíte jako stránku nebo něco, jestli za to platíte. My tam jsme zboží a to je podle mě ten problém, o kterém bychom se měli bavit. Prostě totálně se nám změnil mediální prostor, totálně se veřejný prostor sloužící k diskusi stal prostorem zcela soukromým, ovládaným soukromými společnostmi. A to je jádro toho problému, který tady možná teď řešíme. A tenhle návrh mi přijde příliš zjednodušující. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. A jak jsem říkal, nyní poslanec Skopec, vystoupení. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Jan Skopec: Děkuji za slovo. Na úvod bych řekl, že si myslím, že určitá historická jména by v české Sněmovně zaznívat neměla. Myslím si, že to, co předřečník použil, tak myslím, že bychom tím opravdu měli šetřit jako šafránem a že to není téma, kde by muselo v české Sněmovně toto jméno zaznívat, a prosím všechny kolegy, abychom to nedělali. To jméno sem myslím nepatří.

Nicméně k tématu. Myslím si, že sociální sítě se staly prostorem, kde je vedena diskuse o velmi důležitých společenských tématech, nebo je to místo, kde je vedena i diskuse o důležitých tématech vedle těch méně důležitých. A je to i prostor, kam se přelévá do velké míry politická argumentace a politické soutěžení. A když se podíváte na to, jak v České republice, ale i v zahraničí jednotliví političtí kandidáti a politické strany vynakládají stále větší prostředky na reklamy na sociálních sítích, tak je zřejmé, že se to stává stále důležitějším prostorem pro politické soupeření. A v takové chvíli já jsem přesvědčen, že svoboda slova je základní demokratický princip, který má platit v politické diskusi. A jestli se ve stále větší míře politická diskuse odehrává na sociálních sítích, tak považuji obranu svobody slova na těchto místech za velmi důležitý princip, na kterém stojí jakákoliv demokracie. Pokud otevřeme jakýkoliv prostor pro to, svobodu slova umenšovat, znásilňovat, tak podle mého názoru otevíráme Pandořinu skříňku, která může vést k důsledkům, které ani nechci tady dovysvětlovat.

Čili dívám se na to i z pohledu liberálního ekonoma jako na věc, kde regulaci soukromých firem jsem schopen unést, protože mě baví z těch levicových míst kritika, že

pravcoví poslanci chtějí regulovat soukromou společnost. Ale my regulujeme v České republice, v Evropské unii každou blbost, se kterou se podnikatelé potkávají. Jsou regulováni ve stále větším rozsahu u daleko méně podstatných věcí, než je princip svobody slova. A tam naše levice neřekne ani ň, a dokonce tyto další a další regulace, které na nejrůznějších oblastech podnikání dopadají, tvoří, schvaluje dennodenně i v této Poslanecké sněmovně. A ve chvíli, kdy se tady bavíme o regulaci v tématu, na kterém stojí podle mého názoru demokracie, a sice svoboda slova, tak se ti samí tvůrci nejrůznějších regulací ozývají, že přece nebudeme regulovat soukromé společnosti. Nepřijde mi to jako úplně konzistentní argumentace a konzistentní diskuse. Čili ano, já jako pravcově orientovaný politik i já jako člověk, který v ekonomii a hospodářské politice věří a argumentuje liberalismem, tak jsem přesvědčen, že jsem schopen unést regulaci v této oblasti, protože jsem přesvědčen, že svoboda slova za to stojí.

Chtěl bych vás poprosit, abyste tomuto tématu, tomuto zákonu dali šanci, abyste ho nezamítli v prvním čtení. Ten zákon určitě není napsán dokonale, určitě se všichni shodneme, že v této podobě pravděpodobně nemůže být schválen, protože je nedokonale. Ale myslím si, že otevřít diskusi o této věci, zvláště v dnešní době, kdy podle mého názoru politická korektnost nabývá na síle a šíří zdravou konkurenční a politickou diskusi, tak je to více než namístě.

Já prostě jsem schopen unést i nenávistné příspěvky třeba i vůči sobě na sociálních sítích. Jednou jsem se dal na politiku, tak to do jisté míry musím být schopen snést více než třeba běžný občan. Ale opravdu bych se velmi bál, radši snesu nějaký útok nebo nespravedlivé nařčení, než abych žil v zemi, kde jisté názory budou smazávány nebo jakkoliv omezovány. Jsem pro to, aby se na sociálních sítích objevila celá paleta názorů – chytrých, hloupých, ty, se kterými souhlasím, i ty, se kterými nesouhlasím. Necht' si z toho každý člověk vybere to své. Já totiž lidem věřím a vím, že mají svůj selský rozum a že je žádná propaganda neovlivní tak, aby si nenašli svůj vlastní názor, pokud ta konkurence názorů i na těch sítích bude dál pokračovat.

Takže já určitě nebudu hlasovat pro zamítnutí tohoto zákona, ačkoliv přiznávám, že ten zákon není dokonalý a bude potřeba upravovat, ale dejme mu prosím šanci a hajme svobodu slova. Myslím, že zrovna Česká republika, která má zkušenosti s tím, co to je cenzura, co to je omezování politických názorů, politických postojů, by na toto téma měla být více citlivá než jakákoliv společnost třeba i na západ od nás, která si takovou tragickou historickou zkušeností jako my neprošla.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji poslanci Skopečkovi. Mám přihlášeného poslance Bělobrádka s faktickou poznámkou. A přihlášen je Petr Pávek. Já respektuji to, že jsem upozornil, že tady není žádný člen vlády. Řekl jsem, když ministr životního prostředí řekl, že si potřebuje odskočit, fyziologická věc, tak jestli vám to nevádí, tak vám dám slovo. Jinak mi slíbil, že přiběhne, ale vzal si sebou telefon, což mě trochu znervóznilo. (Směje se.) Máte slovo.

Poslanec Pavel Bělobrádek: Děkuji, pane předsedající. Pokud je to tato záležitost, tak se to určitě dá tolerovat. Nicméně já můžu za KDU-ČSL říct, že v podstatě ten postoj je podobný, jako říkal můj předřečník. Určitě je tam spousta věcí, které je potřeba doladit v dalších čteních.

Také bych navázal na to, co tady zaznělo. I diktátorské režimy mají svoje parlamenty. Ale to, co dělá demokracii demokracií, je právě svoboda slova. A to, co se má skutečně

omezovat, není, že mi někdo napíše nějakou urážku, ale to, co se musí. A tak to je vlastně i v našem ústavním pořádku, že omezena může být svoboda slova, pokud třeba vyzývá k násilí, pokud vám někdo vyhrožuje. To jsou potom důvody, které by měly omezovat svobodu slova. To znamená, není možné říci úplně všechno, pokud to sahá na některá další práva. A tady je potřeba být velmi citlivý, protože ta oblast – svoboda slova – je zcela kardinální pro demokracii a pro svobodné vyjadřování názorů.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času k faktické poznámce. Kolega Pávek je přihlášen. Máte slovo, pane poslanče.

Poslanec Petr Pávek: Děkuji, pane místopředsedo. Já bych se přidal v některých bodech k tomu, co tady zaznělo od mých předřečníků. Tak nejdřív vyzdvihnu kolegu Pikala, který poukázal na to, co většině z nás nedochází, a téměř jistě to nedochází široké veřejnosti, že prostě ty platformy sociálních sítí jsou soukromým vlastnictvím nadnárodních korporací a že každý z nás, kdo si založí nebo založil profil na jakékoliv sociální síti, tak dává svým souhlasem najevo, že porozuměl tomu, že veškerý obsah, který tam bude nahrán, se stává jejich soukromým majetkem, se kterým mohou nakládat dle své libovůle. Není to – my máme pocit, že to je náš profil a že si tam dáváme své fotky a své příspěvky, jsou lidé, kteří tam dávají příspěvky svých dětí, ale oni podepsali nebo odsouhlasili to, že to je jejich soukromý majetek, tedy že to je soukromý majetek těch korporací. Čili oni se vzdali práva na všechno, co na tu síť umístili nebo co si na ní přečetli. To je ten právní základ, proti kterému samozřejmě ten návrh zákona, tak jak je tady předložen, nemá šanci uspět. To, co si myslím, že stojí za to, jaksi za to bojovat tady: tohle je jedna z posledních platform, která není mazána, tenhle ten mikrofon, u kterého teď zrovna stojím, jedna z posledních, který je přenášen skutečně tak, jak je, který není filtrován a každý si to může vyhledat.

To znamená, u této platformy si vzpomínám na tu totalitu. Já se domnívám, že to může být částečně i generační problém, že ti mladší z nás, kteří zde sedí a nepamatují na tu hrůzu, na ten útlak, na ty politické vězně, na ty gulagy, na to, jak nebezpečné bylo vyjádřit někde svůj názor, jak všude byli udavači, jak všude hrozila státní policie. To prostě je v člověku zakódováno. A věřím, že kdyby tady byli ještě starší kolegové, kteří pamatují období druhé světové války a předchozí diktatury, tak ti by vám pověděli ještě víc, než můžeme říct my, kteří jsme zažili tu totalitu komunismu.

A to není o ideologiích. To je přesně o tom, že se postupně ukrajuje z těch svobod, a k té základní patří vyjádření mého názoru. Já nemusím trvat na tom, že můj názor je správný. Možná není, možná se bude lišit od názoru druhých. Jako co člověk, to názor a je to v pořádku. A je to o té kultivované diskusi. Já si myslím, že za to téma svobody slova a svobodného projevu názoru stojí za to bojovat v této Sněmovně, byť velmi nedokonalým a špatným nástrojem, kterým je tento návrh zákona. A já si myslím, že tím, že podpoříme tento návrh zákona, byť víme, že je špatný, tak zároveň podporujeme tu debatu a práci na tom tématu zachování svobody slova a svobody projevení názoru. A o to vás chci také poprosit.

Já ten návrh zákona, přestože jsem stáhl svůj podpis pro ty právní nedostatky, které má, zůstávám příznivcem toho, aby se o tom tématu dál jednalo, aby prostě ta svoboda slova nezapadla a nezapadla názorová pluralita. Protože jak říkal můj předřečník, jsou skutečně země, které mají parlamenty, ale ty mluví jedním hlasem, protože musí. Takže parlament není zárukou svobody. Zárukou svobody je ta pestrost těch názorů a ta vytríbená a kultivovaná diskuse. Já vám děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Já děkuji panu Pávkovi. Nyní pan poslanec Španěl s faktickou poznámkou. Máte slovo.

Poslanec Lubomír Španěl: Děkuji za slovo, pane předsedající. Dámy a pánové, já jsem reagovat nechtěl už na pana Pikala, prostřednictvím pana předsedajícího, nebo spíš chtěl, ale nakonec jsem to vzdal. Ale po řeči mého předřečníka mi to nedá a musím říct, že – dobře, takže my jsme třeba na Facebooku zboží a majitelem je soukromá firma. No ale přece když budete soukromá firma v České republice nebo v kterémkoliv jiném státě obchodovat se zbožím například, tak to přece ještě neznamená, že si můžete dělat, co chcete. To přece není možné. Ani zboží, které vyloženě neodpovídá třeba našim normám, tady nemůžete prodávat. Prostě tak to je. Takže jakési mantinely být musí. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji za dodržení času a nemám žádnou další přihlášku do rozpravy. Pokud se nikdo nehlásí, neukončím rozpravu z jednoho důvodu, protože tady je procedurální návrh před ukončením rozpravy přerušit rozpravu do schválení evropského aktu, míněno tedy v této věci. Abychom to nemuseli upřesňovat, když tak kolega Martínek upřesní ten svůj návrh. Já zagonguji, abych pozval kolegy z předsálí.

Pane poslanče, můžete upřesnit svůj návrh.

Poslanec Tomáš Martínek: Ano, do schválení evropského Digital Services Act, který je vlastně v legislativním procesu, a je to řešeno vlastně na celoevropské úrovni.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Dobře, tak je to legitimní návrh na přerušení, který není určen časem, ale událostí, takže můžeme hlasovat. Já vás všechny odhlásím, protože samozřejmě přišli další kolegové z předsálí, a zjistíme si přesný údaj, kolik je nás přítomno.

Budeme hlasovat o přerušení v průběhu rozpravy do schválení evropského aktu v této věci.

Rozhodneme v hlasování číslo 11, které jsem zahájil, a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Děkuji vám.

Hlasování pořadové číslo 11: přítomno 82, pro 18, proti 49. Návrh nebyl přijat.

V tom případě končím rozpravu, protože nemám žádnou další přihlášku. Ptám se na závěrečná slova. Pan kolega Klaus má zájem jako zástupce navrhovatelů. Pane poslanče, máte slovo.

Poslanec Václav Klaus: Dobrý den. Já bych všem poděkoval – tedy všem úplně ne (smích v jednacím sále) – za velice kultivovanou diskuzi. Pan zpravodaj když tak shrne, co tam padlo za návrhy. Několik spolupředkladatelů, pan Skopeček, pan Nacher, se snažilo velice pečlivě argumentovat. Kolegové z SPD také jaksi zákon podporovali. Myslím, že velice věcně, byť kriticky vystoupil pan místopředseda Pikal. No a pak jsme tady měli zástupce té cenzorské strany, který tady něco blábolil o Hitlerovi, snažil se osobně urážet předkladatele, že ze svých sto tisíc příspěvků jednoho člověka zabanoval, a tak podobně. Ale ono mu to politicky myslí, protože ten evropský Akt samozřejmě míří tím směrem nám všem zavřít pusy, a on nakonec bude na koni. Čili já mu jako politicky rozumím, ale o tom i to dnešní hlasování je a zatím zaplat' pánbůh ještě tady můžeme svobodně mluvit a svobodně hlasovat. Takže všem děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Děkuji. Pan zpravodaj, jenom prosím o shrnutí rozpravy. Máte slovo.

Poslanec František Navrkal: Tak já asi bych tady k tomu jenom dodal, že ty návrhy, jak teď pro ten takzvaný Digital Services Act jsou, tak fakticky podle mě takto shrnout je nelze, jak to tady řekl pan navrhovatel. To je asi, co bych tady řekl. Jinak myslím si, že jinak bych tady už asi hodnotil jinak než fakticky ta vystoupení. Takže já bych to nechal, tak jak to je.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Pane zpravodaji, nepadl žádný návrh na vrácení ani na zamítnutí, jestli jsem správně informován. Takže můžeme pokračovat, a to projednáním toho, jak bude tento návrh přikázán. Organizační výbor navrhl přikázat předložený návrh ústavně-právnímu výboru jako výboru garančnímu. Má někdo jiný návrh na garanční výbor? Není tomu tak.

Rozhodneme v hlasování číslo 12, které jsem zahájil, a ptám se, kdo je pro ústavně-právní výbor jako garanční. Kdo je proti? Děkuji vám.

Hlasování pořadové číslo 12, přítomno 82, pro 81 poslanec, proti nikdo. Návrh byl přijat. Konstatuji, že jsme tento návrh přikázali ústavně-právnímu výboru jako výboru garančnímu.

Organizační výbor nenavrhl přikázat tento návrh dalším výborům. Má někdo návrh na přikázání dalšímu výboru? Ano, pan kolega Černoهورský. Prosím.

Poslanec Lukáš Černoهورský: Děkuji za slovo. Já bych ještě navrhl hospodářský výbor, protože my vlastně budeme regulovat velmi často soukromé společnosti, tak abychom měli tedy nějaký dopad na podnikatelské prostředí. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Dobře, rozhodneme. Ještě pan místopředseda Pikal. Prosím, pane místopředsedo.

Místopředseda PSP Vojtěch Pikal: Děkuji za slovo, pane předsedající. Tady v té diskusi hodně často zaznívají slova o základním právu na svobodu slova. Já tady vnímám nějaký střet mezi právem na svobodu slova a vlastně právem na osobní vlastnictví. Takže bych chtěl navrhnout komisi pro Ústavu, abychom tam přešili střet těchto dvou práv. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Dobře, čili komisi pro Ústavu Parlamentu České republiky. Pan kolega Martínek, máte slovo.

Poslanec Tomáš Martínek: Já ještě proto, že se to de facto týká mediální prezentace, protože to je vystupování on-line, svoboda slova na sociálních sítích nebo on-line (nesrozumitelné) atd., tak bych navrhl i mediální výbor, tedy volební výbor. Děkuji.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Volební výbor. Pan kolega Kopřiva. Prosím.

Poslanec František Kopřiva: Děkuji za slovo. Vzhledem k tomu, že tento návrh může teoreticky mít nějaký dopad na jednotný evropský trh, navrhuji ještě výbor pro evropské záležitosti.

Místopředseda PSP Vojtěch Filip: Dobře. Ještě někdo? Nikoho dalšího nevidím. Budeme rozhodovat o těchto čtyřech návrzích.

Nejdříve rozhodneme o tom, jestli přikázat hospodářskému výboru.

Zahájil jsem hlasování číslo 13. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování číslo 13 přítomných 82, pro 14, proti 11. Návrh nebyl přijat.

Další návrh je komise pro Ústavu Poslanecké sněmovny.

Zahájil jsem hlasování číslo 14. Ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování číslo 14 přítomno 82, pro 17, proti 11. Návrh nebyl přijat.

Další je volební výbor.

Zahájil jsem hlasování číslo 15 a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování číslo 15 přítomno 82, pro 29, proti 11. Návrh nebyl přijat.

Výbor pro evropské záležitosti rozhodneme v hlasování číslo 16, které jsem zahájil, a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování číslo 16 přítomno 82, pro 14, proti 15. Návrh nebyl přijat.

Tedy nebylo přikázáno žádnému dalšímu výboru, ale máme tady hlasování o prodloužení lhůty o 20 dnů.

Rozhodneme v hlasování číslo 17, které jsem zahájil, a ptám se, kdo je pro. Kdo je proti? Děkuji vám.

V hlasování číslo 17 přítomen 81 poslanec, pro 25, proti 8. Návrh nebyl přijat.

Konstatuji, že jsme tedy přikázali tento návrh výboru ústavně-právnímu jako garančnímu výboru, ale lhůta zůstala ze zákona 60 dnů.

Tím jsme vyčerpali program 100. schůze a já schůzi končím. Děkuji navrhovateli, děkuji zpravodaji, i vám děkuji za aktivní účast a končím jednání této schůze. Sejdeme se v úterý na pokračování schůze 98.

(Schůze skončila v 16.34 hodin.)